八十卷本：第六十一卷至第六十四卷

大方广佛华严经

（简体注音本）

仁慧草堂编制

说 明

本简体注音版《大方广佛华严经》电子书，是根据《乾隆大藏经》大乘华严部，第 0084 部，唐于阗国三藏沙门实叉难陀译《大方广佛华严经》（80 卷）影印本校正注音的。读诵仪轨取自福建莆田广化寺《大方广佛华严经》印本，华严字母根据柏林禅寺《华严字母》印本校正，标点符号及注音仅供参考。

为了便于读诵，本电子书按顺序每四卷合为一册，共二十册。若每天读一册，可二十天读完。

本电子书是免费结缘品。特此说明。

仁慧草堂

二〇二二年六月

扫码关注仁慧草堂微信公众号

Email：renhuicaotang@163.com

南無本師釋迦牟尼佛

目 录

起诵仪 ..... - 1 -
香赞 ..... - 1 -
开经偈 ..... - 1 -
大方广佛华严经卷第六十一 ..... - 2 -
入法界品第三十九之二 ..... - 2 -
补阙真言 ..... - 26 -
举赞 ..... - 26 -
举字母赞 ..... - 26 -
华严字母 ..... - 27 -
回向偈 ..... - 28 -
大方广佛华严经卷第六十二 ..... - 29 -
入法界品第三十九之三 ..... - 29 -
补阙真言 ..... - 57 -
举赞 ..... - 57 -
举字母赞 ..... - 57 -
华严字母 ..... - 58 -
回向偈 ..... - 59 -
大方广佛华严经卷第六十三 ..... - 60 -
入法界品第三十九之四 ..... - 60 -
补阙真言 ..... - 87 -
举赞 ..... - 87 -
举字母赞 ..... - 87 -
华严字母 ..... - 88 -
回向偈 ..... - 89 -
大方广佛华严经卷第六十四 ..... - 90 -
入法界品第三十九之五 ..... - 90 -
补阙真言 ..... - 116 -
举赞 ..... - 116 -
举字母赞 ..... - 116 -
华严字母 ..... - 117 -
回向偈 ..... - 118 -

● 起诵仪

xiāngzàn

香赞

（一遍）

lú xiāngzhà ruò　fǎ jiè méngxūn　zhū fó hǎi huì xī yáowén　suí chù
炉香乍爇. 法界蒙薰. 诸佛海会悉遥闻. 随处
jié xiángyún　chéng yì fāng yīn　zhū fó xiànquánshēn
结祥云. 诚意方殷. 诸佛现全身.

ná mó xiāngyún gài pú sà mó hē sà
南无香云盖菩萨摩诃萨（合掌三称）

ná mó běn shī shì jiā móu ní fó
南无本师释迦牟尼佛（合掌三称）

kāi jīng jì

开经偈

（一遍）

wú shàngshènshēnwēimiào fǎ　bǎiqiānwàn jié nánzāo yù
无上甚深微妙法　百千万劫难遭遇
wǒ jīn jiàn wén dé shòu chí　yuàn jiě rú lái zhēn shí yì
我今见闻得受持　愿解如来真实义

ná mó dà fāngguǎng fó huāyánjīng
南无大方 广 佛华严经（合掌三称）

ná mó huāyán hǎi huì fó pú sà
南无华严海会佛菩萨（合掌三称）

ná mó běn shī shì jiā móu ní fó
南无本师释迦牟尼佛（合掌三称）

dà fāngguǎng fó huā yán jīng juàn dì liù shí yī

大方广佛华严经卷第六十一

táng yú tiánguósānzàngshāmén shí chānántuó yì

唐于阗国三藏沙门实叉难陀译[1]

rù fǎ jiè pǐn dì sān shí jiǔ zhī èr

入法界品第三十九之二

ěr shí pǔ xián pú sà mó hē sà pǔ guān yī qiè pú sà zhòng huì

尔时，普贤菩萨摩诃萨普观一切菩萨众会，

yǐ děng fǎ jiè fāngbiàn děng xū kōng jiè fāngbiàn děngzhòngshēng jiè

以等法界方便、等虚空界方便、等众生界

fāngbiàn děngsān shì děng yī qiè jié děng yī qiè zhòngshēng yè

方便，等三世、等一切劫、等一切众生业、

děng yī qiè zhòngshēng yù děng yī qiè zhòngshēng jiě děng yī qiè

等一切众生欲、等一切众生解、等一切

zhòngshēnggēn děng yī qiè zhòngshēngchéngshú shí děng yī qiè fǎ

众生根、等一切众生成熟时、等一切法

guāngyǐngfāngbiàn wèizhū pú sà yǐ shí zhǒng fǎ jù kāi fā xiǎn

光影方便，为诸菩萨，以十种法句开发、显

shì zhàomíng yǎnshuō cǐ shī zǐ pín[2] shēnsānmèi hé děngwéi shí

示、照明、演说此师子嚬申三昧。何等为十？

suǒ wèiyǎnshuōnéng shì xiànděng fǎ jiè yī qiè fó chàwēichénzhōng zhū

所谓演说能示现等法界一切佛刹微尘中，诸

fó chūxīng cì dì zhū chàchénghuài cì dì fǎ jù yǎnshuōnéng shì xiàn

佛出兴次第、诸刹成坏次第法句；演说能示现

děng xū kōng jiè yī qiè fó chàzhōng jìn wèi lái jié zàntàn rú lái gōng

等虚空界一切佛刹中，尽未来劫赞叹如来功

dé yīn shēng fǎ jù yǎnshuōnéng shì xiànděng xū kōng jiè yī qiè fó chà

德音声法句；演说能示现等虚空界一切佛刹

zhōng rú lái chū shì wú liàng wú biānchéngzhèng jué mén fǎ jù yǎn

中，如来出世无量无边成正觉门法句；演

---

[1] 丽本：于闐國三藏實叉難陀奉制譯；永乐北藏本及龙藏本：唐于闐國三藏沙門實叉難陀譯

[2] 丽本：频；永乐北藏本及龙藏本：嚬

shuōnéng shì xiànděng xū kōng jiè yī qiè fó chàzhōng fó zuòdàochǎng
说能示现等虚空界一切佛刹中，佛坐道场

pú sà zhòng huì fǎ jù yǎnshuō yú yī qiè máokǒng niànniànchūxiàn
菩萨众会法句；演说于一切毛孔，念念出现

děngsān shì yī qiè fó biànhuàshēnchōngmǎn fǎ jiè fǎ jù yǎnshuō
等三世一切佛变化身充满法界法句；演说

néng lìng yī shēnchōngmǎn shí fāng yī qiè chà hǎi píngděngxiǎnxiàn fǎ
能令一身充满十方一切刹海，平等显现法

jù yǎnshuōnéng lìng yī qiè zhū jìng jiè zhōng pǔ xiànsān shì zhū fó shén
句；演说能令一切诸境界中，普现三世诸佛神

biàn fǎ jù yǎnshuōnéng lìng yī qiè fó chàwēi chénzhōng pǔ xiànsān
变法句；演说能令一切佛刹微尘中，普现三

shì yī qiè fó chàwēi chén shù fó zhǒngzhǒngshénbiàn jīng wú liàng jié fǎ
世一切佛刹微尘数佛种种神变经无量劫法

jù yǎnshuōnéng lìng yī qiè máokǒngchūshēngsān shì yī qiè zhū fó dà
句；演说能令一切毛孔出生三世一切诸佛大

yuàn hǎi yīn jìn wèi lái jié kāi fā huàdǎo yī qiè pú sà fǎ jù yǎn
愿海音，尽未来劫开发化导一切菩萨法句；演

shuōnéng lìng fó shī zǐ zuòliàngtóng fǎ jiè pú sà zhòng huì dàochǎng
说能令佛师子座量同法界，菩萨众会道场

zhuāngyánděng wú chā bié jìn wèi lái jié zhuàn yú zhǒngzhǒngwēimiào
庄严等无差别，尽未来劫转于种种微妙

fǎ lún fǎ jù fó zǐ cǐ shí wéishǒu yǒu bù kě shuō fó chàwēi
法轮法句。佛子！此十为首，有不可说佛刹微

chénshù fǎ jù jiē shì rú lái zhì huì jìng jiè
尘数法句，皆是如来智慧境界。

ěr shí pǔ xián pú sà yù chóngxuān cǐ yì chéng fó shén lì
尔时，普贤菩萨欲重宣此义，承佛神力，

guānchá rú lái guāncházhòng huì guāncházhū fó nán sī jìng jiè
观察如来，观察众会，观察诸佛难思境界，

guāncházhū fó wú biānsānmèi guānchá bù kě sī yì zhū shì jiè hǎi
观察诸佛无边三昧，观察不可思议诸世界海，

guānchá bù kě sī yì rú huàn fǎ zhì guānchá bù kě sī yì sān shì
观察不可思议如幻法智，观察不可思议三世

zhū fó xī jiē píngděng guānchá yī qiè wú liàng wú biānzhūyán cí fǎ
诸佛悉皆平等，观察一切无量无边诸言辞法，

ér shuōsòngyán
而说颂言：

yī yī máokǒngzhōng wēi chén shù chà hǎi
一一毛孔中 微尘数刹海

xī yǒu rú lái zuò jiē jù pú sà zhòng
悉有如来坐 皆具菩萨众

yī yī máokǒngzhōng wú liàng zhū chà hǎi
一一毛孔中 无量诸刹海

fó chǔ pú tí zuò rú shì biàn fǎ jiè
佛处菩提座 如是遍法界

yī yī máokǒngzhōng yī qiè chà chén fó
一一毛孔中 一切刹尘佛

pú sà zhòng wéi rào wèi shuō pǔ xián hèng
菩萨众围绕 为说普贤行

fó zuò yī guó tǔ chōngmǎn shí fāng jiè
佛坐一国土 充满十方界

wú liàng pú sà yún xián lái jí qí suǒ
无量菩萨云 咸来集其所

yì chà wēi chén shù pú sà gōng dé hǎi
亿刹微尘数 菩萨功德海

jù cóng huì zhōng qǐ biàn mǎn shí fāng jiè
俱从会中起 遍满十方界

xī zhù pǔ xián hèng jiē yóu fǎ jiè hǎi
悉住普贤行 皆游法界海

pǔ xiàn yī qiè chà děng rù zhū fó huì
普现一切刹 等入诸佛会

ān zuò yī qiè chà tīngwén yī qiè fǎ
安坐一切刹 听闻一切法；

yī yī guó tǔ zhōng yì jié xiū zhū hèng
一一国土中 亿劫修诸行

pú sà suǒ xiū xíng pǔ míng fǎ hǎi xíng
菩萨所修行 普明法海行

rù yú dà yuàn hǎi zhù fó jìng jiè dì
入于大愿海 住佛境界地

liǎo dá pǔ xián hèng chū shēng zhū fó fǎ
了达普贤行 出生诸佛法

jù fó gōng dé hǎi guǎngxiànshéntōng shì
具佛功德海 广现神通事

shēnyún děng chén shù chōngbiàn yī qiè chà
身云等尘数 充遍一切刹

pǔ yù gān lù fǎ lìng zhòng zhù fó dào
普雨甘露法 令众住佛道

ěr shí shì zūn yù lìng zhū pú sà ān zhù rú lái shī zǐ pín shēn
尔时，世尊欲令诸菩萨安住如来师子频申

guǎng dà sān mèi gù cóng méi jiān bái háo xiàng fàng dà guāng míng qí
广大三昧故，从眉间白毫相放大光明，其

guāng míng pǔ zhào sān shì fǎ jiè mén yǐ bù kě shuō fó chà wēi chén shù
光名普照三世法界门，以不可说佛刹微尘数

guāng míng ér wéi juàn shǔ pǔ zhào shí fāng yī qiè shì jiè hǎi zhū fó guó
光明而为眷属，普照十方一切世界海诸佛国

tǔ shí shì duō lín pú sà dà zhòng xī jiàn yī qiè jìn fǎ jiè xū
土。时，逝多林菩萨大众，悉见一切尽法界、虚

kōng jiè yī qiè fó chà yī yī wēi chén zhōng gè yǒu yī qiè fó chà wēi
空界一切佛刹一一微尘中，各有一切佛刹微

chén shù zhū fó guó tǔ zhǒng zhǒng míng zhǒng zhǒng sè zhǒng zhǒng
尘数诸佛国土，种种名、种种色、种种

qīng jìng zhǒng zhǒng zhù chù zhǒng zhǒng xíng xiàng rú shì yī qiè zhū
清净、种种住处、种种形相。如是一切诸

guó tǔ zhōng jiē yǒu dà pú sà zuò yú dào chǎng shī zǐ zuò shàng chéng
国土中，皆有大菩萨坐于道场师子座上成

děng zhèng jué pú sà dà zhòng qián hòu wéi rào zhū shì jiān zhǔ ér wèi
等正觉，菩萨大众前后围绕，诸世间主而为

gòng yǎng huò jiàn yú bù kě shuō fó chà liàng dà zhòng huì zhōng chū miào
供养；或见于不可说佛刹量大众会中，出妙

yīn shēng chōng mǎn fǎ jiè zhuàn zhèng fǎ lún huò jiàn zài tiān gōng diàn
音声充满法界，转正法轮；或见在天宫殿、

lóng gōng diàn yè chā gōng diàn qián tà pó ē xiū luó jiā lóu luó
龙宫殿、夜叉宫殿，乾闼婆、阿修罗、迦楼罗、

jǐn nà luó mó hóu luó qié rén fēi rén děng zhū gōng diàn zhōng huò
紧那罗、摩睺罗伽、人、非人等诸宫殿中，或

zài rén jiān cūn yì jù luò wáng dū dà chù xiàn zhǒng zhǒng xìng zhǒng
在人间村邑聚落、王都大处，现种种姓、种

zhǒng míng zhǒng zhǒng shēn zhǒng zhǒng xiàng zhǒng zhǒng guāng míng
种名、种种身、种种相、种种光明，

zhù zhǒng zhǒng wēi yí rù zhǒng zhǒng sān mèi xiàn zhǒng zhǒng shén biàn
住种种威仪，入种种三昧，现种种神变，

huò shí zì yǐ zhǒng zhǒng yán yīn huò lìng zhǒng zhǒng zhū pú sà děng zài
或时自以种种言音，或令种种诸菩萨等在

yú zhǒngzhǒng dà zhòng huì zhōngzhǒngzhǒngyán cí shuōzhǒngzhǒng
于 种 种 大 众 会 中 种 种 言辞说 种 种
fǎ
法。

rú cǐ huì zhōng pú sà dà zhòngjiàn yú rú shì zhū fó rú lái
如此会 中， 菩萨大 众 见于如是诸佛如来
shènshēnsān mèi dà shéntōng lì rú shì jìn fǎ jiè xū kōng jiè dōng
甚 深三昧大 神 通 力; 如是尽法界、 虚 空 界， 东、
xī nán běi sì wéi shàng xià yī qiè fāng hǎi zhōng yī yú
西、南、北、四维、 上 、下一切方海 中， 依于
zhòngshēng xīn xiǎng ér zhù shǐ cóngqián jì zhì jīn xiàn zài yī qiè guó
众 生 心 想 而住， 始 从 前际至今现在， 一切国
tǔ shēn yī qiè zhòngshēngshēn yī qiè xū kōngdào qí zhōng yī yī
土身、一切 众 生 身、一切虚空道， 其 中 一一
máoduānliàngchù yī yī gè yǒu wēi chén shù chàzhǒngzhǒng yè qǐ cì
毛 端 量 处， 一一各有微 尘 数刹 种 种 业起次
dì ér zhù xī yǒudàochǎng pú sà zhòng huì jiē yì rú shì jiàn fó shén
第而住， 悉有道 场 菩萨 众 会， 皆亦如是见佛 神
lì bú huàisān shì bú huài shì jiān yú yī qiè zhòngshēng xīn zhōng
力， 不坏三世， 不坏世间， 于一切 众 生 心 中
xiàn qí yǐngxiàng suí yī qiè zhòngshēng xīn yàochūmiàoyán yīn pǔ rù
现其影 像， 随一切 众 生 心乐出 妙 言音， 普入
yī qiè zhòng huì zhōng pǔ xiàn yī qiè zhòngshēngqián sè xiàngyǒu bié
一切 众 会 中， 普现一切 众 生 前， 色 相 有别，
zhì huì wú yì suí qí suǒyìng kāi shì fó fǎ jiàohuàtiáo fú yī qiè
智慧无异， 随其所应开示佛法， 教化调伏一切
zhòngshēngwèi céng xiū xī qí yǒujiàn cǐ fó shén lì zhě jiē shì pí
众 生 未 曾 休息。其有见此佛神 力者， 皆是毗
lú zhēnuó rú lái yú wǎng xī shí shàngēn shè shòu huò xī céng yǐ sì
卢遮那如来于 往 昔时善 根摄 受， 或昔 曾 以四
shè suǒ shè huò shì jiànwén yì niàn qīn jìn zhī suǒ chéng shú huò shì wǎng
摄所摄， 或是见闻忆念亲近之所 成 熟， 或是 往
xī jiào qí lìng fā ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn huò shì wǎng xī
昔教其令发阿耨多罗三 藐 三菩提心， 或是 往 昔
yú zhū fó suǒtóngzhòngshàngēn huò shì guò qù yǐ yī qiè zhì shànqiǎo
于诸佛所同 种 善 根， 或是过去以一切智 善 巧
fāngbiànjiàohuàchéngshú shì gù jiē dé rù yú rú lái bù kě sī yì
方 便教化 成 熟， 是故皆得入于如来不可思议

shènshēnsānmèi jìn fǎ jiè xū kōng jiè dà shéntōng lì huò rù fǎ
甚深三昧；尽法界、虚空界大神通力，或入法

shēn huò rù sè shēn huò rù wǎng xī suǒ chéng jiù xíng huò rù yuán
身，或入色身，或入往昔所成就行，或入圆

mǎnzhū bō luó mì huò rù zhuāngyánqīngjìngxíng lún huò rù pú sà zhū
满诸波罗蜜，或入庄严清净行轮，或入菩萨诸

dì huò rù chéngzhèngjué lì huò rù fó suǒ zhù sānmèi wú chā bié dà
地，或入成正觉力，或入佛所住三昧无差别大

shénbiàn huò rù rú lái lì wú wèi zhì huò rù fó wú ài biàn cái
神变，或入如来力、无畏智，或入佛无碍辩才

hǎi
海。

bǐ zhū pú sà yǐ zhǒngzhǒng jiě zhǒngzhǒngdào zhǒngzhǒng
彼诸菩萨以种种解、种种道、种种

mén zhǒngzhǒng rù zhǒngzhǒng lǐ qù zhǒngzhǒng suí shùn zhǒng
门、种种入、种种理趣、种种随顺、种

zhǒng zhì huì zhǒngzhǒngzhù dào zhǒngzhǒngfāngbiàn zhǒngzhǒngsān
种智慧、种种助道、种种方便、种种三

mèi rù rú shì děng shí bù kě shuō fó chàwēichénshù fó shénbiàn hǎi
昧，入如是等十不可说佛刹微尘数佛神变海

fāngbiànmén yún hé zhǒngzhǒngsānmèi suǒ wèi pǔ zhuāngyán fǎ jiè
方便门。云何种种三昧？所谓普庄严法界

sānmèi pǔ zhào yī qiè sān shì wú ài jìng jiè sānmèi fǎ jiè wú chā bié
三昧、普照一切三世无碍境界三昧、法界无差别

zhì guāngmíngsānmèi rù rú lái jìng jiè bú dòngzhuǎnsānmèi pǔ zhào
智光明三昧、入如来境界不动转三昧、普照

wú biān xū kōngsānmèi rù rú lái lì sānmèi fó wú wèiyǒngměngfèn
无边虚空三昧、入如来力三昧、佛无畏勇猛奋

xùnzhuāngyánsānmèi yī qiè fǎ jiè xuánzhuǎnzàngsānmèi rú yuè pǔ
迅庄严三昧、一切法界旋转藏三昧、如月普

xiàn yī qiè fǎ jiè yǐ wú ài yīn dà kāi yǎnsānmèi pǔ qīngjìng fǎ guāng
现一切法界以无碍音大开演三昧、普清净法光

míngsānmèi wú ài zēng fǎ wángchuángsānmèi yī yī jìng jiè zhōng xī
明三昧、无碍缯法王幢三昧、一一境界中悉

jiàn yī qiè zhū fó hǎi sānmèi yú yī qiè shì jiān xī xiànshēnsānmèi rù
见一切诸佛海三昧、于一切世间悉现身三昧、入

rú lái wú chā bié shēnjìng jiè sānmèi suí yī qiè shì jiānzhuàn dà bēi
如来无差别身境界三昧、随一切世间转大悲

zàngsānmèi zhī yī qiè fǎ wú yǒu jì sānmèi zhī yī qiè fǎ jiū jìng jì
藏三昧、知一切法无有迹三昧、知一切法究竟寂

miè sānmèi suī wú suǒ dé ér néngbiànhuà pǔ xiàn shì jiān sānmèi pǔ
灭三昧、虽无所得而能变化普现世间三昧、普

rù yī qiè chà sānmèi zhuāngyán yī qiè fó chà chéngzhèng jué sānmèi
入一切刹三昧、庄严一切佛刹成正觉三昧、

guān yī qiè shì jiān zhǔ sè xiàng chā bié sānmèi guān yī qiè zhòngshēng
观一切世间主色相差别三昧、观一切众生

jìng jiè wú zhàng ài sānmèi néngchūshēng yī qiè rú lái mǔ sānmèi
境界无障碍三昧、能出生一切如来母三昧、

néng xiū xíng rù yī qiè fó hǎi gōng dé dào sānmèi yī yī jìng jiè zhōng
能修行入一切佛海功德道三昧、一一境界中

chūxiànshénbiàn jìn wèi lái jì sānmèi rù yī qiè rú lái běn shì hǎi sān
出现神变尽未来际三昧、入一切如来本事海三

mèi jìn wèi lái jì hù chí yī qiè rú lái zhǒngxìng sānmèi yǐ jué dìng
昧、尽未来际护持一切如来种性三昧、以决定

jiě lì lìng xiàn zài shí fāng yī qiè fó chà hǎi jiē qīngjìng sānmèi yī niàn
解力令现在十方一切佛刹海皆清净三昧、一念

zhōng pǔ zhào yī qiè fó suǒ zhù sānmèi rù yī qiè jìng jiè wú ài jì sān
中普照一切佛所住三昧、入一切境界无碍际三

mèi lìng yī qiè shì jiè wéi yī fó chà sānmèi chū yī qiè fó biànhuàshēn
昧、令一切世界为一佛刹三昧、出一切佛变化身

sānmèi yǐ jīn gāngwáng zhì zhī yī qiè zhū gēn hǎi sānmèi zhī yī qiè
三昧、以金刚王智知一切诸根海三昧、知一切

rú lái tóng yī shēnsānmèi zhī yī qiè fǎ jiè suǒ ān lì xī zhù xīn niàn
如来同一身三昧、知一切法界所安立悉住心念

jì sānmèi yú yī qiè fǎ jiè guǎng dà guó tǔ zhōng shì xiàn niè pánsān
际三昧、于一切法界广大国土中示现涅槃三

mèi lìng zhù zuì shàng chùsānmèi yú yī qiè fó chàxiànzhǒngzhǒngzhòng
昧、令住最上处三昧、于一切佛刹现种种众

shēng chā bié shēnsānmèi pǔ rù yī qiè fó zhì huì sānmèi zhī yī qiè
生差别身三昧、普入一切佛智慧三昧、知一切

fǎ xìngxiàngsānmèi yī niàn pǔ zhī sān shì fǎ sānmèi niànniànzhōng pǔ
法性相三昧、一念普知三世法三昧、念念中普

xiàn fǎ jiè shēnsānmèi yǐ shī zǐ yǒngměng zhì zhī yī qiè rú lái chūxīng
现法界身三昧、以师子勇猛智知一切如来出兴

cì dì sānmèi yú yī qiè fǎ jiè jìng jiè huì yǎnyuánmǎnsānmèi yǒng
次第三昧、于一切法界境界慧眼圆满三昧、勇

měng qù xiàng shí lì sānmèi fàng yī qiè gōng dé yuánmǎnguāngmíng pǔ
猛趣向十力三昧、放一切功德圆满光明普
zhào shì jiānsānmèi bú dòngzàngsānmèi shuō yī fǎ pǔ rù yī qiè fǎ
照世间三昧、不动藏三昧、说一法普入一切法
sānmèi yú yī fǎ yǐ yī qiè yán yīn chā bié xùn shì sānmèi yǎnshuō yī
三昧、于一法以一切言音差别训释三昧、演说一
qiè fó wú èr fǎ sānmèi zhī sān shì wú ài jì sānmèi zhī yī qiè jié
切佛无二法三昧、知三世无碍际三昧、知一切劫
wú chā bié sānmèi rù shí lì wēi xì fāngbiànsānmèi yú yī qiè jié
无差别三昧、入十力微细方便三昧、于一切劫
chéng jiù yī qiè pú sà xíng bú duàn jué sānmèi shí fāng pǔ xiànshēnsān
成就一切菩萨行不断绝三昧、十方普现身三
mèi yú fǎ jiè zì zài chéngzhèng jué sānmèi shēng yī qiè ān wěnshòu
昧、于法界自在成正觉三昧、生一切安隐受
sānmèi chū yī qiè zhuāngyán jù zhuāngyán xū kōng jiè sānmèi niànniàn
三昧、出一切庄严具庄严虚空界三昧、念念
zhōngchūděngzhòngshēngshù biànhuàshēnyún sānmèi rú lái jìngkōngyuè
中出等众生数变化身云三昧、如来净空月
guāngmíngsānmèi chángjiàn yī qiè rú lái zhù xū kōngsānmèi kāi shì
光明三昧、常见一切如来住虚空三昧、开示
yī qiè fó zhuāngyánsānmèi zhàomíng yī qiè fǎ yì dēngsānmèi zhào
一切佛庄严三昧、照明一切法义灯三昧、照
shí lì jìng jiè sānmèi sān shì yī qiè fó chuángxiàng[3] sānmèi yī qiè
十力境界三昧、三世一切佛幢相三昧、一切
fó yī mì zàngsānmèi niànniànzhōngsuǒ zuò jiē jiū jìngsānmèi wú jìn
佛一密藏三昧、念念中所作皆究竟三昧、无尽
fú dé zàngsānmèi jiàn wú biān fó jìng jiè sānmèi jiānzhù yī qiè fǎ sān
福德藏三昧、见无边佛境界三昧、坚住一切法三
mèi xiàn yī qiè rú lái biànhuà xī lìng zhī jiànsānmèi niànniànzhōng fó
昧、现一切如来变化悉令知见三昧、念念中佛
rì chángchūxiànsānmèi yī rì zhōng xī zhī sān shì suǒyǒu fǎ sānmèi
日常出现三昧、一日中悉知三世所有法三昧、
pǔ yīn yǎnshuō yī qiè fǎ xìng jì miè sānmèi jiàn yī qiè fó zì zài lì
普音演说一切法性寂灭三昧、见一切佛自在力
sānmèi fǎ jiè kāi fū liánhuāsānmèi guānzhū fǎ rú xū kōng wú zhù
三昧、法界开敷莲华三昧、观诸法如虚空无住

[3] 丽本：想；永乐北藏本及龙藏本：相

chùsānmèi shí fāng hǎi pǔ rù yī fāngsānmèi rù yī qiè fǎ jiè wú
处三昧、十方海普入一方三昧、入一切法界无

yuán dǐ sānmèi yī qiè fǎ hǎi sānmèi yǐ jì jìngshēnfàng yī qiè guāng
源底三昧、一切法海三昧、以寂静身放一切光

míngsānmèi yī niànzhōngxiàn yī qiè shéntōng dà yuànsānmèi yī qiè
明三昧、一念中现一切神通大愿三昧、一切

shí yī qiè chùchéngzhèng jué sānmèi yǐ yī zhuāngyán rù yī qiè fǎ
时一切处成正觉三昧、以一庄严入一切法

jiè sānmèi pǔ xiàn yī qiè zhū fó shēnsānmèi zhī yī qiè zhòngshēng
界三昧、普现一切诸佛身三昧、知一切众生

guǎng dà shū shèngshéntōng zhì sānmèi yī niànzhōng qí shēnbiàn fǎ jiè
广大殊胜神通智三昧、一念中其身遍法界

sānmèi xiàn yī shèngjìng fǎ jiè sānmèi rù pǔ mén fǎ jiè shì xiàn dà
三昧、现一乘净法界三昧、入普门法界示现大

zhuāngyánsānmèi zhù chí yī qiè fó fǎ lún sānmèi yǐ yī qiè fǎ mén
庄严三昧、住持一切佛法轮三昧、以一切法门

zhuāngyán yī fǎ ménsānmèi yǐ yīn tuó luó wǎngyuànxíngshè yī qiè
庄严一法门三昧、以因陀罗网愿行摄一切

zhòngshēng jiè sānmèi fēn bié yī qiè shì jiè ménsānmèi chénglián huā
众生界三昧、分别一切世界门三昧、乘莲华

zì zài yóu bù sānmèi zhī yī qiè zhòngshēngzhǒngzhǒngchā bié shéntōng
自在游步三昧、知一切众生种种差别神通

zhì sānmèi lìng qí shēnhéngxiàn yī qiè zhòngshēngqiánsānmèi zhī yī
智三昧、令其身恒现一切众生前三昧、知一

qiè zhòngshēngchā bié yīn shēngyán cí hǎi sānmèi zhī yī qiè zhòngshēng
切众生差别音声言辞海三昧、知一切众生

chā bié zhì shéntōngsānmèi dà bēi píngděngzàngsānmèi yī qiè fó rù
差别智神通三昧、大悲平等藏三昧、一切佛入

rú lái jì sānmèi guānchá yī qiè rú lái jiě tuō chù shī zǐ pín[4] shēnsān
如来际三昧、观察一切如来解脱处师子嚬[4]申三

mèi pú sà yǐ rú shì děng bù kě shuō fó chàwēichénshù sānmèi rù
昧。菩萨以如是等不可说佛刹微尘数三昧，入

pí lú zhēnuó rú lái niànniànchōngmǎn yī qiè fǎ jiè sānmèishénbiàn
毗卢遮那如来念念充满一切法界三昧神变

hǎi
海。

[4] 丽本：频；永乐北藏本及龙藏本：嚬

qí zhū pú sà jiē xī jù zú dà zhì shéntōng míng lì zì zài
其诸菩萨皆悉具足大智神通，明利自在，

zhù yú zhū dì yǐ guǎng dà zhì pǔ guān yī qiè cóng zhū zhì huì zhǒng
住于诸地，以广大智普观一切；从诸智慧种

xìng ér shēng yī qiè zhì zhì chángxiàn zài qián dé lí chī yì qīng jìng zhì
性而生，一切智智常现在前，得离痴翳清净智

yǎn wèi zhū zhòngshēng zuò diào yù shī zhù fó píngděng yú yī qiè
眼，为诸众生作调御师；住佛平等，于一切

fǎ wú yǒu fēn bié liǎo dá jìng jiè zhī zhū shì jiānxìng jiē jì miè wú yǒu
法无有分别；了达境界，知诸世间性皆寂灭无有

yī chù pǔ yì yī qiè zhū fó guó tǔ ér wú suǒzhuó xī néngguānchá
依处；普诣一切诸佛国土而无所著，悉能观察

yī qiè zhū fǎ ér wú suǒ zhù biàn rù yī qiè miào fǎ gōngdiàn ér wú suǒ
一切诸法而无所住，遍入一切妙法宫殿而无所

lái jiàohuàtiáo fú yī qiè shì jiān pǔ wèizhòngshēngxiàn ān wěnchù
来；教化调伏一切世间，普为众生现安隐处；

zhì huì jiě tuō wèi qí suǒxíng héng yǐ zhì shēnzhù lí tān jì chāo
智慧解脱，为其所行；恒以智身住离贪际，超

zhū yǒu hǎi shì zhēn shí jì zhì guāngyuánmǎn pǔ jiànzhū fǎ zhù
诸有海，示真实际；智光圆满，普见诸法；住

yú sānmèi jiān gù bú dòng yú zhūzhòngshēnghéng qǐ dà bēi zhī
于三昧，坚固不动；于诸众生恒起大悲，知

zhū fǎ mén xī jiē rú huàn yī qièzhòngshēng xī jiē rú mèng yī qiè
诸法门悉皆如幻，一切众生悉皆如梦，一切

rú lái xī jiē rú yǐng yī qiè yán yīn xī jiē rú xiǎng yī qiè zhū fǎ xī
如来悉皆如影，一切言音悉皆如响，一切诸法悉

jiē rú huà shànnéng jī jí shūshènghèngyuàn zhì huì yuánmǎn qīng
皆如化；善能积集殊胜行愿，智慧圆满，清

jìng shànqiǎo xīn jí jì jìng shàn rù yī qiè zǒng chí jìng jiè jù sān
净善巧，心极寂静；善入一切总持境界，具三

mèi lì yǒngměng wú qiè huòmíng zhì yǎn zhù fǎ jiè jì dào yī
昧力，勇猛无怯；获明智眼，住法界际，到一

qiè fǎ wú suǒ dé chù xiū xí wú yá zhì huì dà hǎi dào zhì bō luó mì
切法无所得处；修习无涯智慧大海，到智波罗蜜

jiū jìng bǐ àn wéi bō rě bō luó mì zhī suǒ shè chí yǐ shéntōng bō luó
究竟彼岸，为般若波罗蜜之所摄持；以神通波罗

mì pǔ rù shì jiān yī sānmèi bō luó mì dé xīn zì zài yǐ bù diāndǎo
蜜普入世间，依三昧波罗蜜得心自在；以不颠倒

zhì zhī yī qiè yì yǐ qiǎo fēn bié zhì kāi shì fǎ zàng yǐ xiànliǎo zhì xùn
智知一切义，以巧分别智开示法藏，以现了智训

shì wén cí yǐ dà yuàn lì shuō fǎ wú jìn yǐ wú suǒ wèi dà shī zǐ
释文辞，以大愿力说法无尽，以无所畏大师子

hǒu chángyàoguānchá wú yī chù fǎ yǐ jìng fǎ yǎn pǔ guān yī qiè
吼；常乐观察无依处法，以净法眼普观一切，

yǐ jìng zhì yuèzhào shì chénghuài yǐ zhì huì guāngzhàozhēn shí dì fú
以净智月照世成坏，以智慧光照真实谛；福

dé zhì huì rú jīn gāngshān yī qiè pì yù[5] suǒ bù néng jí shànguān
德智慧如金刚山，一切譬喻[5]所不能及；善观

zhū fǎ huì gēnzēngzhǎng yǒngměngjīng jìn cuī fú zhòng mó wú
诸法，慧根增长；勇猛精进，摧伏众魔；无

liàng zhì huì wēiguāng chì shèng qí shēnchāochū yī qiè shì jiān dé
量智慧，威光炽盛；其身超出一切世间，得

yī qiè fǎ wú ài zhì huì shànnéng wù jiě jìn wú jìn jì zhù yú pǔ
一切法无碍智慧，善能悟解尽、无尽际；住于普

jì rù zhēn shí jì wú xiàngguān zhì chángxiàn zài qián shànqiǎochéng
际，入真实际，无相观智常现在前；善巧成

jiù zhū pú sà xíng yǐ wú èr zhì zhī zhū jìng jiè pǔ jiàn yī qiè shì jiān
就诸菩萨行，以无二智知诸境界，普见一切世间

zhū qù biànwǎng yī qiè zhū fó guó tǔ zhì dēngyuánmǎn yú yī qiè
诸趣，遍往一切诸佛国土；智灯圆满，于一切

fǎ wú zhū àn zhàng fàngjìng fǎ guāngzhào shí fāng jiè wéi zhū shì jiān
法无诸暗障，放净法光照十方界；为诸世间

zhēn shí fú tián ruò jiàn ruò wénsuǒyuàn jiē mǎn fú dé gāo dà chāozhū
真实福田，若见若闻所愿皆满，福德高大超诸

shì jiān yǒngměng wú wèi cuī zhū wàidào yǎnwēimiào yīn biàn yī qiè chà
世间，勇猛无畏摧诸外道；演微妙音遍一切刹，

pǔ jiàn zhū fó xīn wú yàn zú yú fó fǎ shēn yǐ dé zì zài suí suǒyìng
普见诸佛心无厌足；于佛法身已得自在，随所应

huà ér wèixiànshēn yī shēnchōngmǎn yī qiè fó chà yǐ dé zì zài
化而为现身，一身充满一切佛刹；已得自在

qīngjìng shéntōng chéng dà zhì zhōu suǒwǎng wú ài zhì huì yuánmǎn
清净神通，乘大智舟，所往无碍，智慧圆满

zhōubiàn fǎ jiè pì rú rì chū pǔ zhào shì jiān suí zhòngshēng xīn xiàn
周遍法界；譬如日出普照世间，随众生心现

[5] 丽本：諭；永乐北藏本及龙藏本：喻

qí sè xiàng zhī zhū zhòngshēnggēnxìng yù yào rù yī qiè fǎ wú zhēng
其色像；知诸众生根性欲乐，入一切法无诤

jìng jiè zhī zhū fǎ xìng wú shēng wú qǐ néng lìng xiǎo dà zì zài xiàng rù
境界；知诸法性无生无起，能令小大自在相入；

jué liǎo fó dì shènshēn zhī qù yǐ wú jìn jù shuōshènshēn yì yú yī
决了佛地甚深之趣，以无尽句说甚深义，于一

jù zhōngyǎnshuō yī qiè xiū duō luó hǎi huò dà zhì huì tuó luó ní shēn
句中演说一切修多罗海；获大智慧陀罗尼身，

fán suǒ shòu chí yǒng wú wàng shī yī niànnéng yì wú liàng jié shì yī
凡所受持永无忘失；一念能忆无量劫事，一

niàn xī zhī sān shì yī qiè zhū zhòngshēng zhì héng yǐ yī qiè tuó luó ní
念悉知三世一切诸众生智；恒以一切陀罗尼

mén yǎnshuō wú biān zhū fó fǎ hǎi chángzhuàn bú tuì qīngjìng fǎ lún
门，演说无边诸佛法海，常转不退清净法轮，

lìng zhū zhòngshēng jiē shēng zhì huì dé fó jìng jiè zhì huì guāngmíng rù
令诸众生皆生智慧；得佛境界智慧光明，入

yú shànjiànshènshēnsān mèi rù yī qiè fǎ wú zhàng ài jì yú yī qiè
于善见甚深三昧；入一切法无障碍际，于一切

fǎ shèng zhì zì zài yī qiè jìng jiè qīngjìng zhuāngyán pǔ rù shí fāng
法胜智自在，一切境界清净庄严；普入十方

yī qiè fǎ jiè suí qí fāngsuǒ mǐ bù xián zhì yī yī chénzhōngxiàn
一切法界，随其方所靡不咸至；一一尘中现

chéngzhèng jué yú wú sè xìngxiàn yī qiè sè yǐ yī qiè fāng pǔ rù yī
成正觉，于无色性现一切色，以一切方普入一

fāng qí zhū pú sà jù rú shì děng wú biān fú zhì gōng dé zhī zàng
方。其诸菩萨具如是等无边福智功德之藏，

cháng wéi zhū fó zhī suǒ chēng tàn zhǒngzhǒngyán cí shuō qí gōng dé bù
常为诸佛之所称叹，种种言辞说其功德不

néng lìng jìn mǐ bù xián zài shì duō lín zhōng shēn rù rú lái gōng dé dà
能令尽，靡不咸在逝多林中，深入如来功德大

hǎi xī jiàn yú fó guāngmíngsuǒzhào
海，悉见于佛光明所照。

ěr shí zhū pú sà dé bù sī yì zhèng fǎ guāngmíng xīn dà
尔时，诸菩萨得不思议正法光明，心大

huān xǐ gè yú qí shēn jí yǐ lóu gé zhūzhuāngyán jù bìng qí suǒ
欢喜，各于其身及以楼阁、诸庄严具，并其所

zuò shī zǐ zhī zuò biàn shì duō lín yī qiè wù zhōng huàxiànzhǒngzhǒng
坐师子之座，遍逝多林一切物中，化现种种

dà zhuāngyányún chōngmǎn yī qiè shí fāng fǎ jiè suǒ wèi yú niànniàn
大 庄 严云， 充 满一切十方法界。所谓于念念

zhōngfàng dà guāngmíngyún chōngmǎn shí fāng xī néng kāi wù yī qiè
中 放大 光 明云， 充 满十方，悉能开悟一切

zhòngshēng chū yī qiè mó ní bǎo líng yún chōngmǎn shí fāng chūwēi
众 生；出一切摩尼宝铃云， 充 满十方，出微

miào yīn chēngyángzàn tàn sān shì zhū fó yī qiè gōng dé chū yī qiè
妙 音， 称 扬赞叹三世诸佛一切 功 德；出一切

yīn yuèyún chōngmǎn shí fāng yīn zhōngyǎnshuō yī qiè zhòngshēngzhū
音乐云， 充 满十方，音 中 演说一切 众 生 诸

yè guǒbào chū yī qiè pú sà zhǒngzhǒngyuànxíng sè xiàngyún chōng
业果报；出一切菩萨 种 种 愿行色 相 云， 充

mǎn shí fāng shuōzhū pú sà suǒyǒu dà yuàn chū yī qiè rú lái zì zài
满十方，说诸菩萨所有大 愿；出一切如来自在

biànhuàyún chōngmǎn shí fāng yǎnchū yī qiè zhū fó rú lái yǔ yán yīn
变化云， 充 满十方，演出一切诸佛如来语言音

shēng chū yī qiè pú sà xiànghǎozhuāngyánshēnyún chōngmǎn shí fāng
声；出一切菩萨 相 好 庄 严身云， 充 满十方，

shuōzhū rú lái yú yī qiè guó tǔ chūxīng cì dì chūsān shì rú lái dào
说诸如来于一切国土出兴次第；出三世如来道

chǎngyún chōngmǎn shí fāng xiàn yī qiè rú lái chéngděngzhèng jué
场 云， 充 满十方，现一切如来 成 等 正 觉

gōng dé zhuāngyán chū yī qiè lóngwángyún chōngmǎn shí fāng yù
功 德 庄 严；出一切龙 王 云， 充 满十方，雨

yī qiè zhūxiāng chū yī qiè shì zhǔshēnyún chōngmǎn shí fāng yǎn
一切诸 香；出一切世主身云， 充 满十方，演

shuō pǔ xián pú sà zhī xíng chū yī qiè bǎozhuāngyánqīngjìng fó chàyún
说普贤菩萨之行；出一切宝 庄 严清净佛刹云，

chōngmǎn shí fāng xiàn yī qiè rú lái zhuànzhèng fǎ lún shì zhū pú sà
充 满十方，现一切如来 转 正 法轮。是诸菩萨

yǐ dé bù sī yì fǎ guāngmíng gù fǎ yīng rú shì chūxīng cǐ děng bù
以得不思议法 光 明故，法应如是，出兴此 等 不

kě shuō fó chàwēichén shù dà shénbiànzhuāngyányún
可说佛刹微 尘 数大神 变 庄 严云。

ěr shí wénshū shī lì pú sà chéng fó shén lì yù chóng
尔时， 文殊师利菩萨， 承 佛神力，欲 重

xuān cǐ shì duō lín zhōngzhū shénbiàn shì guānchá shí fāng ér shuōsòng
宣此逝多林 中 诸神 变事， 观 察十方而说 颂

yán
言：

rǔ yīng guān cǐ shì duō lín　yǐ fó wēi shén guǎng wú jì
汝应观此逝多林　以佛威神广无际

yī qiè zhuāng yán jiē shì xiàn　shí fāng fǎ jiè xī chōng mǎn
一切庄严皆示现　十方法界悉充满

shí fāng yī qiè zhū guó tǔ　wú biān pǐn lèi dà zhuāng yán
十方一切诸国土　无边品类大庄严

yú qí zuò děng jìng jiè zhōng　sè xiàng fēn míng jiē xiǎn xiàn
于其座等境界中　色像分明皆显现

cóng zhū fó zǐ máo kǒng chū　zhǒngzhǒngzhuāngyánbǎoyànyún
从诸佛子毛孔出　种种庄严宝焰云

jí fā rú lái wēi miào yīn　biàn mǎn shí fāng yī qiè chà
及发如来微妙音　遍满十方一切刹

bǎo shù huā zhōng xiàn miào shēn　qí shēn sè xiàng děng fàn wáng
宝树华中现妙身　其身色相等梵王

cóng chán dìng qǐ ér yóu bù　jìn zhǐ wēi yí héng jì jìng
从禅定起而游步　进止威仪恒寂静

rú lái yī yī máo kǒng nèi　cháng xiàn nán sī biàn huà shēn
如来一一毛孔内　常现难思变化身

jiē rú pǔ xián dà pú sà　zhǒng zhǒng zhū xiàng wéi yán hǎo
皆如普贤大菩萨　种种诸相为严好

shì duō lín shàng xū kōng jiè[6]　suǒ yǒu zhuāng yán fā miào yīn
逝多林上虚空界[6]　所有庄严发妙音

pǔ shuō sān shì zhū pú sà　chéng jiù yī qiè gōng dé hǎi
普说三世诸菩萨　成就一切功德海

shì duō lín zhōng zhū bǎo shù　yì chū wú liàng miào yīn shēng
逝多林中诸宝树　亦出无量妙音声

yǎn shuō yī qiè zhū qún shēng　zhǒng zhǒng yè hǎi gè chā bié
演说一切诸群生　种种业海各差别

lín zhōng suǒ yǒu zhòng jìng jiè　xī xiàn sān shì zhū rú lái
林中所有众境界　悉现三世诸如来

yī yī jiē qǐ dà shén tōng　shí fāng chà hǎi wēi chén shù
一一皆起大神通　十方刹海微尘数

shí fāng suǒ yǒu zhū guó tǔ　yī qiè chà hǎi wēi chén shù
十方所有诸国土　一切刹海微尘数

[6] 丽本：中；永乐北藏本及龙藏本：界

xī rù rú lái máo kǒng zhōng　cì dì zhuāng yán jiē xiàn dǔ
悉入如来毛孔中　次第庄严皆现睹

suǒ yǒu zhuāng yán jiē xiàn fó　shù děng zhòng shēng biàn shì jiān
所有庄严皆现佛　数等众生遍世间

yī yī xián fàng dà guāng míng　zhǒng zhǒng suí yí huà qún pǐn
一一咸放大光明　种种随宜化群品

xiāng yàn zhòng huā jí bǎo zàng　yī qiè zhuāng yán shū miào yún
香焰众华及宝藏　一切庄严殊妙云

mǐ bù guǎng dà děng xū kōng　biàn mǎn shí fāng zhū guó tǔ
靡不广大等虚空　遍满十方诸国土

shí fāng sān shì yī qiè fó　suǒ yǒu zhuāng yán miào dào chǎng
十方三世一切佛　所有庄严妙道场

yú cǐ yuán lín jìng jiè zhōng　yī yī sè xiàng jiē míng xiàn
于此园林境界中　一一色像皆明现

yī qiè pǔ xián zhū fó zǐ　bǎi qiān jié hǎi zhuāng yán chà
一切普贤诸佛子　百千劫海庄严刹

qí shù wú liàng děng zhòng shēng　mò bù yú cǐ lín zhōng jiàn
其数无量等众生　莫不于此林中见

ěr shí　bǐ zhū pú sà　yǐ fó sān mèi guāng míng zhào gù　jí
尔时，彼诸菩萨，以佛三昧光明照故，即

shí dé rù rú shì sān mèi　yī yī jiē dé bù kě shuō fó chà wēi chén shù
时得入如是三昧，一一皆得不可说佛刹微尘数

dà bēi mén　lì yì ān lè yī qiè zhòng shēng　yú qí shēn shàng yī yī
大悲门，利益安乐一切众生；于其身上一一

máo kǒng　jiē chū bù kě shuō fó chà wēi chén shù guāng míng　yī yī
毛孔，皆出不可说佛刹微尘数光明；一一

guāng míng　jiē huà xiàn bù kě shuō fó chà wēi chén shù pú sà　qí shēn
光明，皆化现不可说佛刹微尘数菩萨。其身

xíng xiàng rú shì zhū zhǔ　pǔ xiàn yī qiè zhòng shēng zhī qián　zhōu zā biàn
形相如世诸主，普现一切众生之前，周匝遍

mǎn shí fāng fǎ jiè　zhǒng zhǒng fāng biàn jiào huà tiáo fú　huò xiàn bù kě
满十方法界，种种方便教化调伏，或现不可

shuō fó chà wēi chén shù zhū tiān gōng diàn wú cháng mén　huò xiàn bù kě
说佛刹微尘数诸天宫殿无常门，或现不可

shuō fó chà wēi chén shù yī qiè zhòng shēng shòu shēng mén　huò xiàn bù kě
说佛刹微尘数一切众生受生门，或现不可

shuō fó chà wēi chén shù yī qiè pú sà xiū hèng mén　huò xiàn bù kě shuō
说佛刹微尘数一切菩萨修行门，或现不可说

fó chà wēi chén shù mèng jìng mén huò xiàn bù kě shuō fó chà wēi chén shù
佛刹微尘数梦境门，或现不可说佛刹微尘数

pú sà dà yuàn mén huò xiàn bù kě shuō fó chà wēi chén shù zhèn dòng shì
菩萨大愿门，或现不可说佛刹微尘数震动世

jiè mén huò xiàn bù kě shuō fó chà wēi chén shù fēn bié shì jiè mén huò
界门，或现不可说佛刹微尘数分别世界门，或

xiàn bù kě shuō fó chà wēi chén shù xiàn shēng shì jiè mén huò xiàn bù kě
现不可说佛刹微尘数现生世界门，或现不可

shuō fó chà wēi chén shù tán bō luó mì mén huò xiàn bù kě shuō fó chà
说佛刹微尘数檀波罗蜜门，或现不可说佛刹

wēi chén shù yī qiè rú lái xiū zhū gōng dé zhǒng zhǒng kǔ xíng shī bō luó
微尘数一切如来修诸功德种种苦行尸波罗

mì mén huò xiàn bù kě shuō fó chà wēi chén shù gē jié zhī tǐ chàn tí
蜜门，或现不可说佛刹微尘数割截支[7]体羼提

bō luó mì mén huò xiàn bù kě shuō fó chà wēi chén shù qín xiū pí lí yē
波罗蜜门，或现不可说佛刹微尘数勤修毗梨耶

bō luó mì mén huò xiàn bù kě shuō fó chà wēi chén shù yī qiè pú sà xiū
波罗蜜门，或现不可说佛刹微尘数一切菩萨修

zhū sān mèi chán dìng jiě tuō mén huò xiàn bù kě shuō fó chà wēi chén shù
诸三昧禅定解脱门，或现不可说佛刹微尘数

fó dào yuán mǎn zhì guāng míng mén huò xiàn bù kě shuō fó chà wēi chén
佛道圆满智光明门，或现不可说佛刹微尘

shù qín qiú fó fǎ wèi yī wén yī jù gù shě wú shù shēn mìng mén huò xiàn
数勤求佛法为一文一句故舍无数身命门，或现

bù kě shuō fó chà wēi chén shù qīn jìn yī qiè fó zī wèn yī qiè fǎ xīn
不可说佛刹微尘数亲近一切佛咨问一切法心

wú pí yàn mén huò xiàn bù kě shuō fó chà wēi chén shù suí zhū zhòng shēng
无疲厌门，或现不可说佛刹微尘数随诸众生

shí jié yù yào wǎng yì qí suǒ fāng biàn chéng shú lìng zhù yī qiè zhì hǎi
时节欲乐往诣其所方便成熟令住一切智海

guāng míng mén huò xiàn bù kě shuō fó chà wēi chén shù xiáng fú zhòng mó
光明门，或现不可说佛刹微尘数降伏众魔

zhì zhū wài dào xiǎn xiàn pú sà fú zhì lì mén huò xiàn bù kě shuō fó chà
制诸外道显现菩萨福智力门，或现不可说佛刹

wēi chén shù zhī yī qiè gōng qiǎo míng zhì mén huò xiàn bù kě shuō fó chà
微尘数知一切工巧明智门，或现不可说佛刹

[7] 丽本：肢；永乐北藏本及龙藏本：支

wēi chén shù zhī yī qiè zhòngshēng chā bié míng zhì mén huòxiàn bù kě
微 尘 数知一切 众 生 差别明智门，或现不可
shuō fó chà wēi chén shù zhī yī qiè fǎ chā bié míng zhì mén huòxiàn bù
说佛刹微 尘 数知一切法差别明智门，或现不
kě shuō fó chà wēi chén shù zhī yī qiè zhòngshēng xīn yào chā bié míng zhì
可说佛刹微 尘 数知一切 众 生 心乐差别明智
mén huòxiàn bù kě shuō fó chà wēi chén shù zhī yī qiè zhòngshēng gēn xíng
门，或现不可说佛刹微 尘 数知一切 众 生 根行、
fán nǎo xí qì míng zhì mén huòxiàn bù kě shuō fó chà wēi chén shù zhī
烦恼、习气明智门，或现不可说佛刹微 尘 数知
yī qiè zhòngshēng zhǒng zhǒng yè míng zhì mén huòxiàn bù kě shuō fó chà
一切 众 生 种 种 业明智门，或现不可说佛刹
wēi chén shù kāi wù yī qiè zhòngshēng mén yǐ rú shì děng bù kě shuō
微 尘 数开悟一切 众 生 门。以如是等不可说
fó chà wēi chén shù fāng biàn mén wǎng yì yī qiè zhòngshēng zhù chù ér
佛刹微 尘 数方 便门， 往 诣一切 众 生 住处而
chéng shú zhī suǒ wèi huò wǎng tiāngōng huò wǎng lóng gōng huò wǎng
成 熟之。所谓或 往 天宫，或 往 龙 宫，或 往
yè chā qián tà pó ē xiū luó jiā lóu luó jǐn nà luó mó hóu
夜叉、乾闼婆、阿修罗、迦楼罗、紧那罗、摩睺
luó qié gōng huò wǎng fàn wáng gōng huò wǎng rén wáng gōng huò wǎng
罗伽宫，或 往 梵 王 宫，或 往 人 王 宫，或 往
yán luó wáng gōng huò wǎng chù shēng è guǐ dì yù zhī suǒ zhù chù
阎罗 王 宫，或 往 畜 生、饿鬼、地狱之所住处，
yǐ píngděng dà bēi píngděng dà yuàn píngděng zhì huì píngděng fāng
以平 等大悲、平 等大愿、平 等智慧、平 等 方
biàn shè zhū zhòngshēng huò yǒu jiàn yǐ ér tiáo fú zhě huò yǒu wén yǐ ér
便摄诸 众 生。或有见已而调伏者，或有闻已而
tiáo fú zhě huò yǒu yì niàn ér tiáo fú zhě huò wén yīn shēng ér tiáo fú
调伏者，或有忆念而调伏者，或闻音 声 而调伏
zhě huò wén míng hào ér tiáo fú zhě huò jiàn yuán guāng ér tiáo fú zhě
者，或闻 名 号而调伏者，或见 圆 光 而调伏者，
huò jiàn guāng wǎng ér tiáo fú zhě suí zhū zhòngshēng xīn zhī suǒ yào jiē
或见 光 网 而调伏者；随诸 众 生 心之所乐，皆
yì qí suǒ lìng qí huò yì
诣其所令其获益。

fó zǐ cǐ shì duō lín yī qiè pú sà wèi yù chéng shú zhū
佛子！此逝多林一切菩萨，为欲 成 熟诸

zhòngshēng gù huò shí xiànchǔzhǒngzhǒngyán shì zhū gōngdiànzhōng huò
众 生 故，或时现处 种 种 严饰诸宫 殿 中，或
shí shì xiànzhù zì lóu gé bǎo shī zǐ zuò dàochǎngzhòng huì suǒgòngwéi
时示现住自楼阁宝师子座，道 场 众 会所共围
rào zhōubiàn shí fāng jiē lìng dé jiàn rán yì bù lí cǐ shì duō lín rú
绕，周 遍十方皆令得见，然亦不离此逝多林如
lái zhī suǒ fó zǐ cǐ zhū pú sà huò shí shì xiàn wú liànghuàshēnyún
来之所。佛子！此诸菩萨，或时示现无量化身云，
huòxiàn qí shēn dú yī wú lǚ suǒ wèihuòxiànshāménshēn huòxiàn pó
或现其身独一无侣。所谓或现沙门身，或现婆
luó ménshēn huòxiàn kǔ xíngshēn huòxiànchōngshèngshēn huòxiàn yī
罗门身，或现苦行身，或现 充 盛 身，或现医
wángshēn huòxiànshāngzhǔshēn huòxiàn jìng mìngshēn huòxiàn jì yuè
王 身，或现 商 主身，或现净命 身，或现妓乐
shēn huòxiànfèng shì zhūtiānshēn huòxiàngōngqiǎo jì shùshēn wǎng
身，或现奉事诸天身，或现工 巧技术身。往
yì yī qiè cūnyíngchéng yì wáng dū jù luò zhūzhòngshēngsuǒ suí
诣一切村营 城 邑、王 都聚落、诸 众 生 所，随
qí suǒyìng yǐ zhǒngzhǒngxíngxiàng zhǒngzhǒngwēi yí zhǒngzhǒng
其所应，以 种 种 形 相、种 种 威仪、种 种
yīn shēng zhǒngzhǒngyán lùn zhǒngzhǒngzhù chù yú yī qiè shì jiān
音 声、种 种 言论、种 种 住处，于一切世间
yóu rú dì wǎngxíng pú sà xíng huòshuō yī qiè shì jiāngōngqiǎo shì yè
犹如帝 网 行菩萨行。或 说一切世间工 巧事业，
huòshuō yī qiè zhì huì zhào shì míngdēng huòshuō yī qiè zhòngshēng yè
或 说一切智慧照世明 灯，或 说一切 众 生 业
lì suǒzhuāngyán huòshuō shí fāngguó tǔ jiàn lì zhūshèngwèi huòshuō
力所 庄 严，或 说十方国土建立诸 乘 位，或 说
zhì dēngsuǒzhào yī qiè fǎ jìng jiè jiàohuàchéng jiù yī qiè zhòngshēng
智 灯 所照一切法境界，教化 成 就一切 众 生，
ér yì bù lí cǐ shì duō lín rú lái zhī suǒ
而亦不离此逝多林如来之所。

ěr shí wénshū shī lì tóng zǐ cóngshànzhù lóu gé chū yǔ wú
尔时，文殊师利童子从 善住楼阁出，与无
liàngtóngxíng pú sà jí cháng suí shì wèizhū jìn gāngshén pǔ wèizhòng
量同行菩萨，及 常 随侍卫诸金刚 神、普为 众
shēnggòngyǎngzhū fó zhūshēnzhòngshén jiǔ fā jiān shì yuàncháng suí
生 供 养诸佛诸身 众 神、久发坚誓愿 常 随

cóngzhū zú xíngshén yàowénmiào fǎ zhǔ dì shén cháng xiū dà bēi zhǔ
从诸足行神、乐闻妙法主地神、常修大悲主
shuǐshén zhì guāngzhàoyào zhǔhuǒshén mó ní wéiguānzhǔfēngshén
水神、智光照耀主火神、摩尼为冠主风神、
mínglian shí fāng yī qiè yí shì zhǔfāngshén zhuān qín chúmiè wú míng hēi
明练十方一切仪式主方神、专勤除灭无明黑
àn zhǔ yè shén yī xīn fěi xiè chǎnmíng fó rì zhǔzhòushén zhuāngyán
暗主夜神、一心匪懈阐明佛日主昼神、庄严
fǎ jiè yī qiè xū kōngzhǔkōngshén pǔ dù zhòngshēngchāozhū yǒu hǎi
法界一切虚空主空神、普度众生超诸有海
zhǔ hǎi shén cháng qín jī jí qù yī qiè zhì zhù dàoshàngēngāo dà rú
主海神、常勤积集趣一切智助道善根高大如
shānzhǔshānshén cháng qín shǒu hù yī qiè zhòngshēng pú tí xīn chéng
山主山神、常勤守护一切众生菩提心城
zhǔ chéngshén cháng qín shǒu hù yī qiè zhì zhì wú shàng fǎ chéngzhū dà
主城神、常勤守护一切智智无上法城诸大
lóngwáng cháng qín shǒu hù yī qiè zhòngshēngzhū yè chāwáng cháng
龙王、常勤守护一切众生诸夜叉王、常
lìngzhòngshēngzēngzhǎnghuān xǐ qián tà pó wáng cháng qín chúmièzhū
令众生增长欢喜乾闼婆王、常勤除灭诸
è guǐ qù jiū pán tú wáng héngyuàn bá jì yī qiè zhòngshēngchūzhū
饿鬼趣鸠槃荼王、恒愿拔济一切众生出诸
yǒu hǎi jiā lóu luó wáng yuàn dé chéng jiù zhū rú lái shēngāochū shì jiān
有海迦楼罗王、愿得成就诸如来身高出世间
ē xiū luó wáng jiàn fó huān xǐ qū gōnggōng jìng mó hóu luó qié wáng
阿修罗王、见佛欢喜曲躬恭敬摩睺罗伽王、
chángyànshēng sǐ héngyàojiàn fó zhū dà tiānwáng zūnzhòng yú fó zàn
常厌生死恒乐见佛诸大天王、尊重于佛赞
tàngòngyǎngzhū dà fànwáng wénshū shī lì yǔ rú shì děnggōng dé
叹供养诸大梵王。文殊师利与如是等功德
zhuāngyánzhū pú sà zhòng chū zì zhùchù lái yì fó suǒ yòurào shì
庄严诸菩萨众，出自住处，来诣佛所，右绕世
zūn jīng wú liàng zā yǐ zhūgòng jù zhǒngzhǒnggòngyǎng gòngyǎng
尊，经无量匝，以诸供具种种供养；供养
bì yǐ cí tuì nánxíng wǎng yú rén jiān
毕已，辞退南行，往于人间。

ěr shí zūnzhě shè lì fú chéng fó shén lì jiànwénshū shī lì
尔时，尊者舍利弗承佛神力，见文殊师利

pú sà yǔ zhū pú sà zhòng huì zhuāngyán chū shì duō lín wǎng yú
菩萨，与诸菩萨众会庄严，出逝多林，往于
nánfāng yóuxíng rén jiān zuò rú shì niàn wǒ jīn dāng yǔ wén shū
南方，游行人间；作如是念：“我今当与文殊
shī lì jù wǎngnánfāng shí zūn zhě shè lì fú yǔ liù qiān bǐ qiū
师利俱往南方。”时，尊者舍利弗与六千比丘，
qiánhòuwéi rào chū zì zhù chù lái yì fó suǒ dǐng lǐ fó zú jù
前后围绕，出自住处，来诣佛所，顶礼佛足，具
bó shì zūn shì zūn tīng xǔ yòurào sān zā cí tuì ér qù wǎngwén
白世尊；世尊听许，右绕三匝，辞退而去，往文
shū shī lì suǒ cǐ liù qiān bǐ qiū shì shè lì fú zì suǒtóngzhù chū jiā
殊师利所。此六千比丘是舍利弗自所同住，出家
wèi jiǔ suǒwèi hǎi jué bǐ qiū shànshēng bǐ qiū fú guāng bǐ qiū
未久，所谓：海觉比丘、善生比丘、福光比丘、
dà tóng zǐ bǐ qiū diànshēng bǐ qiū jìng xíng bǐ qiū tiān dé bǐ qiū
大童子比丘、电生比丘、净行比丘、天德比丘、
jūn huì bǐ qiū fànshèng bǐ qiū jì huì bǐ qiū rú shì děng qí
君慧比丘、梵胜比丘、寂慧比丘。如是等，其
shù liù qiān xī cénggòngyǎng wú liàngzhū fó shēn zhí shàngēn jiě
数六千，悉曾供养无量诸佛，深植善根，解
lì guǎng dà xìn yǎnmíngchè qí xīn kuān bó guān fó jìng jiè liǎo
力广大，信眼明彻，其心宽博，观佛境界，了
fǎ běnxìng ráo yì zhòngshēng chángyào qín qiú zhū fó gōng dé jiē
法本性，饶益众生，常乐勤求诸佛功德，皆
shì wén shū shī lì shuō fǎ jiàohuà zhī suǒ chéng jiù
是文殊师利说法教化之所成就。

ěr shí zūn zhě shè lì fú zài xíngdàozhōngguān zhū bǐ qiū gào
尔时，尊者舍利弗在行道中观诸比丘，告
hǎi jué yán hǎi jué rǔ kě guāncháwén shū shī lì pú sà qīngjìng
海觉言：“海觉！汝可观察文殊师利菩萨清净
zhī shēnxiànghǎozhuāngyán yī qiè tiān rén mò néng sī yì rǔ kě guān
之身相好庄严，一切天人莫能思议。汝可观
cháwén shū shī lì yuánguāngyìngchè lìng wú liàngzhòngshēng fā huān xǐ
察文殊师利圆光映彻，令无量众生发欢喜
xīn rǔ kě guāncháwén shū shī lì guāngwǎngzhuāngyán chúmièzhòng
心。汝可观察文殊师利光网庄严，除灭众
shēng wú liàng kǔ nǎo rǔ kě guāncháwén shū shī lì zhòng huì jù zú
生无量苦恼。汝可观察文殊师利众会具足，

jiē shì pú sà wǎng xī shàngēn zhī suǒ shè shòu rǔ kě guān cháwén shū
皆是菩萨往昔善根之所摄受。汝可观察文殊
shī lì suǒ xíng zhī lù zuǒ yòu bā bù píng tǎn zhuāngyán rǔ kě guān
师利所行之路，左右八步，平坦庄严。汝可观
cháwén shū shī lì suǒ zhù zhī chù zhōu huí shí fāng cháng yǒu dào chǎng
察文殊师利所住之处，周回十方常有道场
suí zhú ér zhuǎn rǔ kě guān cháwén shū shī lì suǒ xíng zhī lù jù zú
随逐而转。汝可观察文殊师利所行之路，具足
wú liàng fú dé zhuāngyán zuǒ yòu liǎng biān yǒu dà fú zàng zhǒng zhǒng
无量福德庄严，左右两边有大伏藏，种种
zhēn bǎo zì rán ér chū rǔ kě guān cháwén shū shī lì céng gòngyǎng fó
珍宝自然而出。汝可观察文殊师利曾供养佛，
shàngēn suǒ liú yī qiè shù jiān chū zhuāngyánzàng rǔ kě guān cháwén
善根所流，一切树间出庄严藏。汝可观察文
shū shī lì zhū shì jiān zhǔ yù gòng jù yún dǐng lǐ gōng jìng yǐ wéi gòng
殊师利，诸世间主雨供具云，顶礼恭敬以为供
yǎng rǔ kě guān cháwén shū shī lì shí fāng yī qiè zhū fó rú lái jiāng
养。汝可观察文殊师利，十方一切诸佛如来将
shuō fǎ shí xī fàng méi jiān bái háo xiàng guāng lái zhào qí shēn cóng dǐng
说法时，悉放眉间白毫相光来照其身，从顶
shàng rù
上入。”

ěr shí zūn zhě shè lì fú wèi zhū bǐ qiū chēng yáng zàn tàn kāi
尔时，尊者舍利弗为诸比丘称扬赞叹、开
shì yǎn shuō wén shū shī lì tóng zǐ yǒu rú shì děng wú liàng gōng dé jù zú
示演说文殊师利童子有如是等无量功德具足
zhuāngyán bǐ zhū bǐ qiū wén shì shuō yǐ xīn yì qīng jìng xìn jiě jiān
庄严。彼诸比丘闻是说已，心意清净，信解坚
gù xǐ bú zì chí jǔ shēn yǒng yuè xíng tǐ róu ruǎn zhū gēn yuè
固，喜不自持，举身踊跃，形体柔软，诸根悦
yù yōu kǔ xī chú gòu zhàng xián jìn cháng jiàn zhū fó shēn qiú zhèng
豫，忧苦悉除，垢障咸尽，常见诸佛，深求正
fǎ jù pú sà gēn dé pú sà lì dà bēi dà yuàn jiē zì chū shēng
法，具菩萨根，得菩萨力，大悲大愿皆自出生，
rù yú zhū dù shèn shēn jìng jiè shí fāng fó hǎi cháng xiàn zài qián yú yī
入于诸度甚深境界，十方佛海常现在前，于一
qiè zhì shēn shēng xìn yào jí bó zūn zhě shè lì fú yán wéi yuàn dà
切智深生信乐；即白尊者舍利弗言：“唯愿大

shī jiāng yǐn wǒ děng wǎng yì yú bǐ shèng rén zhī suǒ shí shě lì
师将引我等，往诣于彼胜人之所。”时，舍利
fú jí yǔ jù xíng zhì qí suǒ yǐ bó yán rén zhě cǐ zhū bǐ
弗即与俱行，至其所已，白言：“仁者！此诸比
qiū yuàn dé fèng jìn
丘，愿得奉觐。”

ěr shí wén shū shī lì tóng zǐ wú liàng zì zài pú sà wéi rào
尔时，文殊师利童子，无量自在菩萨围绕
bìng qí dà zhòng rú xiàng wáng huí guān zhū bǐ qiū shí zhū bǐ qiū
并其大众，如象王回观诸比丘。时，诸比丘
dǐng lǐ qí zú hé zhǎng gōng jìng zuò rú shì yán wǒ jīn fèng jiàn
顶礼其足，合掌恭敬，作如是言：“我今奉见，
gōng jìng lǐ bài jí yú suǒ yǒu yī qiè shàn gēn wéi yuàn rén zhě wén shū
恭敬礼拜，及余所有一切善根。唯愿仁者文殊
shī lì hé shàng shè lì fú shì zūn shì jiā móu ní jiē xī zhèng zhī
师利、和尚舍利弗、世尊释迦牟尼，皆悉证知！
rú rén suǒ yǒu rú shì sè shēn rú shì yīn shēng rú shì xiàng hǎo rú
如仁所有如是色身、如是音声、如是相好、如
shì zì zài yuàn wǒ yī qiè xī dāng jù dé
是自在，愿我一切悉当具得。”

ěr shí wén shū shī lì pú sà gào zhū bǐ qiū yán bǐ qiū
尔时，文殊师利菩萨告诸比丘言：“比丘！
ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén chéng jiù shí zhǒng qù dà shèng fǎ zé
若善男子、善女人，成就十种趣大乘法，则
néng sù rù rú lái zhī dì kuàng pú sà dì hé zhě wéi shí suǒ wèi
能速入如来之地，况菩萨地！何者为十？所谓
jī jí yī qiè shàn gēn xīn wú pí yàn jiàn yī qiè fó chéng shì gòng yǎng
积集一切善根，心无疲厌。见一切佛承事供养，
xīn wú pí yàn qiú yī qiè fó fǎ xīn wú pí yàn xíng yī qiè bō luó
心无疲厌。求一切佛法，心无疲厌。行一切波罗
mì xīn wú pí yàn chéng jiù yī qiè pú sà sān mèi xīn wú pí yàn
蜜，心无疲厌。成就一切菩萨三昧，心无疲厌。
cì dì rù yī qiè sān shì xīn wú pí yàn pǔ yán jìng shí fāng fó chà
次第入一切三世，心无疲厌。普严净十方佛刹，
xīn wú pí yàn jiào huà tiáo fú yī qiè zhòng shēng xīn wú pí yàn yú
心无疲厌。教化调伏一切众生，心无疲厌。于
yī qiè chà yī qiè jié zhōng chéng jiù pú sà xíng xīn wú pí yàn wèi
一切刹一切劫中成就菩萨行，心无疲厌。为

chéng jiù yī zhòngshēng gù xiū xíng yī qiè fó chà wēi chén shù bō luó
成 就[8]一 众 生 故，修行一切佛刹微 尘 数波罗

mì chéng jiù rú lái shí lì rú shì cì dì wèi chéng shú yī qiè
蜜， 成 就如来十[9]力；如是次第，为 成 熟一切

zhòngshēng jiè chéng jiù rú lái yī qiè lì xīn wú pí yàn
众 生 界， 成 就如来一切力，心无疲厌。

bǐ qiū ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén chéng jiù shēn xìn
“比丘！若善男子、善女人，成 就深信，

fā cǐ shí zhǒng wú pí yàn xīn zé néngzhǎngyǎng yī qiè shàngēn shě
发此十 种 无疲厌心，则能 长 养一切善根，舍

lí yī qiè zhū shēng sǐ qù chāoguò yī qiè shì jiānzhǒngxìng[10] bú duò
离一切诸 生 死趣，超 过一切世间 种 性，不堕

shēngwén pì zhī fó dì shēng yī qiè rú lái jiā jù yī qiè pú sà
声 闻、辟支佛地，生 一切如来家，具一切菩萨

yuàn xué xí yī qiè rú lái gōng dé xiū xíng yī qiè pú sà zhū xíng
愿， 学习一切如来 功 德， 修行一切菩萨诸行，

dé rú lái lì cuī fú zhòng mó jí zhū wàidào yì néngchúmiè yī qiè
得如来力，摧伏 众 魔及诸外道，亦 能 除灭一切

fán nǎo rù pú sà dì jìn rú lái dì
烦恼，入菩萨地，近如来地。”

shí zhū bǐ qiū wén cǐ fǎ yǐ zé dé sānmèi míng wú ài yǎn
时，诸比丘闻此法已，则得三昧，名 无碍眼

jiàn yī qiè fó jìng jiè dé cǐ sānmèi gù xī jiàn shí fāng wú liàng wú biān
见一切佛境界。得此三昧故，悉见十方无量无边

yī qiè shì jiè zhū fó rú lái jí qí suǒyǒudàochǎngzhòng huì yì xī
一切世界诸佛如来，及其所有道 场 众 会；亦悉

jiàn bǐ shí fāng shì jiè yī qiè zhū qù suǒyǒuzhòngshēng yì xī jiàn bǐ
见彼十方世界一切诸趣所有 众 生 ；亦悉见彼

yī qiè shì jiè zhǒngzhǒngchā bié yì xī jiàn bǐ yī qiè shì jiè suǒyǒu
一切世界 种 种 差别；亦悉见彼一切世界所有

wēi chén yì xī jiàn bǐ zhū shì jiè zhōng yī qiè zhòngshēngsuǒ zhù gōng
微 尘；亦悉见彼诸世界 中，一切 众 生 所住 宫

diàn yǐ zhǒngzhǒngbǎo ér wéizhuāngyán jí yì wén bǐ zhū fó rú lái
殿，以 种 种 宝而为 庄 严；及亦闻彼诸佛如来

[8] 丽本：熟；永乐北藏本及龙藏本：就
[9] 丽本：一；永乐北藏本及龙藏本：十
[10] 丽本：姓；永乐北藏本及龙藏本：性

zhǒngzhǒngyán yīn yǎnshuō zhū fǎ wén cí xùn shì xī jiē jiě liǎo yì
种 种 言音演说诸法文辞训释，悉皆解了；亦

néngguānchá bǐ shì jiè zhōng yī qiè zhòngshēng zhū gēn xīn yù yì néng
能 观 察彼世界 中 一切 众 生 诸根心欲；亦能

yì niàn bǐ shì jiè zhōng yī qiè zhòngshēng qiánhòu shí shēng yì néng yì
忆念彼世界 中 一切 众 生 前后十 生；亦能忆

niàn bǐ shì jiè zhōngguò qù wèi lái gè shí jié shì yì néng yì niàn bǐ
念彼世界 中 过去、未来各十劫事；亦能忆念彼

zhū rú lái shí běnshēng shì shí chéngzhèng jué shí zhuàn fǎ lún shí
诸如来十本 生 事、十 成 正 觉、十 转 法轮、十

zhǒngshéntōng shí zhǒngshuō fǎ shí zhǒngjiào jiè shí zhǒngbiàn cái
种 神通、十 种 说法、十 种 教诫、十 种 辩才；

yòu jí chéng jiù shí qiān pú tí xīn shí qiānsānmèi shí qiān bō luó mì
又即 成 就十千菩提心、十千三昧、十千波罗蜜，

xī jiē qīngjìng dé dà zhì huì yuánmǎnguāngmíng dé pú sà shí shén
悉皆清净；得大智慧圆 满 光 明，得菩萨十神

tōng róu ruǎnwēimiào zhù pú sà xīn jiān gù bú dòng
通，柔软微妙，住菩萨心，坚固不动。

ěr shí wénshū shī lì pú sà quànzhū bǐ qiū zhù pǔ xiánhèng
尔时，文殊师利菩萨 劝 诸比丘住普贤 行；

zhù pǔ xiánhèng yǐ rù dà yuàn hǎi rù dà yuàn hǎi yǐ chéng jiù
住普贤 行已，入大 愿 海；入大 愿 海已， 成 就

dà yuàn hǎi yǐ chéng jiù dà yuàn hǎi gù xīn qīngjìng xīn qīngjìng gù
大 愿 海，以 成 就大 愿 海故，心清净；心清净故，

shēnqīngjìng shēnqīngjìng gù shēnqīng lì shēnqīngjìng qīng lì gù
身 清净；身 清净故，身 轻利；身 清净、轻利故，

dé dà shéntōng wú yǒu tuì zhuǎn dé cǐ shéntōng gù bù lí wénshū shī
得大神 通无有退 转；得此神 通故，不离文殊师

lì zú xià pǔ yú shí fāng yī qiè fó suǒ xī xiàn qí shēn jù zú chéng
利足下，普于十方一切佛所悉现其身，具足 成

jiù yī qiè fó fǎ
就一切佛法。

bǔ quēzhēnyán

补阙真言

（三遍）

ná mó sānmǎnduō mò tuó nán ē bō là dì hē duōzhé zhé
南无三满哆.没驮喃.阿钵啰帝.喝多折.折

nà mí ǎn jī mí jī mí dá tǎ gě tǎ nán mò wǎ shān dìng
捺弥.唵.鸡弥鸡弥.怛塔葛塔喃.末瓦山.矴

bō là dì wū dá mó dá mó dá tǎ gě tǎ nán mò wǎ hòng pō
钵啰帝.乌怛摩怛摩.怛塔葛塔喃.末瓦吽.婆

suō hē
莎诃.

jǔ zàn

举赞

fú chéngdōng jì tóng zǐ nánxún bǎi chéngyānshuǐmiǎo wú yín
福城东际童子南询百城烟水渺无垠.

zhī shi yì cháng lún wǔ shí sān rén yì qǔ hé yángchūn
知识异常伦.五十三人.一曲和阳春.

jǔ zì mǔzàn

举字母赞

（一遍）

huāyán zì mǔ zhòng yì qīn xuān shàn cái tóng zǐ dé zhēnchuán
华严字母.众艺亲宣.善财童子得真传.

mì mì yì yōuxuán gōng dé wú biān chàngsòng lì rén tiān
秘密义幽玄.功德无边.唱诵利人天.

huāyán zì mǔ

华严字母

（一遍）

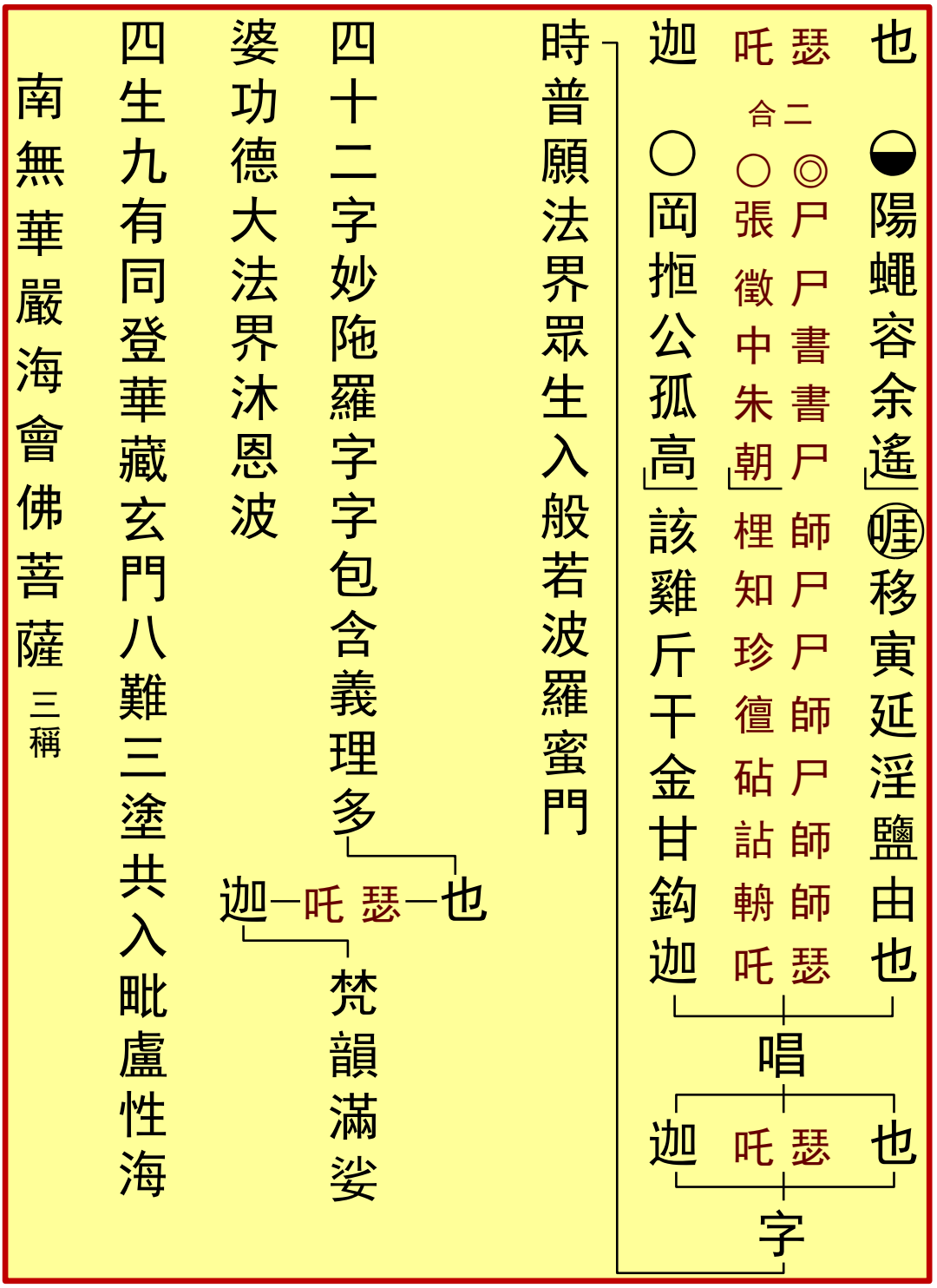

yao yang yeng yong yu yao yai yi yin yan yin yan you yao

13. 也 陽 蠅 容 余 遙 唓 移 寅 延 淫 鹽 由 也

changyao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě bō luó mì

唱 也字时. 普 愿 法界 众 生. 入般若波罗蜜

mén

门.

she zhao shi zhang shi zheng shu zhong shu zhu shi
14. 瑟吒（二合） 尸張.尸徵.書中.書朱.尸

zhao shi zhai shi zhi shi zhin shi zhan shi zhin shi zhan shi zhou she
朝.師棌.尸知.尸珍.師澶.尸砧.師詀.師輈.瑟

zhao chàng she zhao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòng shēng rù bō rě
吒 唱瑟吒字时. 普愿法界众生. 入般若

bō luó mì mén
波罗蜜门.

gao gang geng gong gu gao gai gi gin gan gin gan gou gao
15. 迦 岡挃公孤高該雞斤干金甘鉤迦

chàng gao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòng shēng rù bō rě bō luó mì
唱迦字时. 普愿法界众生. 入般若波罗蜜

mén
门.

sì shí èr zì miào tuó luó zì zì bāohán yì lǐ duō yao she
四十二字妙陀罗. 字字包含义理多. 也. 瑟

zhao gao fàn yùn mǎn suō pó gōng dé dà fǎ jiè mù ēn bō
吒. 迦. 梵韵满娑婆. 功德大. 法界沐恩波.

sì shēng jiǔ yǒu tóng dēng huā zàng xuán mén bā nán sān tú
四生九有. 同登华藏玄门. 八难三途.

gòng rù pí lú xìng hǎi
共入毗卢性海.

ná mó huāyán hǎi huì fó pú sà
南无华严海会佛菩萨（合掌三称）

huí xiàng jì
回向偈

（一遍）

yuàn yǐ cǐ gōng dé pǔ jí yú yī qiè
愿以此功德 普及于一切

wǒ děng yǔ zhòng shēng jiē gòng chéng fó dào
我等与众生 皆共成佛道

dà fāngguǎng fó huā yán jīng juàn dì liù shí èr

大方广佛华严经卷第六十二

táng yú tiánguósānzàngshāmén shí chānántuó yì

唐于阗国三藏沙门实叉难陀译[11]

rù fǎ jiè pǐn dì sān shí jiǔ zhī sān

入法界品第三十九之三

ěr shí wénshū shī lì pú sà quànzhū bǐ qiū fā ē nòuduō luó

尔时，文殊师利菩萨劝诸比丘发阿耨多罗

sānmiǎosān pú tí xīn yǐ jiàn cì nánxíng jīng lì rénjiān zhì fú chéng

三藐三菩提心已，渐次南行，经历人间，至福城

dōng zhùzhuāngyánchuángsuō luó lín zhōngwǎng xī zhū fó céngsuǒ zhǐ

东，住庄严幢娑罗林中往昔诸佛曾所止

zhùjiàohuàzhòngshēng dà tǎ miàochù yì shì shì zūn yú wǎng xī shí xiū

住教化众生大塔庙处，亦是世尊于往昔时修

pú sà xíngnéngshě wú liàngnánshě zhī chù shì gù cǐ lín míngchēng pǔ

菩萨行能舍无量难舍之处；是故，此林名称普

wén wú liàng fó chà cǐ chùchángwéitiān lóng yè chā qián tà pó

闻无量佛刹，此处常为天、龙、夜叉、乾闼婆、

ē xiū luó jiā lóu luó jǐn nà luó móhóuluó qié rén yǔ fēi rén

阿修罗、迦楼罗、紧那罗、摩睺罗伽、人与非人

zhī suǒgòngyǎng

之所供养。

shí wénshū shī lì yǔ qí juànshǔdào cǐ chù yǐ jí yú qí chù

时，文殊师利与其眷属到此处已，即于其处

shuō pǔ zhào fǎ jiè xiū duō luó bǎiwàn yì nà yóu tā xiū duō luó yǐ wéi

说普照法界修多罗，百万亿那由他修多罗以为

juànshǔ shuō cǐ jīng shí yú dà hǎi zhōngyǒu wú liàngbǎi qiān yì zhūlóng

眷属。说此经时，于大海中有无量百千亿诸龙

ér lái qí suǒ wén cǐ fǎ yǐ shēnyànlóng qù zhèng qiú fó dào

而来其所；闻此法已，深厌龙趣，正求佛道，

xiánshělóngshēn shēngtiānrénzhōng yī wànzhūlóng yú ē nòuduō

咸舍龙身，生天人中。一万诸龙，于阿耨多

[11] 丽本：于闐國三藏實叉難陀奉制譯；永乐北藏本及龙藏本：唐于闐國三藏沙門實叉難陀譯

luó sān miǎo sān pú tí dé bú tuì zhuǎn fù yǒu wú liàng wú shù zhòng
罗三藐三菩提得不退转；复有无量无数众

shēng yú sān shèng zhōng gè dé tiáo fú
生，于三乘中各得调伏。

shí fú chéng rén wén wén shū shī lì tóng zǐ zài zhuāng yán chuáng
时，福城人闻文殊师利童子在庄严幢

suō luó lín zhōng dà tǎ miào chù wú liàng dà zhòng cóng qí chéng chū
娑罗林中大塔庙处，无量大众从其城出，

lái yì qí suǒ shí yǒu yōu pó sè míng yuē dà zhì yǔ wǔ bǎi yōu
来诣其所。时，有优婆塞，名曰大智，与五百优

pó sè juàn shǔ jù suǒ wèi xū dá duō yōu pó sè pó xū dá duō yōu pó
婆塞眷属俱，所谓须达多优婆塞、婆须达多优婆

sè fú dé guāng yōu pó sè yǒu míng chēng yōu pó sè shī míng chēng
塞、福德光优婆塞、有名称优婆塞、施名称

yōu pó sè yuè dé yōu pó sè shàn huì yōu pó sè dà huì yōu pó sè
优婆塞、月德优婆塞、善慧优婆塞、大慧优婆塞、

xián hù yōu pó sè xián shèng yōu pó sè rú shì děng wǔ bǎi yōu pó sè
贤护优婆塞、贤胜优婆塞，如是等五百优婆塞

jù lái yì wén shū shī lì tóng zǐ suǒ dǐng lǐ qí zú yòu rào sān zā
俱，来诣文殊师利童子所，顶礼其足，右绕三匝，

tuì zuò yī miàn fù yǒu wǔ bǎi yōu pó yí suǒ wèi dà huì yōu pó yí
退坐一面。复有五百优婆夷，所谓大慧优婆夷、

shàn guāng yōu pó yí miào shēn yōu pó yí kě lè shēn yōu pó yí
善光优婆夷、妙身优婆夷、可乐身优婆夷、

xián yōu pó yí xián dé yōu pó yí xián guāng yōu pó yí chuáng guāng
贤优婆夷、贤德优婆夷、贤光优婆夷、幢光

yōu pó yí dé guāng yōu pó yí shàn mù yōu pó yí rú shì děng wǔ
优婆夷、德光优婆夷、善目优婆夷，如是等五

bǎi yōu pó yí lái yì wén shū shī lì tóng zǐ suǒ dǐng lǐ qí zú yòu
百优婆夷，来诣文殊师利童子所，顶礼其足，右

rào sān zā tuì zuò yī miàn fù yǒu wǔ bǎi tóng zǐ suǒ wèi shàn cái
绕三匝，退坐一面。复有五百童子，所谓善财

tóng zǐ shàn xíng tóng zǐ shàn jiè tóng zǐ shàn wēi yí tóng zǐ shàn
童子、善行童子、善戒童子、善威仪童子、善

yǒng měng tóng zǐ shàn sī tóng zǐ shàn huì tóng zǐ shàn jué tóng zǐ
勇猛童子、善思童子、善慧童子、善觉童子、

shàn yǎn tóng zǐ shàn bì tóng zǐ shàn guāng tóng zǐ rú shì děng wǔ
善眼童子、善臂童子、善光童子，如是等五

bǎi tóng zǐ lái yì wén shū shī lì tóng zǐ suǒ dǐng lǐ qí zú yòu rào
百童子，来诣文殊师利童子所，顶礼其足，右绕
sān zā tuì zuò yī miàn fù yǒu wǔ bǎi tóng nǚ suǒ wèi shàn xián tóng
三匝，退坐一面。复有五百童女，所谓善贤童
nǚ dà zhì jū shì nǚ tóng nǚ xián chēng tóng nǚ měi yán tóng nǚ
女、大智居士女童女、贤称童女、美颜童女、
jiān huì tóng nǚ xián dé tóng nǚ yǒu dé tóng nǚ fàn shòu tóng nǚ
坚慧童女、贤德童女、有德童女、梵授童女、
dé guāng tóng nǚ shàn guāng tóng nǚ rú shì děng wǔ bǎi tóng nǚ lái
德光童女、善光童女，如是等五百童女，来
yì wén shū shī lì tóng zǐ suǒ dǐng lǐ qí zú yòu rào sān zā tuì zuò
诣文殊师利童子所，顶礼其足，右绕三匝，退坐
yī miàn
一面。

ěr shí wén shū shī lì tóng zǐ zhī fú chéng rén xī yǐ lái jí
尔时，文殊师利童子知福城人悉已来集，
suí qí xīn yào xiàn zì zài shēn wēi guāng hè yì bì zhū dà zhòng yǐ zì
随其心乐现自在身，威光赫奕蔽诸大众；以自
zài dà cí lìng bǐ qīng liáng yǐ zì zài dà bēi qǐ shuō fǎ xīn yǐ zì zài
在大慈令彼清凉，以自在大悲起说法心，以自在
zhì huì zhī qí xīn yào yǐ guǎng dà biàn cái jiāng wèi shuō fǎ fù yú shì
智慧知其心乐，以广大辩才将为说法。复于是
shí guān chá shàn cái yǐ hé yīn yuán ér yǒu qí míng zhī cǐ tóng zǐ
时，观察善财以何因缘而有其名？知此童子
chū rù tāi shí yú qí zhái nèi zì rán ér chū qī bǎo lóu gé qí lóu gé
初入胎时，于其宅内自然而出七宝楼阁，其楼阁
xià yǒu qī fú zàng yú qí zàng shàng dì zì kāi liè shēng qī bǎo
下有七伏藏，于其藏上，地自开裂，生七宝
yá[12] suǒ wèi jīn yín liú lí bō lí zhēn zhū chē qú
牙[12]，所谓金、银、琉璃、玻瓈、真珠、砗磲、
mǎ nǎo shàn cái tóng zǐ chǔ tāi shí yuè rán hòu dàn shēng xíng tǐ zhī[13]
码碯。善财童子处胎十月然后诞生，形体支[13]
fèn duān zhèng jù zú qí qī dà zàng zòng guǎng gāo xià gè mǎn qī zhǒu
分端正具足；其七大藏，纵广高下各满七肘，
cóng dì yǒng chū guāng míng zhào yào fù yú zhái zhōng zì rán ér yǒu wǔ
从地涌出，光明照耀。复于宅中自然而有五

[12] 丽本：芽；永乐北藏本及龙藏本：牙
[13] 丽本：肢；永乐北藏本及龙藏本：支

bǎi bǎo qì zhǒng zhǒng zhū wù zì rán yíng mǎn suǒ wèi jīn gāng qì zhōng
百宝器，种种诸物自然盈满。所谓金刚器中

chéng yī qiè xiāng yú xiāng qì zhōng chéng zhǒng zhǒng yī měi yù qì
盛一切香，于香器中盛种种衣，美玉器

zhōng chéng mǎn zhǒng zhǒng shàng wèi yǐn shí mó ní qì zhōng chéng mǎn
中盛满种种上味饮食，摩尼器中盛满

zhǒng zhǒng shū yì zhēn bǎo jīn qì chéng yín yín qì chéng jīn jīn
种种殊异珍宝，金器盛银，银器盛金，金

yín qì zhōng chéng mǎn liú lí jí mó ní bǎo bō lí qì zhōng chéng mǎn
银器中盛满琉璃及摩尼宝，玻瓈器中盛满

chē qú chē qú qì zhōng chéng mǎn bō lí mǎ nǎo qì zhōng chéng mǎn
砗磲，砗磲器中盛满玻瓈，码碯器中盛满

zhēn zhū zhēn zhū qì zhōng chéng mǎn mǎ nǎo huǒ mó ní qì zhōng chéng
真珠，真珠器中盛满码碯，火摩尼器中盛

mǎn shuǐ mó ní shuǐ mó ní qì zhōng chéng mǎn huǒ mó ní rú shì děng
满水摩尼，水摩尼器中盛满火摩尼。如是等

wǔ bǎi bǎo qì zì rán chū xiàn yòu yù zhòng bǎo jí zhū cái wù yī
五百宝器，自然出现。又雨众宝及诸财物，一

qiè kù zàng xī lìng chōng mǎn yǐ cǐ shì gù fù mǔ qīn shǔ jí shàn
切库藏悉令充满。以此事故，父母亲属及善

xiàng shī gòng hū cǐ ér míng yuē shàn cái yòu zhī cǐ tóng zǐ yǐ céng
相师共呼此儿，名曰善财。又知此童子，已曾

gòng yǎng guò qù zhū fó shēn zhòng shàn gēn xìn jiě guǎng dà cháng
供养过去诸佛，深种善根，信解广大，常

yào qīn jìn zhū shàn zhī shí shēn yǔ yì yè jiē wú guò shī jìng pú
乐亲近诸善知识，身、语、意业皆无过失，净菩

sà dào qiú yī qiè zhì chéng fó fǎ qì qí xīn qīng jìng yóu rú xū
萨道，求一切智，成佛法器，其心清净犹如虚

kōng huí xiàng pú tí wú suǒ zhàng ài
空，回向菩提无所障碍。

ěr shí wén shū shī lì pú sà rú shì guān chá shàn cái tóng zǐ yǐ
尔时，文殊师利菩萨如是观察善财童子已，

ān wèi kāi yù ér wèi yǎn shuō yī qiè fó fǎ suǒ wèi shuō yī qiè fó
安慰开喻[14]，而为演说一切佛法。所谓说一切佛

jī jí fǎ shuō yī qiè fó xiāng xù fǎ shuō yī qiè fó cì dì fǎ
积集法，说一切佛相续法，说一切佛次第法，

[14] 丽本：諭；永乐北藏本及龙藏本：喻

shuō yī qiè fó zhòng huì qīngjìng fǎ shuō yī qiè fó fǎ lún huàdǎo fǎ
说一切佛众会清净法，说一切佛法轮化导法，

shuō yī qiè fó sè shēnxiànghǎo fǎ shuō yī qiè fó fǎ shēnchéng jiù fǎ
说一切佛色身相好法，说一切佛法身成就法，

shuō yī qiè fó yán cí biàn cái fǎ shuō yī qiè fó guāngmíngzhàoyào fǎ
说一切佛言辞辩才法，说一切佛光明照耀法，

shuō yī qiè fó píngděng wú èr fǎ ěr shí wénshū shī lì tóng zǐ wèi
说一切佛平等无二法。尔时，文殊师利童子为

shàn cái tóng zǐ jí zhū dà zhòngshuō cǐ fǎ yǐ yīn qín quàn yù zēng
善财童子及诸大众说此法已，殷勤劝喻[15]，增

zhǎng shì lì lìng qí huān xǐ fā ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn
长势力，令其欢喜，发阿耨多罗三藐三菩提心，

yòu lìng yì niànguò qù shàngēn zuò shì shì yǐ jí yú qí chù fù wèi
又令忆念过去善根；作是事已，即于其处，复为

zhòngshēng suí yí shuō fǎ rán hòu ér qù
众生随宜说法，然后而去。

ěr shí shàn cái tóng zǐ cóngwén shū shī lì suǒwén fó rú shì
尔时，善财童子从文殊师利所闻佛如是

zhǒngzhǒnggōng dé yī xīn qín qiú ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí
种种功德，一心勤求阿耨多罗三藐三菩提，

suí wénshū shī lì ér shuōsòngyuē
随文殊师利而说颂曰：

sān yǒu wéi chéng guō jiāo màn wéi yuán qiáng
三有为城郭　憍慢为垣墙

zhū qù wéi mén hù ài shuǐ wéi chí qiàn
诸趣为门户　爱水为池堑

yú chī àn suǒ fù tān huì huǒ chì rán
愚痴暗所覆　贪恚火炽然

mó wáng zuò jūn zhǔ tóng méng yī zhǐ zhù
魔王作君主　童蒙依止住

tān ài wéi huī mò chǎn kuáng wéi pèi lè
贪爱为徽纆　谄诳为辔勒

yí huò bì qí yǎn qù rù zhū xié dào
疑惑蔽其眼　趣入诸邪道

qiān jí jiāo yíng gù rù yú sān è chù
悭嫉憍盈故　入于三恶处

[15] 丽本：諭；永乐北藏本及龙藏本：喻

huò duò zhū qù zhōng　　shēng lǎo bìng sǐ kǔ
或堕诸趣中　　生老病死苦

miào zhì qīng jìng rì　　dà bēi yuán mǎn lún
妙智清净日　　大悲圆满轮

néng jié fán nǎo hǎi　　yuàn cì shǎo guān chá
能竭烦恼海　　愿赐少观察

miào zhì qīng jìng yuè　　dà cí wú gòu lún
妙智清净月　　大慈无垢轮

yī qiè xī shī ān　　yuàn chuí zhào chá wǒ
一切悉施安　　愿垂照察我

yī qiè fǎ jiè wáng　　fǎ bǎo wéi xiān dǎo
一切法界王　　法宝为先导

yóu kōng wú suǒ ài　　yuàn chuí jiào chì wǒ
游空无所碍　　愿垂教敕我

fú zhì dà shāng zhǔ　　yǒng měng qiú pú tí
福智大商主　　勇猛求菩提

pǔ lì zhū qún shēng　　yuàn chuí shǒu hù wǒ
普利诸群生　　愿垂守护我

shēn pī rěn rǔ jiǎ　　shǒu tí zhì huì jiàn
身被忍辱甲　　手提智慧剑

zì zài xiáng mó jūn　　yuàn chuí bá jì wǒ
自在降魔军　　愿垂拔济我

zhù fǎ xū mí dǐng　　dìng nǚ cháng gōng shì
住法须弥顶　　定女常恭侍

miè huò ē xiū luó　　dì shì yuàn guān wǒ
灭惑阿修罗　　帝释愿观我

sān yǒu fán yú zhái　　huò yè dì qù yīn
三有凡愚宅　　惑业地趣因

rén zhě xī tiáo fú　　rú dēng shì wǒ dào
仁者悉调伏　　如灯示我道

shě lí zhū è qù　　qīng jìng zhū shàn dào
舍离诸恶趣　　清净诸善道

chāo zhū shì jiān zhě　　shì wǒ jiě tuō mén
超诸世间者　　示我解脱门

shì jiān diān dǎo zhí　　cháng lè wǒ jìng xiǎng
世间颠倒执　　常乐我净想

zhì yǎn xī néng lí　　kāi wǒ jiě tuō mén
智眼悉能离　　开我解脱门

shàn zhī xié zhèng dào　fēn bié xīn wú qiè
善知邪正道　分别心无怯

yī qiè jué liǎo rén　shì wǒ pú tí lù
一切决了人　示我菩提路

zhù fó zhèng jiàn dì　zhǎng fó gōng dé shù
住佛正见地　长佛功德树

yù fó miào fǎ huā　shì wǒ pú tí dào
雨佛妙法华　示我菩提道

qù lái xiàn zài fó　chù chù xī zhōu biàn
去来现在佛　处处悉周遍

rú rì chū shì jiān　wèi wǒ shuō qí dào
如日出世间　为我说其道

shàn zhī yī qiè yè　shēn dá zhū shèng xíng
善知一切业　深达诸乘行

zhì huì jué dìng rén　shì wǒ mó hē yǎn
智慧决定人　示我摩诃衍

yuàn lún dà bēi gǔ　xìn zhóu jiān rěn xiá
愿轮大悲毂　信轴坚忍辖[16]

gōng dé bǎo zhuāng jiào　lìng wǒ zǎi cǐ shèng
功德宝庄校　令我载此乘

zǒng chí guǎng dà xiāng　cí mǐn zhuāng yán gài
总持广大箱　慈愍庄严盖

biàn cái líng zhèn xiǎng　shǐ wǒ zài cǐ shèng
辩才铃震响　使我载此乘

fàn hèng wéi yīn rù　sān mèi wéi cǎi nǚ
梵行为茵蓐　三昧为采女

fǎ gǔ zhèn miào yīn　yuàn yǔ wǒ cǐ shèng
法鼓震妙音　愿与我此乘

sì shè wú jìn zàng　gōng dé zhuāngyánbǎo
四摄无尽藏　功德庄严宝

cán kuì wéi jī yāng　yuàn yǔ wǒ cǐ shèng
惭愧为羁鞅　愿与我此乘

cháng zhuàn bù shī lún　héng tú jìng jiè xiāng
常转布施轮　恒涂净戒香

rěn rǔ láo zhuāng yán　lìng wǒ zài cǐ shèng
忍辱牢庄严　令我载此乘

[16] 丽本：鍵；永乐北藏本及龙藏本：轄

chán dìng sān mèi xiāng　zhì huì fāng biàn è
禅 定 三 昧 箱　智 慧 方 便 轭

tiáo fú bú tuì zhuǎn　lìng wǒ zài cǐ shèng
调 伏 不 退 转　令 我 载 此 乘

dà yuàn qīng jìng lún　zǒng chí jiān gù lì
大 愿 清 净 轮　总 持 坚 固 力

zhì huì suǒ chéng jiù　lìng wǒ zài cǐ shèng
智 慧 所 成 就　令 我 载 此 乘

pǔ xíng wéi zhōu jiào　bēi xīn zuò xú zhuǎn
普 行 为 周 校　悲 心 作 徐 转

suǒ xiàng jiē wú qiè　lìng wǒ zài cǐ shèng
所 向 皆 无 怯　令 我 载 此 乘

jiān gù rú jīn gāng　shàn qiǎo rú huàn huà
坚 固 如 金 刚　善 巧 如 幻 化

yī qiè wú zhàng ài　lìng wǒ zài cǐ shèng
一 切 无 障 碍　令 我 载 此 乘

guǎng dà jí qīng jìng　pǔ yǔ zhòng shēng lè
广 大 极 清 净　普 与 众 生 乐

xū kōng fǎ jiè děng　lìng wǒ zài cǐ shèng
虚 空 法 界 等　令 我 载 此 乘

jìng zhū yè huò lún　duàn zhū liú zhuǎn kǔ
净 诸 业 惑 轮　断 诸 流 转 苦

cuī mó jí wài dào　lìng wǒ zài cǐ shèng
摧 魔 及 外 道　令 我 载 此 乘

zhì huì mǎn shí fāng　zhuāng yán biàn fǎ jiè
智 慧 满 十 方　庄 严 遍 法 界

pǔ qià zhòng shēng yuàn[17]　lìng wǒ zài cǐ shèng
普 洽 众 生 愿[17]　令 我 载 此 乘

qīng jìng rú xū kōng　ài jiàn xī chú miè
清 净 如 虚 空　爱 见 悉 除 灭

lì yì yī qiè zhòng　lìng wǒ zài cǐ shèng
利 益 一 切 众　令 我 载 此 乘

yuàn lì sù jí xíng　dìng xīn ān wěn zhù
愿 力 速 疾 行　定 心 安 隐 住

pǔ yùn zhū hán shí　lìng wǒ zài cǐ shèng
普 运 诸 含 识　令 我 载 此 乘

[17] 丽本：类；永乐北藏本及龙藏本：願

rú dì bù qīng dòng rú shuǐ pǔ ráo yì
如地不倾动 如水普饶益
rú shì yùn zhòng shēng lìng wǒ zài cǐ shèng
如是运众生 令我载此乘
sì shè yuán mǎn lún zǒng chí qīng jìng guāng
四摄圆满轮 总持清净光
rú shì zhì huì rì yuàn shì wǒ lìng jiàn
如是智慧日 愿示我令见
yǐ rù fǎ wáng wèi[18] yǐ zhuó zhì wáng guān
已入法王位[18] 已著智王冠
yǐ xì miào fǎ zēng yuàn néng cí gù wǒ
已系妙法缯 愿能慈顾我

ěr shí wén shū shī lì pú sà rú xiàng wáng huí guān shàn cái
尔时，文殊师利菩萨如象王回，观善财
tóng zǐ zuò rú shì yán shàn zāi shàn zāi shànnán zǐ rǔ yǐ
童子，作如是言：“善哉善哉！善男子！汝已
fā ē nòu duō luó sān miǎo sān pú tí xīn fù yù qīn jìn zhū shàn zhī shí
发阿耨多罗三藐三菩提心，复欲亲近诸善知识，
wèn pú sà xíng xiū pú sà dào shànnán zǐ qīn jìn gòng yǎng zhū shàn
问菩萨行，修菩萨道。善男子！亲近供养诸善
zhī shí shì jù yī qiè zhì zuì chū yīn yuán shì gù yú cǐ wù shēng pí
知识，是具一切智最初因缘，是故于此勿生疲
yàn
厌。”

shàn cái bó yán wéi yuàn shèng zhě guǎng wèi wǒ shuō pú sà
善财白言：“唯愿圣者广为我说，菩萨
yīng yún hé xué pú sà xíng yīng yún hé xiū pú sà xíng yīng yún hé qù
应云何学菩萨行？应云何修菩萨行？应云何趣
pú sà xíng yīng yún hé xíng pú sà xíng yīng yún hé jìng pú sà xíng
菩萨行？应云何行菩萨行？应云何净菩萨行？
yīng yún hé rù pú sà xíng yīng yún hé chéng jiù pú sà xíng yīng yún
应云何入菩萨行？应云何成就菩萨行？应云
hé suí shùn pú sà xíng yīng yún hé yì niàn pú sà xíng yīng yún hé
何随顺菩萨行？应云何忆念菩萨行？应云何
zēng guǎng pú sà xíng yīng yún hé lìng pǔ xián xíng sù dé yuán mǎn
增广菩萨行？应云何令普贤行速得圆满？”

[18] 丽本：城；永乐北藏本及龙藏本：位

ěr shí wén shū shī lì pú sà wèi shàn cái tóng zǐ ér shuō sòng
尔时，文殊师利菩萨为善财童子而说颂
yán
言：

shàn zāi gōng dé zàng
善哉[19]功德藏
néng lái zhì wǒ suǒ
能来至我所
fā qǐ dà bēi xīn
发起大悲心
qín qiú wú shàng jué
勤求无上觉
yǐ fā guǎng dà yuàn
已发广大愿
chú miè zhòng shēng kǔ
除灭众生苦
pǔ wèi zhū shì jiān
普为诸世间
xiū xíng pú sà xíng
修行菩萨行
ruò yǒu zhū pú sà
若有诸菩萨
bú yàn shēng sǐ kǔ
不厌生死苦
zé jù pǔ xián dào
则具普贤道
yī qiè wú néng huài
一切无能坏
fú guāng fú wēi lì
福光福威力
fú chù fú jìng hǎi
福处福净海
rǔ wèi zhū zhòng shēng
汝为诸众生
yuàn xiū pǔ xián xíng
愿修普贤行
rǔ jiàn wú biān jì
汝见无边际
shí fāng yī qiè fó
十方一切佛
jiē xī tīng wén fǎ
皆悉听闻法
shòu chí bú wàng shī
受持不忘失
rǔ yú shí fāng jiè
汝于十方界
pǔ jiàn wú liàng fó
普见无量佛
chéng jiù zhū yuàn hǎi
成就诸愿海
jù zú pú sà xíng
具足菩萨行
ruò rù fāng biàn hǎi
若入方便海
ān zhù fó pú tí
安住佛菩提
néng suí dǎo shī xué
能随导师学
dāng chéng yī qiè zhì
当成一切智
rǔ biàn yī qiè chà
汝遍一切刹
wēi chén děng zhū jié
微尘等诸劫
xiū xíng pǔ xián xíng
修行普贤行
chéng jiù pú tí dào
成就菩提道

[19] 丽本：哉；永乐北藏本：王；龙藏本：哉

rǔ yú wú liàng chà wú biān zhū jié hǎi
汝于无量刹 无边诸劫海

xiū xíng pǔ xián xíng chéngmǎnzhū dà yuàn
修行普贤行 成满诸大愿

cǐ wú liàngzhòngshēng wén rǔ yuànhuān xǐ
此无量众生 闻汝愿欢喜

jiē fā pú tí yì yuàn xué pǔ xiánshèng
皆发菩提意 愿学普贤乘

ěr shí wénshū shī lì pú sà shuō cǐ sòng yǐ gàoshàn cái tóng
尔时，文殊师利菩萨说此颂已，告善财童

zǐ yán shàn zāi shàn zāi shànnán zǐ rǔ yǐ fā ē nòuduō luó
子言：“善哉善哉！善男子！汝已发阿耨多罗

sānmiǎosān pú tí xīn qiú pú sà xíng shànnán zǐ ruòyǒuzhòng
三藐三菩提心，求菩萨行。善男子！若有众

shēngnéng fā ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn shì shì wéinán
生能发阿耨多罗三藐三菩提心，是事为难；

néng fā xīn yǐ qiú pú sà xíng bèi gèngwéinán
能发心已，求菩萨行，倍更为难。

shànnán zǐ ruò yù chéng jiù yī qiè zhì zhì yīng jué dìng qiú
“善男子！若欲成就一切智智，应决定求

zhēnshàn zhī shí shànnán zǐ qiú shàn zhī shí wù shēng pí xiè jiàn
真善知识。善男子！求善知识勿生疲懈，见

shàn zhī shí wù shēngyàn zú yú shàn zhī shí suǒyǒujiào huì jiē yīng suí
善知识勿生厌足，于善知识所有教诲皆应随

shùn yú shàn zhī shí shànqiǎofāngbiàn wù jiànguò shī
顺，于善知识善巧方便勿见过失。

shànnán zǐ yú cǐ nánfāngyǒu yī guó tǔ míngwéishèng
“善男子！于此南方有一国土，名为胜

lè qí guóyǒushān míngyuēmiàofēng yú bǐ shānzhōng yǒu yī
乐；其国有山，名曰妙峰；于彼山中，有一

bǐ qiū míngyuē dé yún rǔ kě wǎngwèn pú sà yún hé xué pú sà xíng
比丘，名曰德云。汝可往问菩萨云何学菩萨行？

pú sà yún hé xiū pú sà xíng nǎi zhì pú sà yún hé yú pǔ xiánxíng jí
菩萨云何修菩萨行？乃至菩萨云何于普贤行疾

dé yuánmǎn dé yún bǐ qiū dāngwèi rǔ shuō
得圆满？德云比丘当为汝说。”

ěr shí shàn cái tóng zǐ wén shì yǔ yǐ huān xǐ yǒngyuè tóu
尔时，善财童子闻是语已，欢喜踊跃，头

dǐng lǐ zú rào wú shù zā yīn qín zhānyǎng bēi qì liú lèi
顶礼足，绕无数匝，殷勤瞻仰，悲泣流泪。

cí tuì nánxíng xiàngshèng lè guó dēngmiàofēngshān yú qí
辞退南行，向胜乐国，登妙峰山，于其

shānshàngdōng xī nán běi sì wéi shàng xià guānchá qiú
山上东、西、南、北、四维、上、下观察求

mì kě yǎng yù jiàn dé yún bǐ qiū jīng yú qī rì jiàn bǐ bǐ qiū zài
觅，渴仰欲见德云比丘。经于七日，见彼比丘在

bié shānshàng xú bù jīngxíng jiàn yǐ wǎng yì dǐng lǐ qí zú yòurào
别山上徐步经行。见已往诣，顶礼其足，右绕

sān zā yú qián ér zhù zuò rú shì yán shèngzhě wǒ yǐ xiān
三匝，于前而住，作如是言：“圣者！我已先

fā ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn ér wèi zhī pú sà yún hé xué
发阿耨多罗三藐三菩提心，而未知菩萨云何学

pú sà xíng yún hé xiū pú sà xíng nǎi zhì yīngyún hé yú pǔ xiánxíng
菩萨行？云何修菩萨行？乃至应云何于普贤行

jí dé yuánmǎn wǒ wénshèngzhěshànnéngyòu huì wéiyuànchuí cí
疾得圆满？我闻圣者善能诱诲，唯愿垂慈，

wèi wǒ xuānshuōyún hé pú sà ér dé chéng jiù ē nòuduō luó sānmiǎo
为我宣说云何菩萨而得成就阿耨多罗三藐

sān pú tí
三菩提？”

shí dé yún bǐ qiū gàoshàn cái yán shàn zāi shàn zāi shàn
时，德云比丘告善财言：“善哉善哉！善

nán zǐ rǔ yǐ néng fā ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn fù néng
男子！汝已能发阿耨多罗三藐三菩提心，复能

qǐngwènzhū pú sà xíng rú shì zhī shì nánzhōng zhī nán suǒ wèi qiú
请问诸菩萨行。如是之事，难中之难。所谓求

pú sà xíng qiú pú sà jìng jiè qiú pú sà chū lí dào qiú pú sà qīng
菩萨行，求菩萨境界，求菩萨出离道，求菩萨清

jìng dào qiú pú sà qīngjìng guǎng dà xīn qiú pú sà chéng jiù shéntōng
净道，求菩萨清净广大心，求菩萨成就神通，

qiú pú sà shì xiàn jiě tuō mén qiú pú sà shì xiàn shì jiān suǒ zuò yè qiú
求菩萨示现解脱门，求菩萨示现世间所作业，求

pú sà suí shùnzhòngshēng xīn qiú pú sà shēng sǐ niè pánmén qiú pú
菩萨随顺众生心，求菩萨生死涅槃门，求菩

sà guāncháyǒu wéi wú wéi xīn wú suǒzhuó
萨观察有为、无为心无所著。

shànnán zǐ wǒ dé zì zài jué dìng jiě lì xìn yǎnqīngjìng
“善男子！我得自在决定解力，信眼清净，

zhì guāngzhàoyào pǔ guānjìng jiè lí yī qiè zhàng shànqiǎoguān
智光照曜，普观境界，离一切障，善巧观

chá pǔ yǎnmíngchè jù qīngjìngxíng wǎng yì shí fāng yī qiè guó tǔ
察，普眼明彻，具清净行，往诣十方一切国土，

gōngjìng gòngyǎng yī qiè zhū fó chángniàn yī qiè zhū fó rú lái zǒng
恭敬供养一切诸佛，常念一切诸佛如来，总

chí yī qiè zhū fó zhèng fǎ chángjiàn yī qiè shí fāngzhū fó suǒ wèijiàn
持一切诸佛正法，常见一切十方诸佛。所谓见

yú dōngfāng yī fó èr fó shí fó bǎi fó qiān fó bǎiqiān
于东方一佛、二佛、十佛、百佛、千佛、百千

fó yì fó bǎi yì fó qiān yì fó bǎiqiān yì fó nà yóu tā
佛、亿佛、百亿佛、千亿佛、百千亿佛、那由他

yì fó bǎi nà yóu tā yì fó qiān nà yóu tā yì fó bǎiqiān nà yóu
亿佛、百那由他亿佛、千那由他亿佛、百千那由

tā yì fó nǎi zhì jiàn wú shù wú liàng wú biān wú děng bù
他亿佛，乃至见无数、无量、无边、无等、不

kě shǔ bù kě chēng bù kě sī bù kě liàng bù kě shuō bù
可数、不可称、不可思、不可量、不可说、不

kě shuō bù kě shuō fó nǎi zhì jiànyán fú tí wēichénshù fó sì tiān
可说不可说佛，乃至见阎浮提微尘数佛、四天

xià wēichénshù fó qiān shì jiè wēichénshù fó èr qiān shì jiè wēichén
下微尘数佛、千世界微尘数佛、二千世界微尘

shù fó sānqiān shì jiè wēichénshù fó fó chàwēichénshù fó nǎi
数佛、三千世界微尘数佛、佛刹微尘数佛，乃

zhì bù kě shuō bù kě shuō fó chàwēichénshù fó rú dōngfāng nán
至不可说不可说佛刹微尘数佛；如东方，南、

xī běifāng sì wéi shàng xià yì fù rú shì yī yī fāng
西、北方，四维、上、下，亦复如是。一一方

zhōngsuǒyǒuzhū fó zhǒngzhǒng sè xiàng zhǒngzhǒngxíngmào zhǒng
中所有诸佛，种种色相、种种形貌、种

zhǒngshéntōng zhǒngzhǒngyóu xì zhǒngzhǒngzhòng huì zhuāngyándào
种神通、种种游戏、种种众会庄严道

chǎng zhǒngzhǒngguāngmíng wú biānzhàoyào zhǒngzhǒngguó tǔ zhǒng
场、种种光明无边照耀、种种国土、种

zhǒngshòumìng suí zhūzhòngshēngzhǒngzhǒng xīn yào shì xiànzhǒngzhǒng
种寿命，随诸众生种种心乐，示现种种

chéngzhèng jué mén yú dà zhòngzhōng ér shī zǐ hǒu
成 正 觉门，于大 众 中 而师子吼。

shànnán zǐ wǒ wéi dé cǐ yì niàn yī qiè zhū fó jìng jiè zhì
“善 男子！我唯得此忆念一切诸佛境界智

huì guāngmíng pǔ jiàn fǎ mén qǐ néngliǎo zhī zhū dà pú sà wú biān zhì
慧 光 明普见法门，岂能了知诸大菩萨无边智

huì qīng jìng xíngmén suǒ wèi zhì guāng pǔ zhàoniàn fó mén chángjiàn
慧清净行门？所谓智 光 普照念佛门， 常 见

yī qiè zhū fó guó tǔ zhǒngzhǒnggōngdiàn xī yán jìng gù lìng yī qiè
一切诸佛国土 种 种 宫 殿悉严净故；令一切

zhòngshēngniàn fó mén suí zhū zhòngshēng xīn zhī suǒ yào jiē lìng jiàn fó
众 生 念佛门，随诸 众 生 心之所乐，皆令见佛

dé qīng jìng gù lìng ān zhù lì niàn fó mén lìng rù rú lái shí lì zhōng
得清净故；令安住力念佛门，令入如来十力 中

gù lìng ān zhù fǎ niàn fó mén jiàn wú liàng fó tīngwén fǎ gù
故；令安住法念佛门，见无量佛，听闻法故；

zhàoyào zhū fāngniàn fó mén xī jiàn yī qiè zhū shì jiè zhōngděng wú chā
照耀诸方念佛门，悉见一切诸世界 中 等无差

bié zhū fó hǎi gù rù bù kě jiànchùniàn fó mén xī jiàn yī qiè wēi xì
别诸佛海故；入不可见处念佛门，悉见一切微细

jìng zhōng zhū fó zì zài shéntōng shì gù zhù yú zhū jié niàn fó mén yī
境 中 诸佛自在神 通事故；住于诸劫念佛门，一

qiè jié zhōngchángjiàn rú lái zhū suǒ shī wéi wú zàn shě gù zhù yī qiè
切劫 中 常 见如来诸所施为无暂舍故；住一切

shí niàn fó mén yú yī qiè shí chángjiàn rú lái qīn jìn tóngzhù bù shě
时念佛门，于一切时 常 见如来，亲近同住不舍

lí gù zhù yī qiè chàniàn fó mén yī qiè guó tǔ xiánjiàn fó shēnchāo
离故；住一切刹念佛门，一切国土咸见佛身 超

guò yī qiè wú yǔ děng gù zhù yī qiè shì niàn fó mén suí yú zì xīn
过一切无与 等故；住一切世念佛门，随于自心

zhī suǒ yù yào pǔ jiàn sān shì zhū rú lái gù zhù yī qiè jìng niàn fó mén
之所欲乐普见三世诸如来故；住一切境念佛门，

pǔ yú yī qiè zhū jìng jiè zhōngjiàn zhū rú lái cì dì xiàn gù zhù jì miè
普于一切诸境界 中 见诸如来次第现故；住寂灭

niàn fó mén yú yī niànzhōngjiàn yī qiè chà yī qiè zhū fó shì niè pán
念佛门，于一念 中 见一切刹一切诸佛示涅槃

gù zhùyuǎn lí niàn fó mén yú yī niàn zhōngjiàn yī qiè fó cóng qí
故；住远离念佛门，于一念[20]中见一切佛从其
suǒ zhù ér chū qù gù zhùguǎng dà niàn fó mén xīn chángguānchá yī
所住而出去故；住广大念佛门，心常观察一
yī fó shēnchōngbiàn yī qiè zhū fǎ jiè gù zhù wēi xì niàn fó mén yú
一佛身充遍一切诸法界故；住微细念佛门，于
yī máoduānyǒu bù kě shuō rú lái chūxiàn xī zhì qí suǒ ér chéng shì
一毛端有不可说如来出现，悉至其所而承事
gù zhùzhuāngyánniàn fó mén yú yī niànzhōngjiàn yī qiè chà jiē yǒu
故；住庄严念佛门，于一念中见一切刹皆有
zhū fó chéngděngzhèng jué xiànshénbiàn gù zhù néng shì niàn fó mén
诸佛成等正觉现神变故；住能事念佛门，
jiàn yī qiè fó chūxiàn shì jiānfàng zhì huì guāngzhuàn fǎ lún gù zhù zì
见一切佛出现世间放智慧光转法轮故；住自
zài xīn niàn fó mén zhī suí zì xīn suǒyǒu yù yào yī qiè zhū fó xiàn qí
在心念佛门，知随自心所有欲乐，一切诸佛现其
xiàng gù zhù zì yè niàn fó mén zhī suí zhòngshēngsuǒ jī jí yè
像故；住自业念佛门，知随众生所积集业，
xiàn qí yǐngxiànglìng jué wù gù zhù shénbiànniàn fó mén jiàn fó suǒzuò
现其影像令觉悟故；住神变念佛门，见佛所坐
guǎng dà liánhuāzhōubiàn fǎ jiè ér kāi fū gù zhù xū kōngniàn fó mén
广大莲华周遍法界而开敷故；住虚空念佛门，
guānchá rú lái suǒyǒushēnyúnzhuāngyán fǎ jiè xū kōng jiè gù ér
观察如来所有身云庄严法界、虚空界故。而
wǒ yún hé néng zhī néngshuì bǐ gōng dé xíng
我云何能知能说彼功德行？

shànnán zǐ nánfāngyǒuguó míngyuē hǎi mén bǐ yǒu bǐ
“善男子！南方有国，名曰海门；彼有比
qiū míngwéi hǎi yún rǔ wǎng bǐ wèn pú sà yún hé xué pú sà xíng
丘，名为海云。汝往彼问菩萨云何学菩萨行、
xiū pú sà dào hǎi yún bǐ qiū néng fēn bié shuō fā qǐ guǎng dà shàngēn
修菩萨道？海云比丘能分别说发起广大善根
yīn yuán shànnán zǐ hǎi yún bǐ qiū dāng lìng rǔ rù guǎng dà zhùdào
因缘。善男子！海云比丘当令汝入广大助道
wèi dāng lìng rǔ shēngguǎng dà shàngēn lì dāngwèi rǔ shuō fā pú tí
位，当令汝生广大善根力，当为汝说发菩提

[20] 丽本：日；永乐北藏本及龙藏本：念

xīn yīn dāng lìng rǔ shēngguǎng dà shèngguāngmíng dāng lìng rǔ xiū
心因，当令汝生广大乘光明，当令汝修
guǎng dà bō luó mì dāng lìng rǔ rù guǎng dà zhū xíng hǎi dāng lìng rǔ
广大波罗蜜，当令汝入广大诸行海，当令汝
mǎnguǎng dà shì yuàn lún dāng lìng rǔ jìng guǎng dà zhuāngyánmén
满广大誓愿轮，当令汝净广大庄严门，
dāng lìng rǔ shēngguǎng dà cí bēi lì
当令汝生广大慈悲力。”

shí shàn cái tóng zǐ lǐ dé yún bǐ qiū zú yòu rào guānchá
时，善财童子礼德云比丘足，右绕观察，
cí tuì ér qù
辞退而去。

ěr shí shàn cái tóng zǐ yī xīn sī wéi shàn zhī shí jiào zhèngniàn
尔时，善财童子一心思惟善知识教，正念
guānchá zhì huì guāngmíngmén zhèngniànguānchá pú sà jiě tuō mén
观察智慧光明门，正念观察菩萨解脱门，
zhèngniànguānchá pú sà sānmèimén zhèngniànguānchá pú sà dà hǎi
正念观察菩萨三昧门，正念观察菩萨大海
mén zhèngniànguānchá zhū fó xiànqiánmén zhèngniànguānchá zhū fó
门，正念观察诸佛现前门，正念观察诸佛
fāngsuǒ mén zhèngniànguānchá zhū fó guǐ zé mén zhèngniànguānchá
方所门，正念观察诸佛轨则门，正念观察
zhū fó děng xū kōng jiè mén zhèngniànguānchá zhū fó chūxiàn cì dì
诸佛等虚空界门，正念观察诸佛出现次第
mén zhèngniànguānchá zhū fó suǒ rù fāngbiànmén
门，正念观察诸佛所入方便门。

jiàn cì nánxíng zhì hǎi ménguó xiàng hǎi yún bǐ qiū suǒ dǐng lǐ
渐次南行，至海门国，向海云比丘所顶礼
qí zú yòu rào bì yú qián hé zhǎng zuò rú shì yán shèng
其足，右绕毕[21]，于前合掌，作如是言：“圣
zhě wǒ yǐ xiān fā ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn yù rù yī
者！我已先发阿耨多罗三藐三菩提心，欲入一
qiè wú shàng zhì hǎi ér wèi zhī pú sà yún hé néngshě shì sú jiā shēng
切无上智海，而未知菩萨云何能舍世俗家，生
rú lái jiā yún hé néng dù shēng sǐ hǎi rù fó zhì hǎi yún hé
如来家？云何能度生死海，入佛智海？云何

[21] 丽本：畢已；永乐北藏本及龙藏本：畢

néng lí fán fū dì rù rú lái dì yún hé néngduànshēng sǐ liú rù
能离凡夫地，入如来地？云何能断生死流，入
pú sà xíng liú yún hé néng pò shēng sǐ lún chéng pú sà yuàn lún
菩萨行流？云何能破生死轮，成菩萨愿轮？
yún hé néngmiè mó jìng jiè xiǎn fó jìng jiè yún hé néng jié ài yù hǎi
云何能灭魔境界，显佛境界？云何能竭爱欲海，
zhǎng dà bēi hǎi yún hé néng bì zhòngnàn è qù mén kāi zhū dà[22]
长大悲海？云何能闭众难恶趣门，开诸大
niè pánmén yún hé néngchūsān jiè chéng rù yī qiè zhì chéng yún
涅槃门？云何能出三界城，入一切智城？云
hé néng qì shě yī qiè wánhào zhī wù xī yǐ ráo yì yī qiè zhòng
何能弃舍一切玩好之物，悉以饶益一切众
shēng
生？”

shí hǎi yún bǐ qiū gàoshàn cái yán shànnán zǐ rǔ yǐ fā
时，海云比丘告善财言：“善男子！汝已发
ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn yé
阿耨多罗三藐三菩提心耶？”

shàn cái yán wěi wǒ yǐ xiān fā ē nòuduō luó sānmiǎosān
善财言：“唯！我已先发阿耨多罗三藐三
pú tí xīn
菩提心。”

hǎi yúnyán shànnán zǐ ruò zhūzhòngshēng bú zhòngshàn
海云言：“善男子！若诸众生不种善
gēn zé bù néng fā ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn yào dé pǔ
根，则不能发阿耨多罗三藐三菩提心。要得普
ménshàngēnguāngmíng jù zhēn shí dàosānmèi zhì guāng chūshēngzhǒng
门善根光明，具真实道三昧智光，出生种
zhǒngguǎng dà fú hǎi zhǎng bái jìng fǎ wú yǒu xiè xī shì shàn zhī shí
种广大福海，长白净法无有懈息，事善知识
bù shēng pí yàn bú gù shēnmìng wú suǒ cáng jī děng xīn rú dì wú
不生疲厌，不顾身命无所藏积，等心如地无
yǒugāo xià xìngcháng cí mǐn yī qiè zhòngshēng yú zhūyǒu qù zhuānniàn
有高下，性常慈愍一切众生，于诸有趣专念
bù shě héngyàoguānchá rú lái jìng jiè rú shì nǎi néng fā pú tí
不舍，恒乐观察如来境界；如是，乃能发菩提

[22] 丽本：天；永乐北藏本及龙藏本：大

xīn
心。

fā pú tí xīn zhě suǒ wèi fā dà bēi xīn pǔ jiù yī qiè zhòng
“发菩提心者。所谓发大悲心，普救一切 众

shēng gù fā dà cí xīn děngyòu yī qiè shì jiān gù fā ān lè xīn
生 故；发大慈心，等 佑一切世间故；发安乐心，

lìng yī qiè zhòngshēngmiè zhū kǔ gù fā ráo yì xīn lìng yī qiè zhòng
令一切 众 生 灭诸苦故；发饶益心，令一切 众

shēng lí è fǎ gù fā āi mǐn xīn yǒu bù wèi zhě xiánshǒu hù gù
生 离恶法故；发哀愍心，有怖畏者咸 守 护故；

fā wú ài xīn shě lí yī qiè zhūzhàng ài gù fā guǎng dà xīn yī
发无碍心，舍离一切诸 障 碍故；发 广 大心，一

qiè fǎ jiè xiánbiànmǎn gù fā wú biān xīn děng xū kōng jiè wú bù
切法界咸遍 满故；发无边心，等 虚空界无不

wǎng gù fā kuān bó xīn xī jiàn yī qiè zhū rú lái gù fā qīngjìng
往 故；发 宽 博心，悉见一切诸如来故；发清净

xīn yú sān shì fǎ zhì wú wéi gù fā zhì huì xīn pǔ rù yī qiè zhì
心，于三世法智无违故；发智慧心，普入一切智

huì hǎi gù
慧海故。

shànnán zǐ wǒ zhù cǐ hǎi ménguó shí yǒu èr nián cháng
“善 男子！我住此海门国十有二年， 常

yǐ dà hǎi wéi qí jìng jiè suǒ wèi sī wéi dà hǎi guǎng dà wú liàng sī
以大海为其境界。所谓思惟大海 广 大无 量，思

wéi dà hǎi shènshēnnán cè sī wéi dà hǎi jiàn cì shēnguǎng sī wéi dà
惟大海 甚 深 难测，思惟大海渐次深 广，思惟大

hǎi wú liàngzhòngbǎo qí miàozhuāngyán sī wéi dà hǎi jī wú liàngshuǐ
海无 量 众 宝奇 妙 庄 严，思惟大海积无 量 水，

sī wéi dà hǎi shuǐ sè bù tóng bù kě sī yì sī wéi dà hǎi wú liàngzhòng
思惟大海水色不同不可思议，思惟大海无 量 众

shēng zhī suǒ zhù chù sī wéi dà hǎi róngshòuzhǒngzhǒng dà shēnzhòng
生 之所住处，思惟大海容 受 种 种 大身 众

shēng sī wéi dà hǎi néngshòu dà yún suǒ yǔ zhī yǔ sī wéi dà hǎi wú
生，思惟大海 能 受大云所雨之雨，思惟大海无

zēng wú jiǎn
增无减。

shànnán zǐ wǒ sī wéi shí fù zuò shì niàn shì jiān zhī
“善 男子！我思惟时，复作是念：‘世间之

zhōng pō yǒuguǎng bó guò cǐ hǎi fǒu pō yǒu wú liàngguò cǐ hǎi fǒu
中，颇有广博过此海不？颇有无量过此海不？

pō yǒushènshēnguò cǐ hǎi fǒu pō yǒu shū tè guò cǐ hǎi fǒu
颇有甚深过此海不？颇有殊特过此海不？’

shànnán zǐ wǒ zuò shì niàn shí cǐ hǎi zhī xià yǒu dà lián
“善男子！我作是念时，此海之下，有大莲

huā hū rán chūxiàn yǐ wú néngshèng yīn tuó luó ní luó bǎowéi jīng fèi
华忽然出现，以无能胜因陀罗尼罗宝为茎，吠

liú lí bǎowéizàng yán fú tán jīn wéi yè chénshuǐwéi tái mǎnǎo
琉璃宝为藏，阎浮檀金为叶，沉水为台，码碯

wéi xū fēn fū bù hù mí fù dà hǎi bǎiwàn ē xiū luó wáng zhí chí
为须，芬敷布濩，弥覆大海。百万阿修罗王执持

qí jīng bǎiwànmó ní bǎozhuāngyánwǎng mí fù qí shàng bǎiwànlóng
其茎，百万摩尼宝庄严网弥覆其上，百万龙

wáng yù yǐ xiāngshuǐ bǎiwàn jiā lóu luó wángxián zhū yīng luò jí bǎozēng
王雨以香水，百万迦楼罗王衔诸璎珞及宝缯

dàizhōu zā chuí xià bǎiwàn luó chàwáng cí xīn guānchá bǎiwàn yè
带周匝垂下，百万罗刹王慈心观察，百万夜

chāwánggōngjìng lǐ bài bǎiwànqián tà pó wángzhǒngzhǒng yīn yuèzàn
叉王恭敬礼拜，百万乾闼婆王种种音乐赞

tàngòngyǎng bǎiwàntiānwáng yù zhūtiānhuā tiānmán tiānxiāng
叹供养，百万天王雨诸天华，天鬘、天香、

tiānshāoxiāng tiān tú xiāng tiān mòxiāng tiānmiào yī fú tiānchuáng
天烧香、天涂香、天末香、天妙衣服、天幢

fān gài bǎiwàn fànwáng tóu dǐng lǐ jìng bǎiwànjìng jū tiān hé zhǎngzuò
幡盖，百万梵王头顶礼敬，百万净居天合掌作

lǐ bǎiwànzhuàn lún wáng gè yǐ qī bǎozhuāngyángòngyǎng bǎiwàn
礼，百万转轮王各以七宝庄严供养，百万

hǎi shén jù shí chūxiàngōngjìng dǐng lǐ bǎiwànwèiguāng mó ní bǎo
海神俱时出现恭敬顶礼，百万味光摩尼宝

guāngmíng pǔ zhào bǎiwànjìng fú mó ní bǎo yǐ wéizhuāngyán bǎiwàn
光明普照，百万净福摩尼宝以为庄严，百万

pǔ guāngmó ní bǎowéiqīngjìngzàng bǎiwànshūshèngmó ní bǎo qí
普光摩尼宝为清净藏，百万殊胜摩尼宝其

guāng hè yì bǎiwànmiàozàngmó ní bǎoguāngzhào wú biān bǎiwàn
光赫奕，百万妙藏摩尼宝光照无边，百万

yán fú chuángmó ní bǎo cì dì háng liè bǎiwàn jīn gāng shī zǐ mó ní
阎浮幢摩尼宝次第行列，百万金刚师子摩尼

bǎo bù kě pò huàiqīng jìng zhuāngyán bǎi wàn rì zàng mó ní bǎoguǎng
宝不可破坏清净 庄 严，百万日藏摩尼宝 广
dà qīng jìng bǎi wàn kě lè mó ní bǎo jù zhǒngzhǒng sè bǎi wàn rú
大清净，百万可乐摩尼宝具 种 种 色，百万如
yì mó ní bǎozhuāngyán wú jìn guāngmíngzhàoyào cǐ dà liánhuā rú
意摩尼宝 庄 严无尽 光 明 照 耀。此大莲华，如
lái chū shì shàngēnsuǒ qǐ yī qiè pú sà jiē shēng xìn yào shí fāng shì
来出世善根所起，一切菩萨皆 生 信乐，十方世
jiè wú bú xiànqián cóng rú huàn fǎ shēng rú mèng fǎ shēng qīng
界无不现前，从如幻法 生 、如 梦 法 生 、清
jìng yè shēng wú zhēng fǎ mén zhī suǒzhuāngyán rù wú wéi yìn zhù
净业 生，无 诤 法门之所 庄 严，入无为印，住
wú ài mén chōngmǎn shí fāng yī qiè guó tǔ suí shùnzhū fó shènshēn
无碍门，充 满十方一切国土，随顺诸佛甚 深
jìng jiè yú wú shù bǎi qiān jié tàn qí gōng dé bù kě dé jìn
境界，于无数百千劫叹其功 德不可得尽。

wǒ shí jiàn bǐ liánhuā zhī shàng yǒu yī rú lái jié jiā[23] fū zuò
“我时见彼莲华之 上，有一如来结加[23]趺坐，
qí shēncóng cǐ shàng zhì yǒudǐng bǎoliánhuāzuò bù kě sī yì dào
其身 从 此 上 至有顶。宝莲华座不可思议，道
chǎngzhòng huì bù kě sī yì zhūxiàngchéng jiù bù kě sī yì suí hǎo
场 众 会不可思议，诸 相 成 就不可思议，随好
yuánmǎn bù kě sī yì shéntōngbiànhuà bù kě sī yì sè xiàngqīng
圆 满不可思议，神 通 变 化不可思议，色 相 清
jìng bù kě sī yì wú jiàndǐngxiàng bù kě sī yì guǎngchángshéxiàng
净不可思议，无见顶 相不可思议，广 长 舌 相
bù kě sī yì shànqiǎoyánshuō bù kě sī yì yuánmǎn yīn shēng bù
不可思议，善 巧言 说不可思议，圆 满音 声 不
kě sī yì wú biān jì lì bù kě sī yì qīngjìng wú wèi bù kě sī yì
可思议，无边际力不可思议，清净无畏不可思议，
guǎng dà biàn cái bù kě sī yì yòuniàn bǐ fó wǎng xiū zhūxíng bù kě
广 大辩才不可思议。又念彼佛 往 修诸行不可
sī yì zì zài chéngdào bù kě sī yì miào yīn yǎn fǎ bù kě sī yì
思议，自在 成 道不可思议，妙 音演法不可思议，
pǔ mén shì xiànzhǒngzhǒngzhuāngyán bù kě sī yì suí qí zuǒyòujiàn
普门示现 种 种 庄 严不可思议，随其左右见

[23] 丽本：加；永乐北藏本及龙藏本：跏

gè chā bié bù kě sī yì yī qiè lì yì jiē lìng yuánmǎn bù kě sī
各差别不可思议，一切利益皆令圆满不可思
yì
议。

shí cǐ rú lái jí shēn yòu shǒu ér mó wǒ dǐng wèi wǒ yǎn
“时，此如来即伸右手而摩我顶，为我演
shuō pǔ yǎn fǎ mén kāi shì yī qiè rú lái jìng jiè xiǎn fā yī qiè pú sà
说普眼法门，开示一切如来境界，显发一切菩萨
zhū xíng chǎnmíng yī qiè zhū fó miào fǎ yī qiè fǎ lún xī rù qí zhōng
诸行，阐明一切诸佛妙法，一切法轮悉入其中，
néng jìng yī qiè zhū fó guó tǔ néng cuī yī qiè yì dào xié lùn néng miè
能净一切诸佛国土，能摧一切异道邪论，能灭
yī qiè zhū mó jūn zhòng néng lìng zhòng shēng jiē shēng huān xǐ néng zhào
一切诸魔军众，能令众生皆生欢喜，能照
yī qiè zhòng shēng xīn xíng néng liǎo yī qiè zhòng shēng zhū gēn suí zhòng
一切众生心行，能了一切众生诸根，随众
shēng xīn xī lìng kāi wù
生心悉令开悟。

wǒ cóng yú bǐ rú lái zhī suǒ wén cǐ fǎ mén shòu chí dú sòng
“我从于彼如来之所闻此法门，受持读诵，
yì niànguān chá jiǎ shǐ yǒu rén yǐ dà hǎi liàng mò xū mí jù bǐ
忆念观察。假使有人，以大海量墨，须弥聚笔，
shū xiě yú cǐ pǔ yǎn fǎ mén yī pǐn zhōng yī mén yī ménzhōng yī
书写于此普眼法门，一品中一门，一门中一
fǎ yī fǎ zhōng yī yì yī yì zhōng yī jù bù dé shǎo fèn hé
法，一法中一义，一义中一句，不得少分，何
kuàng néng jìn
况能尽？

shànnán zǐ wǒ yú bǐ fó suǒ qiān èr bǎi suì shòu chí rú
“善男子！我于彼佛所千二百岁，受持如
shì pǔ yǎn fǎ mén yú rì rì zhōng yǐ wén chí tuó luó ní guāngmíng
是普眼法门，于日日中，以闻持陀罗尼光明，
lǐng shòu wú shù pǐn yǐ jì jìng mén tuó luó ní guāngmíng qù rù wú shù
领受无数品；以寂静门陀罗尼光明，趣入无数
pǐn yǐ wú biānxuán tuó luó ní guāngmíng pǔ rù wú shù pǐn yǐ suí
品；以无边旋陀罗尼光明，普入无数品；以随
dì guān chá tuó luó ní guāngmíng fēn bié wú shù pǐn yǐ wēi lì tuó luó
地观察陀罗尼光明，分别无数品；以威力陀罗

ní guāngmíng pǔ shè wú shù pǐn yǐ liánhuāzhuāngyán tuó luó ní guāng
尼 光 明，普摄无数品；以莲华 庄 严陀罗尼 光
míng yǐn fā wú shù pǐn yǐ qīngjìngyán yīn tuó luó ní guāngmíng kāi
明，引发无数品；以清净言音陀罗尼 光 明，开
yǎn wú shù pǐn yǐ xū kōngzàng tuó luó ní guāngmíng xiǎn shì wú shù pǐn
演无数品；以虚空藏陀罗尼 光 明，显示无数品；
yǐ guāng jù tuó luó ní guāngmíng zēngguǎng wú shù pǐn yǐ hǎi zàng tuó
以 光 聚陀罗尼 光 明，增 广 无数品；以海藏陀
luó ní guāngmíng biàn xī wú shù pǐn ruò yǒuzhòngshēngcóng shí fāng
罗尼 光 明，辩[24]析无数品。若有 众 生 从 十方
lái ruò tiān ruò tiānwáng ruò lóng ruò lóngwáng ruò yè chā
来，若天、若天 王，若龙、若龙 王，若夜叉、
ruò yè chāwáng ruò qián tà pó ruò qián tà pó wáng ruò ē xiū luó
若夜叉 王，若乾闼婆、若乾闼婆 王，若阿修罗、
ruò ē xiū luó wáng ruò jiā lóu luó ruò jiā lóu luó wáng ruò jǐn nà
若阿修罗 王，若迦楼罗、若迦楼罗 王，若紧那
luó ruò jǐn nà luó wáng ruò mó hóu luó qié ruò mó hóu luó qié wáng
罗、若紧那罗 王，若摩睺罗伽、若摩睺罗伽 王，
ruò rén ruò rén wáng ruò fàn ruò fàn wáng rú shì yī qiè lái zhì
若人、若人 王，若梵、若梵 王，如是一切来至
wǒ suǒ wǒ xī wèi qí kāi shì jiě shì chēngyángzàn tàn xián lìng ài
我所，我悉为其开示解释、称 扬赞叹，咸令爱
yào qù rù ān zhù cǐ zhū fó pú sà xíngguāngmíng pǔ yǎn fǎ mén
乐、趣入、安住此诸佛菩萨行 光 明普眼法门。

shànnán zǐ wǒ wéi zhī cǐ pǔ yǎn fǎ mén rú zhū pú sà
“善 男子！我唯知此普眼法门。如诸菩萨
mó hē sà shēn rù yī qiè pú sà xíng hǎi suí qí yuàn lì ér xiū xíng gù
摩诃萨深入一切菩萨行海，随其 愿 力而修行故；
rù dà yuàn hǎi yú wú liàng jié zhù shì jiān gù rù yī qiè zhòngshēng
入大 愿 海，于无 量 劫住世间故；入一切 众 生
hǎi suí qí xīn yàoguǎng lì yì gù rù yī qiè zhòngshēng xīn hǎi
海，随其心乐 广 利益故；入一切 众 生 心海，
chūshēng shí lì wú ài zhì guāng gù rù yī qiè zhòngshēnggēn hǎi yīng
出 生 十力无碍智 光 故；入一切 众 生 根海，应
suí jiàohuà xī lìng tiáo fú gù rù yī qiè chà hǎi chéngmǎnběnyuàn
随[25]教化悉令调伏故；入一切刹海，成 满本 愿

[24] 丽本：辨；永乐北藏本及龙藏本：辯
[25] 丽本：時；永乐北藏本及龙藏本：隨

yán jìng fó chà gù rù yī qiè fó hǎi yuàn cháng gòng yǎng zhū rú lái
严净佛刹故；入一切佛海，愿常供养诸如来

gù rù yī qiè fǎ hǎi néng yǐ zhì huì xián wù rù gù rù yī qiè gōng
故；入一切法海，能以智慧咸悟入故；入一切功

dé hǎi yī yī xiū xíng lìng jù zú gù rù yī qiè zhòng shēng yán cí hǎi
德海，一一修行令具足故；入一切众生言辞海，

yú yī qiè chà zhuǎn zhèng fǎ lún gù ér wǒ yún hé néng zhī néng shuō bǐ
于一切刹转正法轮故。而我云何能知能说彼

gōng dé xíng
功德行？

shàn nán zǐ cóng cǐ nán xíng liù shí yóu xún léng qié dào biān
“善男子！从此南行六十由旬，楞伽道边

yǒu yī jù luò míng wéi hǎi àn bǐ yǒu bǐ qiū míng yuē shàn zhù
有一聚落，名为海岸；彼有比丘，名曰善住。

rǔ yì bǐ wèn pú sà yún hé jìng pú sà xíng
汝诣彼问菩萨云何净菩萨行？”

shí shàn cái tóng zǐ lǐ hǎi yún zú yòu rào zhān yǎng cí tuì
时，善财童子礼海云足，右绕瞻仰，辞退

ér qù
而去。

ěr shí shàn cái tóng zǐ zhuān niàn shàn zhī shí jiào zhuān niàn pǔ
尔时，善财童子专念善知识教，专念普

yǎn fǎ mén zhuān niàn fó shén lì zhuān chí fǎ jù yún zhuān rù fǎ
眼法门，专念佛神力，专持法句云，专入法

hǎi mén zhuān sī fǎ chā bié shēn rù fǎ xuán fú pǔ rù fǎ xū kōng
海门，专思法差别，深入法漩澓，普入法虚空，

jìng chí[26] fǎ yì zhàng guān chá fǎ bǎo chù
净持法翳障，观察法宝处。

jiàn cì nán xíng zhì léng qié dào biān[27] hǎi àn jù luò guān chá shí
渐次南行，至楞伽道边海岸聚落，观察十

fāng qiú mì shàn zhù jiàn cǐ bǐ qiū yú xū kōng zhōng lái wǎng jīng xíng
方，求觅善住。见此比丘于虚空中来往经行，

wú shù zhū tiān gōng jìng wéi rào sàn zhū tiān huā zuò tiān jì yuè fān
无数诸天恭敬围绕，散诸天华，作天妓乐，幡

chuáng zēng qǐ xī gè wú shù biàn mǎn xū kōng yǐ wéi gòng yǎng zhū dà
幢缯绮悉各无数，遍满虚空以为供养；诸大

[26] 丽本：治；永乐北藏本及龙藏本：持
[27] 丽本：道；永乐北藏本及龙藏本：道邊

lóngwáng yú xū kōngzhōngxīng bù sī yì chénshuǐxiāngyún zhèn léi jī
龙王，于虚空中兴不思议沉水香云，震雷激
diàn yǐ wéigòngyǎng jǐn nà luó wángzòuzhòngyuè yīn rú fǎ zànměi
电以为供养；紧那罗王奏众乐音，如法赞美
yǐ wéigòngyǎng mó hóu luó qié wáng yǐ bù sī yì jí wēi xì yī yú
以为供养；摩睺罗伽王以不思议极微细衣，于
xū kōngzhōngzhōu huí bù shè xīn shēnghuān xǐ yǐ wéigòngyǎng ē
虚空中周回布设，心生欢喜，以为供养；阿
xiū luó wángxīng bù sī yì mó ní bǎoyún wú liàngguāngmíngzhǒngzhǒng
修罗王兴不思议摩尼宝云，无量光明种种
zhuāngyán biànmǎn xū kōng yǐ wéigòngyǎng jiā lóu luó wángzuò tóng
庄严，遍满虚空以为供养；迦楼罗王作童
zǐ xíng wú liàng cǎi nǚ zhī suǒ wéi rào jiū jìng chéng jiù wú shā hài xīn
子形，无量采女之所围绕，究竟成就无杀害心，
yú xū kōngzhōng hé zhǎnggòngyǎng bù sī yì shù zhū luó chàwáng wú
于虚空中合掌供养；不思议数诸罗刹王，无
liàng luó chà zhī suǒ wéi rào qí xíngcháng dà shèn kě bù wèi jiànshàn
量罗刹之所围绕，其形长大，甚可怖畏，见善
zhù bǐ qiū cí xīn zì zài qū gōng hé zhǎngzhānyǎnggòngyǎng bù sī
住比丘慈心自在，曲躬合掌瞻仰供养；不思
yì shù zhū yè chāwáng gè gè xī yǒu zì zhòngwéi rào sì miànzhōu
议数诸夜叉王，各各悉有自众围绕，四面周
zā gōngjìngshǒu hù bù sī yì shù zhū fàn tiānwáng yú xū kōngzhōng
匝恭敬守护；不思议数诸梵天王，于虚空中
qū gōng hé zhǎng yǐ rén jiān fǎ chēngyángzàn tàn bù sī yì shù zhū
曲躬合掌，以人间法称扬赞叹；不思议数诸
jìng jū tiān yú xū kōngzhōng yǔ gōngdiàn jù gōngjìng hé zhǎng fā hóng
净居天，于虚空中与宫殿俱，恭敬合掌发弘
shì yuàn
誓愿。

shí shàn cái tóng zǐ jiàn shì shì yǐ xīn shēnghuān xǐ hé zhǎng
时，善财童子见是事已，心生欢喜，合掌
jìng lǐ zuò rú shì yán shèngzhě wǒ yǐ xiān fā ē nòuduō luó
敬礼，作如是言：“圣者！我已先发阿耨多罗
sānmiǎosān pú tí xīn ér wèi zhī pú sà yún hé xiū xíng fó fǎ yún
三藐三菩提心，而未知菩萨云何修行佛法？云
hé jī jí fó fǎ yún hé bèi jù fó fǎ yún hé xūn xí fó fǎ
何积集佛法？云何备具佛法？云何熏习佛法？

yún hé zēngzhǎng fó fǎ yún hé zǒngshè fó fǎ yún hé jiū jìng fó
云何增 长 佛法？云何总 摄佛法？云何究竟佛
fǎ yún hé jìng zhì fó fǎ yún hé shēnjìng fó fǎ yún hé tōng dá
法？云何净治佛法？云何深 净佛法？云何通达
fó fǎ wǒ wénshèngzhě shànnéngyòu huì wéiyuàn cí āi wèi wǒ
佛法？我闻 圣 者善 能诱诲，唯愿 慈哀，为我
xuānshuō pú sà yún hé bù shě jiàn fó cháng yú qí suǒ jīng qín xiū xí
宣 说菩萨云何不舍见佛， 常 于其所精勤修习？
pú sà yún hé bù shě pú sà yǔ zhū pú sà tóng yī shàngēn pú sà
菩萨云何不舍菩萨，与诸菩萨同一善 根？菩萨
yún hé bù shě fó fǎ xī yǐ zhì huì ér dé míngzhèng pú sà yún hé
云何不舍佛法，悉以智慧而得明 证？菩萨云何
bù shě dà yuàn néng pǔ lì yì yī qiè zhòngshēng pú sà yún hé bù
不舍大愿，能普利益一切 众 生？菩萨云何不
shě zhòngxíng zhù yī qiè jié xīn wú pí yàn pú sà yún hé bù shě fó
舍 众 行，住一切劫心无疲厌？菩萨云何不舍佛
chà pǔ néngyán jìng yī qiè shì jiè pú sà yún hé bù shě fó lì xī
刹，普 能严净一切世界？菩萨云何不舍佛力，悉
néng zhī jiàn rú lái zì zài pú sà yún hé bù shě yǒu wéi yì fù bú zhù
能知见如来自在？菩萨云何不舍有为亦复不住，
pǔ yú yī qiè zhū yǒu qù zhōngyóu rú biànhuà shì shòushēng sǐ xiū pú
普于一切诸有趣 中 犹如变化，示受 生 死，修菩
sà xíng pú sà yún hé bù shě wén fǎ xī néng lǐngshòu zhū fó zhèng
萨行？菩萨云何不舍闻法，悉能领受诸佛 正
jiào pú sà yún hé bù shě zhì guāng pǔ rù sān shì zhì suǒ xíng
教？菩萨云何不舍智 光 ，普入三世智所行
chù
处？”

shí shànzhù bǐ qiū gàoshàn cái yán shàn zāi shàn zāi shàn
时，善住比丘告善财言：“善哉善哉！善
nán zǐ rǔ yǐ néng fā ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn jīn fù
男子！汝已能发阿耨多罗三藐三菩提心，今复
fā xīn qiú wèn fó fǎ yī qiè zhì fǎ zì rán zhě fǎ
发心求问佛法、一切智法、自然者法。

shànnán zǐ wǒ yǐ chéng jiù pú sà wú ài jiě tuō mén
“善男子！我已 成 就菩萨无碍解脱门，
ruò lái ruò qù ruò xíng ruò zhǐ suí shùn sī wéi xiū xí guānchá jí
若来若去，若行若止，随顺思惟，修习观 察，即

shí huò dé zhì huì guāngmíng míng jiū jìng wú ài dé cǐ zhì huì guāng
时获得智慧光明，名究竟无碍。得此智慧光

míng gù zhī yī qiè zhòngshēng xīn xíng wú suǒzhàng ài zhī yī qiè zhòng
明故，知一切众生心行无所障碍，知一切众

shēng mò shēng wú suǒzhàng ài zhì yī qiè zhòngshēng sù mìng wú suǒ
生没生无所障碍，知一切众生宿命无所

zhàng ài zhī yī qiè zhòngshēngwèi lái jié shì wú suǒzhàng ài zhì yī
障碍，知一切众生未来劫事无所障碍，知一

qiè zhòngshēngxiàn zài shì shì wú suǒzhàng ài zhī yī qiè zhòngshēngyán
切众生现在世事无所障碍，知一切众生言

yǔ yīn shēngzhǒngzhǒngchā bié wú suǒzhàng ài jué yī qiè zhòngshēng
语音声种种差别无所障碍，决一切众生

suǒyǒu yí wèn wú suǒzhàng ài zhī yī qiè zhòngshēngzhū gēn wú suǒ
所有疑问无所障碍，知一切众生诸根无所

zhàng ài suí yī qiè zhòngshēngyīngshòuhuà shí xī néngwǎng fù wú suǒ
障碍，随一切众生应受化时悉能往赴无所

zhàng ài zhī yī qiè chà nà luó pó móu hū lì duō rì yè shí
障碍，知一切刹那、罗婆、牟呼栗多、日夜时

fēn wú suǒzhàng ài zhī sān shì hǎi liú zhuǎn cì dì wú suǒzhàng ài
分无所障碍，知三世海流转次第无所障碍，

néng yǐ qí shēnbiànwǎng shí fāng yī qiè fó chà wú suǒzhàng ài hé yǐ
能以其身遍往十方一切佛刹无所障碍。何以

gù dé wú zhù wú zuò shéntōng lì gù
故？得无住无作神通力故。

shànnán zǐ wǒ yǐ dé cǐ shéntōng lì gù yú xū kōng
“善男子！我以得此神通力故，于虚空

zhōnghuòxíng huòzhù huòzuò huò wò huò yǐn huòxiǎn huò
中或行、或住、或坐、或卧、或隐、或显，或

xiàn yī shēn huòxiànduōshēn chuān dù qiáng bì yóu rú xū kōng yú
现一身，或现多身，穿度墙壁犹如虚空；于

xū kōngzhōng jié jiā fū zuò wǎng lái zì zài yóu rú fēi niǎo rù dì
虚空中结加[28]趺坐，往来自在犹如飞鸟；入地

rú shuǐ lǚ shuǐ rú dì biànshēnshàng xià pǔ chūyānyàn rú dà huǒ jù
如水，履水如地，遍身上下普出烟焰如大火聚。

huò shí zhèndòng yī qiè dà dì huò shí yǐ shǒu mó chù rì yuè huòxiàn
或时震动一切大地，或时以手摩触日月，或现

[28] 丽本：跏；永乐北藏本及龙藏本：加

qí shēngāo zhì fàngōng huòxiànshāoxiāngyún huòxiànbǎoyànyún huò
其身高至梵宫。或现烧香云，或现宝焰云，或
xiànbiànhuàyún huòxiànguāngwǎngyún jiē xī guǎng dà mí fù shí fāng
现变化云，或现光网云，皆悉广大弥覆十方。
huò yī niànzhōngguò yú dōngfāng yī shì jiè èr shì jiè bǎi shì jiè
或一念中过于东方一世界、二世界、百世界、
qiān shì jiè bǎi qiān shì jiè nǎi zhì wú liàng shì jiè nǎi zhì bù kě shuō
千世界、百千世界，乃至无量世界，乃至不可说
bù kě shuō shì jiè huòguòyán fú tí wēi chén shù shì jiè huòguò bù
不可说世界；或过阎浮提微尘数世界，或过不
kě shuō bù kě shuō fó chà wēi chén shù shì jiè yú bǐ yī qiè zhū fó guó
可说不可说佛刹微尘数世界。于彼一切诸佛国
tǔ fó shì zūn qián tīng wén shuō fǎ yī yī fó suǒ xiàn wú liàng fó chà wēi
土佛世尊前听闻说法，一一佛所现无量佛刹微
chén shù chā bié shēn yī yī shēn yù wú liàng fó chà wēi chén shù gòng
尘数差别身，一一身雨无量佛刹微尘数供
yǎng yún suǒ wèi yī qiè huā yún yī qiè xiāng yún yī qiè mán yún
养云，所谓一切华云、一切香云、一切鬘云、
yī qiè mò xiāng yún yī qiè tú xiāng yún yī qiè gài yún yī qiè yī
一切末香云、一切涂香云、一切盖云、一切衣
yún yī qiè chuáng yún yī qiè fān yún yī qiè zhàng yún yǐ yī qiè
云、一切幢云、一切幡云、一切帐云，以一切
shēn yún ér wéi gòng yǎng yī yī rú lái suǒ yǒu xuān shuō wǒ jiē shòu chí
身云而为供养。一一如来所有宣说，我皆受持；
yī yī guó tǔ suǒ yǒu zhuāng yán wǒ jiē yì niàn rú dōng fāng nán
一一国土所有庄严，我皆忆念。如东方，南、
xī běi fāng sì wéi shàng xià yì fù rú shì rú shì yī
西、北方，四维、上、下，亦复如是。如是一
qiè zhū shì jiè zhōng suǒ yǒu zhòng shēng ruò jiàn wǒ xíng jiē jué dìng dé
切诸世界中所有众生，若见我形，皆决定得
ē nòu duō luó sān miǎo sān pú tí bǐ zhū shì jiè yī qiè zhòng shēng wǒ
阿耨多罗三藐三菩提。彼诸世界一切众生，我
jiē míng jiàn suí qí dà xiǎo shèng liè kǔ lè shì tóng qí xíng
皆明见，随其大小、胜劣、苦乐，示同其形，
jiào huà chéng jiù ruò yǒu zhòng shēng qīn jìn wǒ zhě xī lìng ān zhù rú
教化成就。若有众生亲近我者，悉令安住如
shì fǎ mén
是法门。

shànnán zǐ wǒ wéi zhī cǐ pǔ sù jí gòngyǎngzhū fó chéng
“善男子！我唯知此普速疾供养诸佛成
jiù zhòngshēng wú ài jiě tuōmén rú zhū pú sà chí dà bēi jiè bō luó
就众生无碍解脱门。如诸菩萨持大悲戒、波罗
mì jiè dà shèng jiè pú sà dàoxiāngyìng jiè wú zhàng ài jiè bú
蜜戒、大乘戒、菩萨道相应戒、无障碍戒、不
tuì duò jiè bù shě pú tí xīn jiè cháng yǐ fó fǎ wéi suǒyuán jiè
退堕戒、不舍菩提心戒、常以佛法为所缘戒、
yú yī qiè zhì chángzuò yì jiè rú xū kōng jiè yī qiè shì jiān wú suǒ
于一切智常作意戒、如虚空戒、一切世间无所
yī jiè wú shī jiè wú sǔn jiè wú quē jiè wú zá jiè wú zhuó
依戒、无失戒、无损戒、无缺戒、无杂戒、无浊
jiè wú huǐ jiè qīngjìng jiè lí chén jiè lí gòu jiè rú shì gōng
戒、无悔戒、清净戒、离尘戒、离垢戒；如是功
dé ér wǒ yún hé néng zhī néngshuō
德，而我云何能知能说？

shànnán zǐ cóng cǐ nánfāngyǒuguó míng dá lǐ bí tú
“善男子！从此南方有国，名达里鼻荼，
chéngmíng zì zài qí zhōngyǒu rén míngyuē mí qié rǔ yì bǐ wèn
城名自在；其中有人，名曰弥伽。汝诣彼问
pú sà yún hé xué pú sà xíng xiū pú sà dào
菩萨云何学菩萨行、修菩萨道？”

shí shàn cái tóng zǐ dǐng lǐ qí zú yòu rào zhānyǎng cí tuì
时，善财童子顶礼其足，右绕瞻仰，辞退
ér xíng
而行。

大方广佛华严经卷第六十二

bǔ quēzhēnyán

补阙真言

（三遍）

ná mó sānmǎnduō mò tuó nán ē bō là dì hē duōzhé zhé
南无三满哆.没驮喃.阿钵啰帝.喝多折.折

nà mí ǎn jī mí jī mí dá tǎ gě tǎ nán mò wǎ shān dìng
捺弥.唵.鸡弥鸡弥.怛塔葛塔喃.末瓦山.矴

bō là dì wū dá mó dá mó dá tǎ gě tǎ nán mò wǎ hòng pō
钵啰帝.乌怛摩怛摩.怛塔葛塔喃.末瓦吽.婆

suō hē
莎诃.

jǔ zàn

举赞

fú chéngdōng jì tóng zǐ nánxún bǎi chéngyānshuǐmiǎo wú yín
福城东际童子南询百城烟水渺无垠.

zhī shi yì cháng lún wǔ shí sān rén yì qǔ hé yángchūn
知识异常伦.五十三人.一曲和阳春.

jǔ zì mǔzàn

举字母赞

（一遍）

huāyán zì mǔ zhòng yì qīn xuān shàn cái tóng zǐ dé zhēnchuán
华严字母.众艺亲宣.善财童子得真传.

mì mì yì yōuxuán gōng dé wú biān chàngsòng lì rén tiān
秘密义幽玄.功德无边.唱诵利人天.

huāyán zì mǔ

华严字母

（一遍）

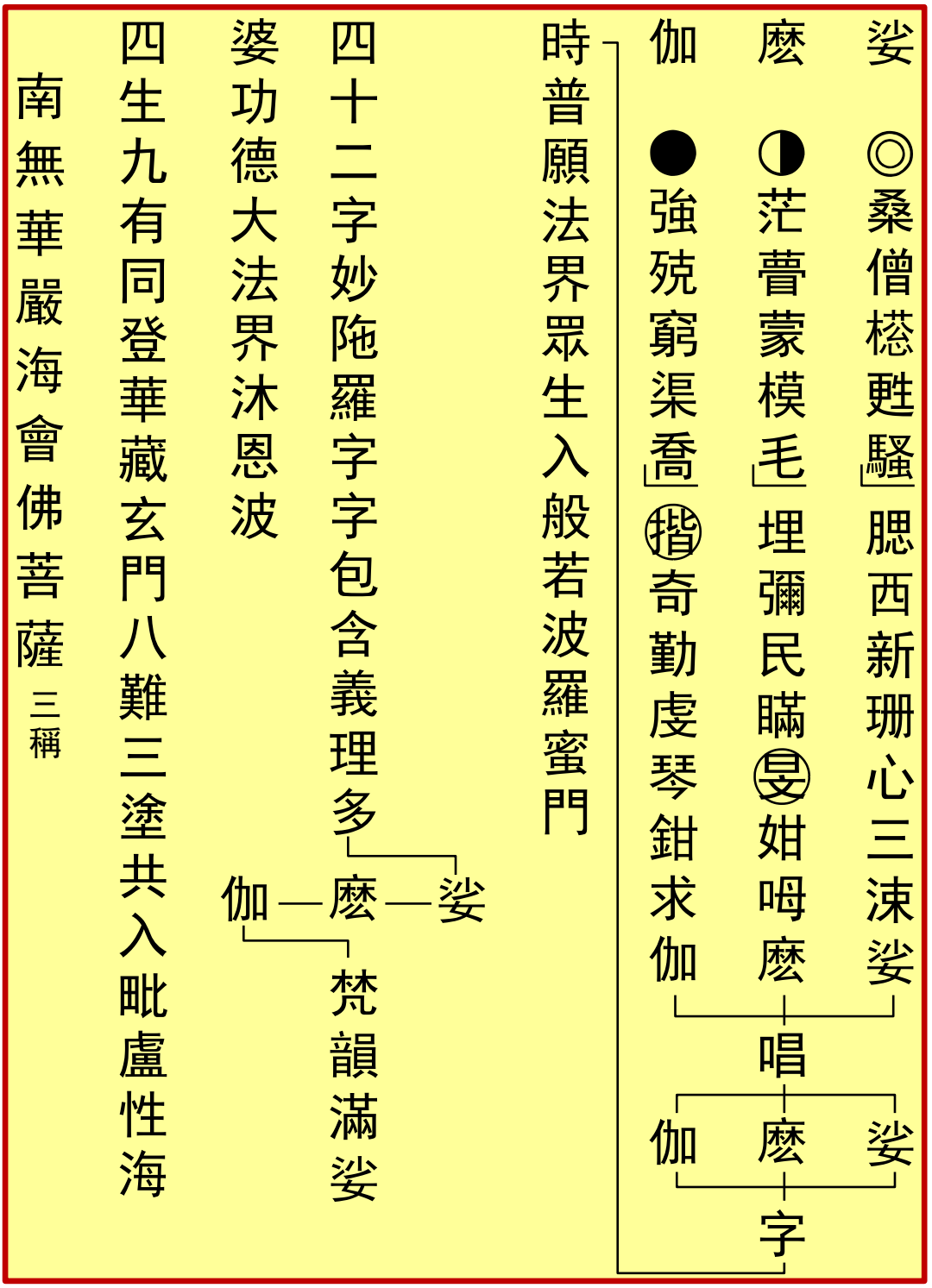

shao shang shengshongshu shao shai shi shin shan shin

16. 娑 桑 僧 楹 甦 騷 腮 西 新 珊 心

shanshoushao changshao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō

三涑娑 唱娑字时. 普愿法界众生. 入般

rě bō luó mì mén

若波罗蜜门.

mao mang meng mong mu mao mai mi min man min man
17. 麽 茫 瞢 蒙 模 毛 埋 彌 民 瞞 旻 姏

moumao chàngmao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě
哞麽 唱麽字时. 普愿法界众生. 入般若

bō luó mì mén
波罗蜜门.

qao qangqengqong qu qao qai qi qin qan qin qanqouqao
18. 伽 強 殑 窮 渠 喬 揩 奇 勤 虔 琴 鉗 求 伽

chàngqao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě bō luó mì
唱伽字时. 普愿法界众生. 入般若波罗蜜

mén
门.

sì shí èr zì miào tuó luó zì zì bāohán yì lǐ duō shao
四十二字妙陀罗. 字字包含义理多. 娑.

mao qao fàn yùnmǎn suō pó gōng dé dà fǎ jiè mù ēn bō
麽. 伽. 梵韵满娑婆. 功德大. 法界沐恩波.

sì shēng jiǔ yǒu tóngdēnghuāzàngxuánmén bā nánsān tú
四生九有. 同登华藏玄门. 八难三途.

gòng rù pí lú xìng hǎi
共入毗卢性海.

ná mó huāyán hǎi huì fó pú sà
南无华严海会佛菩萨（合掌三称）

huí xiàng jì
回向偈

（一遍）

yuàn yǐ cǐ gōng dé pǔ jí yú yī qiè
愿以此功德 普及于一切

wǒ děng yǔ zhòngshēng jiē gòngchéng fó dào
我等与众生 皆共成佛道

dà fāngguǎng fó huā yán jīng juàn dì liù shí sān

大方广佛华严经卷第六十三

táng yú tiánguósānzàngshāmén shí chānántuó yì

唐于阗国三藏沙门实叉难陀译[29]

rù fǎ jiè pǐn dì sān shí jiǔ zhī sì

入法界品第三十九之四

ěr shí shàn cái tóng zǐ yī xīn zhèngniàn fǎ guāngmíng fǎ mén

尔时，善财童子一心正念法光明法门，

shēn xìn qù rù zhuānniàn yú fó bú duànsānbǎo tàn lí yù xìng

深信趣入，专念于佛，不断三宝，叹离欲性，

niànshàn zhī shí pǔ zhàosān shì yì zhū dà yuàn pǔ jiù zhòngshēng bù

念善知识普照三世，忆诸大愿普救众生，不

zhuóyǒuwéi jiū jìng sī wéizhū fǎ zì xìng xī néngyánjìng yī qiè shì jiè

著有为，究竟思惟诸法自性，悉能严净一切世界，

yú yī qiè fó zhòng huì dàochǎng xīn wú suǒzhuó

于一切佛众会道场心无所著。

jiàn cì nánxíng zhì zì zài chéng qiú mì mí qié nǎi jiàn qí

渐次南行，至自在城，求觅弥伽。乃见其

rén yú shì sì zhōng zuò yú shuō fǎ shī zǐ zhī zuò shí qiānrénzhòngsuǒ

人于市肆中，坐于说法师子之座，十千人众所

gòngwéirào shuō lún zì zhuāngyán fǎ mén shí shàn cái tóng zǐ dǐng

共围绕，说轮字庄严法门。时，善财童子顶

lǐ qí zú rào wú liàng zā yú qián hé zhǎng ér zuò shì yán shèng

礼其足，绕无量匝，于前合掌，而作是言：“圣

zhě wǒ yǐ xiān fā ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn ér wǒ wèi

者！我已先发阿耨多罗三藐三菩提心，而我未

zhī pú sà yún hé xué pú sà xíng yún hé xiū pú sà dào yún hé liú

知菩萨云何学菩萨行？云何修菩萨道？云何流

zhuǎn yú zhūyǒu qù cháng bú wàng shī pú tí zhī xīn yún hé dé píng

转于诸有趣常不忘失菩提之心？云何得平

děng yì jiān gù bú dòng yún hé huòqīngjìng xīn wú néng jǔ huài yún

等意坚固不动？云何获清净心无能沮坏？云

[29] 丽本：于闐國三藏實叉難陀奉制譯；永乐北藏本及龙藏本：唐于闐國三藏沙門實叉難陀譯

hé shēng dà bēi lì héng bù láo pí yún hé rù tuó luó ní pǔ dé qīng
何生大悲力恒不劳疲？云何入陀罗尼普得清
jìng yún hé fā shēng zhì huì guǎng dà guāngmíng yú yī qiè fǎ lí zhū
净？云何发生智慧广大光明，于一切法离诸
àn zhàng yún hé jù wú ài jiě biàn cái zhī lì jué liǎo yī qiè shèn
暗障？云何具无碍解辩才之力，决了一切甚
shēn yì zàng yún hé dé zhèngniàn lì yì chí yī qiè chā bié fǎ lún
深义藏？云何得正念力，忆持一切差别法轮？
yún hé dé jìng qù lì yú yī qiè qù pǔ yǎn zhū fǎ yún hé dé zhì huì
云何得净趣力，于一切趣普演诸法？云何得智慧
lì yú yī qiè fǎ xī néng jué dìng fēn bié qí yì
力，于一切法悉能决定分别其义？”

ěr shí mí qié gàoshàn cái yán shànnán zǐ rǔ yǐ fā ē
尔时，弥伽告善财言：“善男子！汝已发阿
nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn yé shàn cái yán wěi wǒ
耨多罗三藐三菩提心耶？”善财言：“唯！我
yǐ xiān fā ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn
已先发阿耨多罗三藐三菩提心。”

mí qié jù jí xià shī zǐ zuò yú shàn cái suǒ wǔ tǐ tóu dì sàn
弥伽遽即下师子座，于善财所五体投地，散
jīn yín huā wú jià bǎozhū jí yǐ shàngmiào suì mòzhāntán wú liàng
金银华无价宝珠，及以上妙碎末栴檀、无量
zhǒng yī yǐ fù qí shàng fù sàn wú liàngzhǒngzhǒngxiānghuā zhǒng
种衣以覆其上，复散无量种种香华、种
zhǒnggòng jù yǐ wéigòngyǎng rán hòu qǐ lì ér chēngtànyán shàn
种供具以为供养，然后起立而称叹言：“善
zāi shàn zāi shànnán zǐ nǎi néng fā ē nòuduō luó sānmiǎosān pú
哉善哉！善男子！乃能发阿耨多罗三藐三菩
tí xīn shànnán zǐ ruò yǒunéng fā ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí
提心。善男子！若有能发阿耨多罗三藐三菩提
xīn zé wéi bú duàn yī qiè fó zhǒng zé wéiyán jìng yī qiè fó chà
心，则为不断一切佛种，则为严净一切佛刹，
zé wéi chéngshú yī qiè zhòngshēng zé wéiliǎo dá yī qiè fǎ xìng zé
则为成熟一切众生，则为了达一切法性，则
wéi wù jiě yī qiè yè zhǒng zé wéiyuánmǎn yī qiè zhūxíng zé wéi bú
为悟解一切业种，则为圆满一切诸行，则为不
duàn yī qiè dà yuàn zé rú shí jiě lí tānzhǒngxìng zé néngmíngjiàn
断一切大愿，则如实解离贪种性，则能明见

sān shì chā bié zé lìng xìn jiě yǒng dé jiān gù zé wéi yī qiè rú lái suǒ
三世差别，则令信解永得坚固，则为一切如来所

chí zé wéi yī qiè zhū fó yì niàn zé yǔ yī qiè pú sà píngděng
持，则为一切诸佛忆念，则与一切菩萨平等，

zé wéi yī qiè xiánshèngzàn xǐ zé wéi yī qiè fànwáng lǐ jìn zé wéi
则为一切贤圣赞喜，则为一切梵王礼觐，则为

yī qiè tiānzhǔgòngyǎng zé wéi yī qiè yè chāshǒu hù zé wéi yī qiè
一切天主供养，则为一切夜叉守护，则为一切

luó chà shì wéi zé wéi yī qiè lóngwángyíng jiē zé wéi yī qiè jǐn nà
罗刹侍卫，则为一切龙王迎接，则为一切紧那

luó wáng gē yǒngzàn tàn zé wéi yī qiè zhū shì jiānzhǔ chēngyángqìngyuè
罗王歌咏赞叹，则为一切诸世间主称扬庆悦，

zé lìng yī qiè zhūzhòngshēng jiè xī dé ān wěn suǒ wèi lìng shě è qù
则令一切诸众生界悉得安隐。所谓令舍恶趣

gù lìng chūnànchù gù duàn yī qiè pín qiónggēnběn gù shēng yī qiè
故，令出难处故，断一切贫穷根本故，生一切

tiānrén kuài lè gù yù shàn zhī shí qīn jìn gù wénguǎng dà fǎ shòu chí
天人快乐故，遇善知识亲近故，闻广大法受持

gù shēng pú tí xīn gù jìng pú tí xīn gù zhào pú sà dào gù
故，生菩提心故，净菩提心故，照菩萨道故，

rù pú sà zhì gù zhù pú sà dì gù
入菩萨智故，住菩萨地故。

shànnán zǐ yīng zhī pú sà suǒ zuòshènnán nánchūnán zhí
“善男子！应知菩萨所作甚难，难出难值，

jiàn pú sà zhě bèi gèngnányǒu pú sà wéi yī qiè zhòngshēng shì hù
见菩萨者倍更难有。菩萨为一切众生恃怙，

shēngzhǎngchéng jiù gù wéi yī qiè zhòngshēngzhěng jì bá zhū kǔ nàn
生长成就故；为一切众生拯济，拔诸苦难

gù wéi yī qiè zhòngshēng yī chù shǒu hù shì jiān gù wéi yī qiè zhòng
故；为一切众生依处，守护世间故；为一切众

shēng jiù hù lìng miǎn bù wèi gù pú sà rú fēng lún chí zhū shì jiān
生救护，令免怖畏故。菩萨如风轮，持诸世间

bú lìng duòluò è qù gù rú dà dì zēngzhǎngzhòngshēngshàngēn gù
不令堕落恶趣故；如大地，增长众生善根故；

rú dà hǎi fú dé chōngmǎn wú jìn gù rú jìng rì zhì huì guāngmíng
如大海，福德充满无尽故；如净日，智慧光明

pǔ zhào gù rú xū mí shàngēngāochū gù rú míngyuè zhì guāng
普照故；如须弥，善根高出故；如明月，智光

chūxiàn gù rú měngjiàng cuī fú mó jūn gù rú jūn zhǔ fó fǎ
出现故；如猛将，摧伏魔军故；如君主，佛法

chéngzhōng dé zì zài gù rú měnghuǒ shāo jìn zhòngshēng wǒ ài xīn
城中得自在故；如猛火，烧尽众生我爱心

gù rú dà yún jiàngzhù wú liàngmiào fǎ yǔ gù rú shí yǔ zēng
故；如大云，降霔无量妙法雨故；如时雨，增

zhǎng yī qiè xìn gēn yá gù rú chuán shī shì dǎo fǎ hǎi jīn jì chù gù
长一切信根芽故；如船师，示导法海津济处故；

rú qiáoliáng lìng qí dé dù shēng sǐ hǎi gù
如桥梁，令其得度生死海故。”

mí qié rú shì zàn tàn shàn cái lìng zhū pú sà jiē huān xǐ yǐ
弥伽如是赞叹善财，令诸菩萨皆欢喜已，

cóng qí miànmén chūzhǒngzhǒngguāng pǔ zhào sān qiān dà qiān shì jiè
从其面门出种种光，普照三千大千世界。

qí zhōngzhòngshēng yù sī guāng yǐ zhūlóngshénděng nǎi zhì fàntiān xī
其中众生遇斯光已，诸龙神等乃至梵天悉

jiē lái zhì mí qié zhī suǒ mí qié dà shì jí yǐ fāngbiàn wèi kāi shì
皆来至弥伽之所。弥伽大士即以方便，为开示、

yǎnshuō fēn bié jiě shì lún zì pǐn zhuāngyán fǎ mén bǐ zhū zhòng
演说、分别、解释轮字品庄严法门。彼诸众

shēngwén cǐ fǎ yǐ jiē yú ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí dé bú tuì
生闻此法已，皆于阿耨多罗三藐三菩提得不退

zhuǎn
转。

mí qié yú shì huánshēngběnzuò gàoshàn cái yán shànnán zǐ
弥伽于是还升本座，告善财言：“善男子！

wǒ yǐ huò dé miào yīn tuó luó ní néng fēn bié zhī sān qiān dà qiān shì jiè
我已获得妙音陀罗尼，能分别知三千大千世界

zhōng zhū tiān yǔ yán zhūlóng yè chā qián tà pó ē xiū luó
中诸天语言，诸龙、夜叉、乾闼婆、阿修罗、

jiā lóu luó jǐn nà luó móhóu luó qié rén yǔ fēi rén jí zhū fàntiān
迦楼罗、紧那罗、摩睺罗伽、人与非人及诸梵天

suǒyǒu yǔ yán rú cǐ sān qiān dà qiān shì jiè shí fāng wú shù nǎi zhì bù
所有语言。如此三千大千世界，十方无数乃至不

kě shuō bù kě shuō shì jiè xī yì rú shì
可说不可说世界，悉亦如是。

shànnán zǐ wǒ wéi zhī cǐ pú sà miào yīn tuó luó ní guāng
“善男子！我唯知此菩萨妙音陀罗尼光

míng fǎ mén rú zhū pú sà mó hē sà néng pǔ rù yī qiè zhòngshēng
明法门。如诸菩萨摩诃萨，能普入一切众生

zhǒngzhǒngxiǎng hǎi zhǒngzhǒng shī shè hǎi zhǒngzhǒngmínghào hǎi
种种想海、种种施设海、种种名号海、

zhǒngzhǒng yǔ yán hǎi néng pǔ rù shuō yī qiè shēn mì fǎ jù hǎi shuō
种种语言海，能普入说一切深密法句海、说

yī qiè jiū jìng fǎ jù hǎi shuō yī qiè suǒ yuánzhōngyǒu yī qiè sān shì
一切究竟法句海、说一切[30]所缘中有一切三世

suǒ yuán fǎ jù hǎi shuōshàng fǎ jù hǎi shuōshàngshàng fǎ jù hǎi
所缘法句海、说上法句海、说上上法句海、

shuō chā bié fǎ jù hǎi shuō yī qiè chā bié fǎ jù hǎi néng pǔ rù yī
说差别法句海、说一切差别法句海，能普入一

qiè shì jiānzhòu shù hǎi yī qiè yīn shēngzhuāngyán lún yī qiè chā bié
切世间咒术海、一切音声庄严轮、一切差别

zì lún jì rú shì gōng dé wǒ jīn yún hé néng zhī néngshuō
字轮际；如是功德，我今云何能知能说？

shànnán zǐ cóng cǐ nánxíng yǒu yī jù luò míngyuēzhù
“善男子！从此南行，有一聚落，名曰住

lín bǐ yǒuzhǎngzhě míngyuē jiě tuō rǔ yì bǐ wèn pú sà yún hé
林；彼有长者，名曰解脱。汝诣彼问菩萨云何

xiū pú sà xíng pú sà yún hé chéng pú sà xíng pú sà yún hé jí
修菩萨行？菩萨云何成菩萨行？菩萨云何集

pú sà xíng pú sà yún hé sī pú sà xíng
菩萨行？菩萨云何思菩萨行？”

ěr shí shàn cái tóng zǐ yǐ shàn zhī shí gù yú yī qiè zhì fǎ
尔时，善财童子以善知识故，于一切智法，

shēnshēngzūnzhòng shēn zhí jìng xìn shēn zì zēng yì lǐ mí qié zú
深生尊重，深植净信，深自增益；礼弥伽足，

tì sì bēi qì rào wú liàng zā liàn mù zhānyǎng cí tuì ér xíng
涕泗悲泣，绕无量匝，恋慕瞻仰，辞退而行。

ěr shí shàn cái tóng zǐ sī wéi zhū pú sà wú ài jiě tuó luó ní
尔时，善财童子思惟诸菩萨无碍解陀罗尼

guāngmíngzhuāngyánmén shēn rù zhū pú sà yǔ yán hǎi mén yì niànzhū
光明庄严门，深入诸菩萨语言海门，忆念诸

pú sà zhī yī qiè zhòngshēngwēi xì fāngbiànmén guānchá zhū pú sà
菩萨知一切众生微细方便门，观察诸菩萨

[30] 丽本：一；永乐北藏本及龙藏本：一切

qīng jìng xīn mén chéng jiù zhū pú sà shàngēnguāngmíngmén jìng zhì zhū
清净心门，成就诸菩萨善根光明门，净治诸

pú sà jiàohuàzhòngshēngmén míng lì zhū pú sà shè zhòngshēng zhì mén
菩萨教化众生门，明利诸菩萨摄众生智门，

jiān gù zhū pú sà guǎng dà zhì yàomén rèn chí zhū pú sà shū shèng zhì
坚固诸菩萨广大志乐门，任[31]持诸菩萨殊胜志

yàomén jìng zhì zhū pú sà zhǒngzhǒng xìn jiě mén sī wéi zhū pú sà wú
乐门，净治诸菩萨种种信解门，思惟诸菩萨无

liàngshàn xīn mén shì yuànjiān gù xīn wú pí yàn yǐ zhū jiǎ zhòu ér
量善心门；誓愿坚固，心无疲厌；以诸甲冑而

zì zhuāngyán jīng jìn shēn xīn bù kě tuì zhuǎn jù bú huài xìn qí
自庄严，精进深心不可退转，具不坏信；其

xīn jiān gù yóu rú jīn gāng jí nà luó yán wú néng huài zhě shǒu chí
心坚固，犹如金刚及那罗延，无能坏者；守持

yī qiè shàn zhī shí jiào yú zhū jìng jiè dé bú huài zhì pǔ ménqīng jìng
一切善知识教，于诸境界得不坏智；普门清净，

suǒ xíng wú ài zhì guāngyuánmǎn pǔ zhào yī qiè jù zú zhū dì zǒng
所行无碍；智光圆满，普照一切；具足诸地总

chí guāngmíng liǎo zhī fǎ jiè zhǒngzhǒng chā bié wú yī wú zhù píng
持光明，了知法界种种差别，无依无住，平

děng wú èr zì xìngqīng jìng ér pǔ zhuāngyán yú zhū suǒ xíng jiē dé jiū
等无二；自性清净而普庄严，于诸所行皆得究

jìng zhì huì qīng jìng lí zhū zhí zhuó zhī shí fāngchā bié fǎ zhì wú
竟，智慧清净离诸执著；知十方差别法，智无

zhàng ài wǎng shí fāngchā bié chù shēn bù pí xiè yú shí fāngchā
障碍；往十方差别处，身不疲懈；于十方差

bié yè jiē dé míngliǎo yú shí fāngchā bié fó wú bú xiànjiàn yú
别业，皆得明了；于十方差别佛，无不现见；于

shí fāngchā bié shí xī dé shēn rù qīng jìng miào fǎ chōngmǎn qí xīn
十方差别时，悉得深入；清净妙法充满其心，

pǔ zhì sān mèimíngzhào qí xīn xīn héng pǔ rù píngděng jìng jiè rú lái
普智三昧明照其心，心恒普入平等境界；如来

zhì huì zhī suǒzhàochù yī qiè zhì liú xiāng xù bú duàn ruò shēn ruò xīn
智慧之所照触，一切智流相续不断，若身若心

bù lí fó fǎ yī qiè zhū fó shén lì suǒ jiā yī qiè rú lái guāngmíng
不离佛法；一切诸佛神力所加，一切如来光明

[31] 丽本：住；永乐北藏本及龙藏本：任

suǒzhào chéng jiù dà yuàn yuànshēnzhōubiàn yī qiè chàwǎng yī
所照；成就大愿，愿身周遍一切刹网，一
qiè fǎ jiè pǔ rù qí shēn
切法界普入其身。

jiàn cì yóuxíng shí yǒu èr nián zhì zhù lín chéng zhōubiàn tuī
渐次游行，十有二年，至住林城，周遍推
qiú jiě tuōzhǎngzhě jì dé jiàn yǐ wǔ tǐ tóu dì qǐ lì hé zhǎng
求解脱长者。既得见已，五体投地，起立合掌，
bó yán shèngzhě wǒ jīn dé yǔ shàn zhī shí huì shì wǒ huò dé
白言：“圣者！我今得与善知识会，是我获得
guǎng dà shàn lì hé yǐ gù shàn zhī shí zhě nán kě dé jiàn nán
广大善利。何以故？善知识者，难可得见，难
kě dé wén nán kě chūxiàn nán dé fèng shì nán dé qīn jìn nán dé
可得闻，难可出现，难得奉事，难得亲近，难得
chéng jiē nán kě féng zhí nán dé gòng jū nánlìng xǐ yuè nán dé
承接，难可逢值，难得共居，难令喜悦，难得
suí zhú wǒ jīn huì yù wéi dé shàn lì
随逐。我今会遇，为得善利。

shèngzhě wǒ yǐ xiān fā ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí
“圣者！我已先发阿耨多罗三藐三菩提
xīn wèi yù shì yī qiè fó gù wèi yù zhí yī qiè fó gù wèi yù jiàn
心，为欲事一切佛故，为欲值一切佛故，为欲见
yī qiè fó gù wèi yù guān yī qiè fó gù wèi yù zhī yī qiè fó gù
一切佛故，为欲观一切佛故，为欲知一切佛故，
wèi yù zhèng yī qiè fó píngděng gù wèi yù fā yī qiè fó dà yuàn gù
为欲证一切佛平等故，为欲发一切佛大愿故，
wèi yù mǎn yī qiè fó dà yuàn gù wèi yù jù yī qiè fó zhì guāng gù
为欲满一切佛大愿故，为欲具一切佛智光故，
wèi yù chéng yī qiè fó zhòngxíng gù wèi yù dé yī qiè fó shéntōng gù
为欲成一切佛众行故，为欲得一切佛神通故，
wèi yù jù yī qiè fó zhū lì gù wèi yù huò yī qiè fó wú wèi gù wèi
为欲具一切佛诸力故，为欲获一切佛无畏故，为
yù wén yī qiè fó fǎ gù wèi yù shòu yī qiè fó fǎ gù wèi yù chí yī
欲闻一切佛法故，为欲受一切佛法故，为欲持一
qiè fó fǎ gù wèi yù jiě yī qiè fó fǎ gù wèi yù hù yī qiè fó fǎ
切佛法故，为欲解一切佛法故，为欲护一切佛法
gù wèi yù yǔ yī qiè zhū pú sà zhòngtóng yī tǐ gù wèi yù yǔ yī
故，为欲与一切诸菩萨众同一体故，为欲与一

qiè pú sà shàngēnděng wú yì gù wèi yù yuánmǎn yī qiè pú sà bō
切菩萨善根等无异故，为欲圆满一切菩萨波

luó mì gù wèi yù chéng jiù yī qiè pú sà suǒ xiū xíng gù wèi yù chū
罗蜜故，为欲成就一切菩萨所修行故，为欲出

shēng yī qiè pú sà qīngjìng yuàn gù wèi yù dé yī qiè zhū fó pú sà wēi
生一切菩萨清净愿故，为欲得一切诸佛菩萨威

shénzàng gù wèi yù dé yī qiè pú sà fǎ zàng wú jìn zhì huì dà guāng
神藏故，为欲得一切菩萨法藏无尽智慧大光

míng gù wèi yù dé yī qiè pú sà sānmèiguǎng dà zàng gù wèi yù
明故，为欲得一切菩萨三昧广大藏故，为欲

chéng jiù yī qiè pú sà wú liàng wú shù shéntōngzàng gù wèi yù yǐ dà
成就一切菩萨无量无数神通藏故，为欲以大

bēizàngjiàohuàtiáo fú yī qiè zhòngshēng jiē lìng jiū jìngdàobiān jì gù
悲藏教化调伏一切众生皆令究竟到边际故，

wèi yù xiǎnxiànshénbiànzàng gù wèi yú yī qiè zì zài zàngzhōng xī yǐ
为欲显现神变藏故，为于一切自在藏中悉以

zì xīn dé zì zài gù wèi yù rù yú qīngjìng zàngzhōng yǐ yī qiè xiàng
自心得自在故，为欲入于清净藏中以一切相

ér zhuāngyán gù
而庄严故。

shèngzhě wǒ jīn yǐ rú shì xīn rú shì yì rú shì lè
“圣者！我今以如是心、如是意、如是乐、

rú shì yù rú shì xī qiú rú shì sī wéi rú shì zūnzhòng rú shì
如是欲、如是希求、如是思惟、如是尊重、如是

fāngbiàn rú shì jiū jìng rú shì qiān xià zhì shèngzhě suǒ wǒ wén
方便、如是究竟、如是谦下，至圣者所。我闻

shèngzhě shànnéngyòu huì zhū pú sà zhòng néng yǐ fāngbiànchǎnmíngsuǒ
圣者善能诱诲诸菩萨众，能以方便阐明所

dé shì qí dào lù yǔ qí jīn liáng shòu qí fǎ mén lìng chú mí
得，示其道路，与其津梁，授其法门；令除迷

dàozhàng bá yóu yù jiàn jié yí huòwǎng zhào xīn chóu lín huàn
倒障，拔犹豫箭，截疑惑网，照心稠林，浣

xīn gòuzhuó lìng xīn jié bái shǐ xīn qīngjìng zhèng xīn chǎn qū
[32]心垢浊，令心洁白，使心清净[33]，正心谄曲，

jué xīn shēng sǐ zhǐ xīn bú shàn jiě xīn zhí zhuó yú zhí zhuóchù lìng
绝心生死，止心不善，解心执著；于执著处令

[32] 丽本：澣；永乐北藏本及龙藏本：浣
[33] 丽本：凉；永乐北藏本及龙藏本：淨

xīn jiě tuō yú rǎn ài chù shǐ xīn dòngzhuǎn lìng qí sù rù yī qiè zhì
心解脱，于染爱处使心动转，令其速入一切智

jìng shǐ qí jí dào wú shàng fǎ chéng lìng zhù dà bēi lìng zhù dà cí
境，使其疾到无上法城；令住大悲，令住大慈，

lìng rù pú sà xíng lìng xiū sān mèimén lìng rù zhèngwèi lìng guān fǎ
令入菩萨行，令修三昧门，令入证位，令观法

xìng lìng zēngzhǎng lì lìng xiū xí xíng pǔ yú yī qiè qí xīn píng
性，令增长力，令修习行，普于一切，其心平

děng wéiyuànshèngzhě wèi wǒ xuānshuō pú sà yún hé xué pú sà xíng
等。唯愿圣者为我宣说菩萨云何学菩萨行、

xiū pú sà dào suí suǒ xiū xí jí dé qīngjìng jí dé míngliǎo
修菩萨道？随所修习，疾得清净，疾得明了！”

shí jiě tuōzhǎngzhě yǐ guò qù shàngēn lì fó wēishén lì
时，解脱长者以过去善根力、佛威神力、

wénshū shī lì tóng zǐ yì niàn lì gù jí rù pú sà sānmèimén míng
文殊师利童子忆念力故，即入菩萨三昧门，名

pǔ shè yī qiè fó chà wú biānxuántuó luó ní rù cǐ sānmèi yǐ dé
普摄一切佛刹无边旋陀罗尼。入此三昧已，得

qīngjìngshēn yú qí shēnzhōng xiǎnxiàn shí fāng gè shí fó chàwēichén
清净身。于其身中，显现十方各十佛刹微尘

shù fó jí fó guó tǔ zhòng huì dàochǎng zhǒngzhǒngguāngmíng
数佛，及佛国土、众会、道场、种种光明、

zhūzhuāngyán shì yì xiàn bǐ fó wǎng xī suǒxíngshéntōngbiànhuà yī
诸庄严事，亦现彼佛往昔所行神通变化、一

qiè dà yuàn zhù dào zhī fǎ zhū chū lí xíng qīngjìngzhuāngyán yì
切大愿、助道之法、诸出离行、清净庄严，亦

jiànzhū fó chéngděngzhèngjué zhuànmiào fǎ lún jiàohuàzhòngshēng
见诸佛成等正觉、转妙法轮、教化众生。

rú shì yī qiè yú qí shēnzhōng xī jiē xiǎnxiàn wú suǒzhàng ài zhǒng
如是一切，于其身中悉皆显现，无所障碍；种

zhǒngxíngxiàng zhǒngzhǒng cì dì rú běn ér zhù bù xiāng zá luàn
种形相、种种次第，如本而住，不相杂乱，

suǒ wèizhǒngzhǒngguó tǔ zhǒngzhǒngzhòng huì zhǒngzhǒngdàochǎng
所谓种种国土、种种众会、种种道场、

zhǒngzhǒngyán shì qí zhōngzhū fó xiànzhǒngzhǒngshén lì lì zhǒng
种种严饰。其中诸佛现种种神力、立种

zhǒngshèngdào shì zhǒngzhǒngyuànmén huò yú yī shì jiè chǔdōushuài
种乘道、示种种愿门，或于一世界处兜率

gōng ér zuò fó shì huò yú yī shì jiè mò dōushuàigōng ér zuò fó shì
宫而作佛事，或于一世界没兜率宫而作佛事；

rú shì huòyǒu zhù tāi huò fù dànshēng huòchǔgōngzhōng huò fù
如是，或有住胎，或复诞生，或处宫中，或复

chū jiā huò yì dàochǎng huò pò mó jūn huòzhū tiān lónggōng jìng
出家，或诣道场，或破魔军，或诸天、龙恭敬

wéi rào huòzhū shì zhǔ quànqǐngshuō fǎ huòzhuàn fǎ lún huò bō niè
围绕，或诸世主劝请说法，或转法轮，或般涅

pán huò fēn shè lì huò qǐ tǎ miào bǐ zhū rú lái yú zhǒngzhǒng
槃，或分舍利，或起塔庙。彼诸如来于种种

zhòng huì zhǒngzhǒng shì jiān zhǒngzhǒng qù shēng zhǒngzhǒng jiā zú
众会、种种世间、种种趣生、种种家族、

zhǒngzhǒng yù yào zhǒngzhǒng yè xíng zhǒngzhǒng yǔ yán zhǒngzhǒng
种种欲乐、种种业行、种种语言、种种

gēnxìng zhǒngzhǒng fán nǎo suí mián xí qì zhūzhòngshēngzhōng huòchǔ
根性、种种烦恼随眠习气诸众生中，或处

wēi xì dàochǎng huòchǔguǎng dà dàochǎng huòchǔ yī yóuxúnliàng
微细道场，或处广大道场，或处一由旬量

dàochǎng huòchǔ shí yóuxúnliàngdàochǎng huòchǔ bù kě shuō bù kě
道场，或处十由旬量道场，或处不可说不可

shuō fó chàwēi chén shù yóuxúnliàngdàochǎng yǐ zhǒngzhǒngshéntōng
说佛刹微尘数由旬量道场，以种种神通、

zhǒngzhǒngyán cí zhǒngzhǒng yīn shēng zhǒngzhǒng fǎ mén zhǒng
种种言辞、种种音声、种种法门、种

zhǒngzǒng chí mén zhǒngzhǒngbiàn cái mén yǐ zhǒngzhǒngshèng dì hǎi
种总持门、种种辩才门，以种种圣谛海、

zhǒngzhǒng wú wèi dà shī zǐ hǒu shuōzhū zhòngshēngzhǒngzhǒngshàngēn
种种无畏大师子吼，说诸众生种种善根、

zhǒngzhǒng yì niàn shòuzhǒngzhǒng pú sà jì shuōzhǒngzhǒngzhū fó
种种忆念，授种种菩萨记，说种种诸佛

fǎ
法。

bǐ zhū rú lái suǒ yǒuyánshuō shàn cái tóng zǐ xī néngtīngshòu
彼诸如来所有言说，善财童子悉能听受，

yì jiànzhū fó jí zhū pú sà bù kě sī yì sānmèishénbiàn
亦见诸佛及诸菩萨不可思议三昧神变。

ěr shí jiě tuōzhǎngzhě cóngsānmèi qǐ gàoshàn cái tóng zǐ yán
尔时，解脱长者从三昧起，告善财童子言：

shànnán zǐ wǒ yǐ rù chū rú lái wú ài zhuāngyán jiě tuō mén
“善男子！我已入出如来无碍 庄 严解脱门。

shànnán zǐ wǒ rù chū cǐ jiě tuō mén shí jí jiàn dōngfāng
“善男子！我入出此解脱门时，即见 东 方

yán fú tán jīn guāngmíng shì jiè lóng zì zài wáng rú lái yīng zhèng
阎浮檀金 光 明世界，龙自在 王 如来、应、 正

děng jué dàochǎngzhòng huì zhī suǒ wéi rào pí lú zhēnuózàng pú sà
等觉，道 场 众 会之所围绕，毗卢遮那藏菩萨

ér wéishàngshǒu yòujiàn nánfāng sù jí lì shì jiè pǔ xiāng rú lái
而为 上 首；又见南方速疾力世界，普 香 如来、

yīng zhèngděng jué dàochǎngzhòng huì zhī suǒ wéi rào xīn wáng pú
应、 正 等觉，道 场 众 会之所围绕，心 王 菩

sà ér wéishàngshǒu yòujiàn xī fāngxiāngguāng shì jiè xū mí dēng
萨而为 上 首；又见西方 香 光 世界，须弥灯

wáng rú lái yīng zhèngděng jué dàochǎngzhòng huì zhī suǒ wéi rào
王 如来、应、 正 等觉，道 场 众 会之所围绕，

wú ài xīn pú sà ér wéishàngshǒu yòujiàn běi fāng jiā shā chuáng shì jiè
无碍心菩萨而为 上 首；又见北方袈裟 幢 世界，

bù kě huài jīn gāng rú lái yīng zhèngděng jué dàochǎngzhòng huì
不可坏金刚如来、应、 正 等觉，道 场 众 会

zhī suǒ wéi rào jīn gāng bù yǒngměng pú sà ér wéishàngshǒu yòujiàn
之所围绕，金刚步勇 猛 菩萨而为 上 首；又见

dōng běi fāng yī qiè shàngmiàobǎo shì jiè wú suǒ dé jìng jiè yǎn rú lái
东 北方一切 上 妙 宝世界，无所得境界眼如来、

yīng zhèngděng jué dàochǎngzhòng huì zhī suǒ wéi rào wú suǒ dé shàn
应、 正 等觉，道 场 众 会之所围绕，无所得善

biànhuà pú sà ér wéishàngshǒu yòujiàn dōngnánfāngxiāngyànguāng yīn
变化菩萨而为 上 首；又见 东 南方 香 焰 光 音

shì jiè xiāngdēng rú lái yīng zhèngděng jué dàochǎngzhòng huì
世界，香 灯 如来、应、 正 等觉，道 场 众 会

zhī suǒ wéi rào jīn gāngyàn huì pú sà ér wéishàngshǒu yòujiàn xī nán
之所围绕，金刚焰慧菩萨而为 上 首；又见西南

fāng zhì huì rì pǔ guāngmíng shì jiè fǎ jiè lún chuáng rú lái yīng
方智慧日普 光 明世界，法界轮 幢 如来、应、

zhèngděng jué dàochǎngzhòng huì zhī suǒ wéi rào xiàn yī qiè biànhuà
正 等觉，道 场 众 会之所围绕，现一切变化

chuáng pú sà ér wéishàngshǒu yòujiàn xī běi fāng pǔ qīngjìng shì jiè
幢 菩萨而为 上 首；又见西北方普清净世界，

yī qiè fó bǎogāoshèngchuáng rú lái yīng zhèngděng jué dàochǎng
一切佛宝高胜 幢 如来、应、正 等觉，道 场

zhòng huì zhī suǒ wéirào fǎ chuángwáng pú sà ér wéishàngshǒu yòu
众 会之所围绕，法 幢 王 菩萨而为 上 首；又

jiànshàngfāng fó cì dì chūxiàn wú jìn shì jiè wú biān zhì huì guāngyuán
见 上 方佛次第出现无尽世界，无边智慧 光 圆

mǎnchuáng rú lái yīng zhèngděng jué dàochǎngzhòng huì zhī suǒ wéi
满 幢 如来、应、正 等觉，道 场 众 会之所围

rào fǎ jiè ménchuángwáng pú sà ér wéishàngshǒu yòujiàn xià fāng
绕，法界门 幢 王 菩萨而为 上 首；又见下方

fó guāngmíng shì jiè wú ài zhì chuáng rú lái yīng zhèngděng jué
佛 光 明世界，无碍智 幢 如来、应、正 等觉，

dàochǎngzhòng huì zhī suǒ wéirào yī qiè shì jiānchàchuángwáng pú sà
道 场 众 会之所围绕，一切世间刹 幢 王 菩萨

ér wéishàngshǒu
而为 上 首。

shànnán zǐ wǒ jiàn rú shì děng shí fāng gè shí fó chàwēi
“善 男子！我见如是等十方各十佛刹微

chénshù rú lái bǐ zhū rú lái bù lái zhì cǐ wǒ bú wǎng bǐ wǒ
尘 数如来。彼诸如来不来至此，我不 往 彼。我

ruò yù jiàn ān lè shì jiè ē mí tuó rú lái suí yì jí jiàn wǒ ruò yù
若欲见安乐世界阿弥陀如来，随意即见；我若欲

jiànzhāntán shì jiè jīn gāngguāngmíng rú lái miàoxiāng shì jiè bǎoguāng
见栴檀世界金刚 光 明如来、妙 香 世界宝 光

míng rú lái liánhuā shì jiè bǎoliánhuāguāngmíng rú lái miào jīn shì
明如来、莲华世界宝莲华 光 明如来、妙 金世

jiè jì jìngguāng rú lái miào xǐ shì jiè bú dòng rú lái shànzhù shì jiè
界寂静 光 如来、妙 喜世界不 动 如来、善 住世界

shī zǐ rú lái jìngguāngmíng shì jiè yuè jué rú lái bǎo shī zǐ zhuāng
师子如来、镜 光 明世界月觉如来、宝师子 庄

yán shì jiè pí lú zhēnuó rú lái rú shì yī qiè xī jiē jí jiàn rán
严世界毗卢遮那如来，如是一切，悉皆即见。然

bǐ rú lái bù lái zhì cǐ wǒ shēn yì bù wǎng yì yú bǐ zhī yī qiè
彼如来不来至此，我身亦不 往 诣于彼。知一切

fó jí yǔ wǒ xīn xī jiē rú mèng zhī yī qiè fó yóu rú yǐngxiàng
佛及与我心，悉皆如 梦 ；知一切佛犹如影 像 ，

zì xīn rú shuǐ zhī yī qiè fó suǒyǒu sè xiàng jí yǐ zì xīn xī jiē rú
自心如水；知一切佛所有色 相 及以自心，悉皆如

huàn zhī yī qiè fó jí yǐ jǐ xīn xī jiē rú xiǎng wǒ rú shì zhī
幻；知一切佛及以己心，悉皆如响。我如是知，

rú shì yì niàn suǒ jiàn zhū fó jiē yóu zì xīn
如是忆念，所见诸佛，皆由自心。

shànnán zǐ dāng zhī pú sà xiū zhū fó fǎ jìng zhū fó chà
“善男子！当知菩萨修诸佛法，净诸佛刹，

jī jí miàoxíng tiáo fú zhòngshēng fā dà shì yuàn rù yī qiè zhì
积集妙行，调伏众生，发大誓愿，入一切智

zì zài yóu xì bù kě sī yì jiě tuō zhī mén dé fó pú tí xiàn dà shén
自在游戏不可思议解脱之门，得佛菩提，现大神

tōng biànwǎng yī qiè shí fāng fǎ jiè yǐ wēi xì zhì pǔ rù zhū jié
通，遍往一切十方法界，以微细智普入诸劫；

rú shì yī qiè xī yóu zì xīn
如是一切，悉由自心。

shì gù shànnán zǐ yīng yǐ shàn fǎ fú zhù zì xīn yīng yǐ
“是故，善男子！应以善法扶助自心，应以

fǎ shuǐrùn zé zì xīn yīng yú jìng jiè jìng zhì zì xīn yīng yǐ jīng jìn jiān
法水润泽自心，应于境界净治自心，应以精进坚

gù zì xīn yīng yǐ rěn rǔ tǎndàng zì xīn yīng yǐ zhì zhèng jié bái zì
固自心，应以忍辱坦荡自心，应以智证洁白自

xīn yīng yǐ zhì huì míng lì zì xīn yīng yǐ fó zì zài kāi fā zì xīn
心，应以智慧明利自心，应以佛自在开发自心，

yīng yǐ fó píngděngguǎng dà zì xīn yīng yǐ fó shí lì zhàochá zì
应以佛平等广大自心，应以佛十力照察自

xīn
心。

shànnán zǐ wǒ wéi yú cǐ rú lái wú ài zhuāngyán jiě tuō
“善男子！我唯于此如来无碍庄严解脱

mén ér dé rù chū rú zhū pú sà mó hē sà dé wú ài zhì zhù wú ài
门而得入出。如诸菩萨摩诃萨得无碍智住无碍

xíng dé chángjiàn yī qiè fó sānmèi dé bú zhù niè pán jì sānmèi
行，得常见一切佛三昧，得不住涅槃际三昧，

liǎo dá sānmèi pǔ ménjìng jiè yú sān shì fǎ xī jiē píngděng néngshàn
了达三昧普门境界，于三世法悉皆平等，能善

fēnshēnbiàn yī qiè chà zhù yú zhū fó píngděngjìng jiè shí fāngjìng jiè
分身遍一切刹，住于诸佛平等境界，十方境界

jiē xī xiànqián zhì huì guānchá wú bù míngliǎo yú qí shēnzhōng xī
皆悉现前，智慧观察无不明了，于其身中悉

xiàn yī qiè shì jiè chénghuài ér yú jǐ shēn jí zhū shì jiè bù shēng èr
现一切世界成坏，而于己身及诸世界不生二

xiǎng rú shì miàoxíng ér wǒ yún hé néng zhī néngshuō
想；如是妙行，而我云何能知能说？

shànnán zǐ cóng cǐ nánxíng zhì yán fú tí pàn yǒu yī
“善男子！从此南行，至阎浮提畔，有一

guó tǔ míngmó lì qié luó bǐ yǒu bǐ qiū míngyuē hǎi chuáng rǔ
国土，名摩利伽罗；彼有比丘，名曰海幢。汝

yì bǐ wèn pú sà yún hé xué pú sà xíng xiū pú sà dào
诣彼问菩萨云何学菩萨行、修菩萨道？”

shí shàn cái tóng zǐ dǐng lǐ jiě tuō zhǎngzhě zú yòurào guānchá
时，善财童子顶礼解脱长者足，右绕观察，

chēngyángzàn tàn sī wéi liànyǎng bēi qì liú lèi yī xīn yì niàn
称扬赞叹，思惟恋仰，悲泣流泪，一心忆念：

yī shàn zhī shí shì shàn zhī shí jìngshàn zhī shí yóushàn zhī shí
“依善知识，事善知识，敬善知识，由善知识

jiàn yī qiè zhì yú shàn zhī shí bù shēngwéi nì yú shàn zhī shí xīn wú
见一切智；于善知识不生违逆，于善知识心无

chǎnkuáng yú shàn zhī shí xīn cháng suí shùn yú shàn zhī shí qǐ cí mǔ
谄诳，于善知识心常随顺；于善知识起慈母

xiǎng shě lí yī qiè wú yì fǎ gù yú shàn zhī shí qǐ cí fù xiǎng
想，舍离一切无益法故；于善知识起慈父想，

chūshēng yī qiè zhūshàn fǎ gù cí tuì ér qù
出生一切诸善法故。”辞退而去。

ěr shí shàn cái tóng zǐ yī xīn zhèngniàn bǐ zhǎngzhě jiào guān
尔时，善财童子一心正念彼长者教，观

chá bǐ zhǎngzhě jiào yì niàn bǐ bù sī yì pú sà jiě tuō mén sī wéi
察彼长者教，忆念彼不思议菩萨解脱门，思惟

bǐ bù sī yì pú sà zhì guāngmíng shēn rù bǐ bù sī yì fǎ jiè mén
彼不思议菩萨智光明，深入彼不思议法界门，

qù xiàng bǐ bù sī yì pú sà pǔ rù mén míngjiàn bǐ bù sī yì rú lái
趣向彼不思议菩萨普入门，明见彼不思议如来

shénbiàn jiě liǎo bǐ bù sī yì pǔ rù fó chà fēn bié bǐ bù sī yì fó
神变，解了彼不思议普入佛刹，分别彼不思议佛

lì zhuāngyán sī wéi bǐ bù sī yì pú sà sānmèi jiě tuō jìng jiè fēn wèi
力庄严，思惟彼不思议菩萨三昧解脱境界分位，

liǎo dá bǐ bù sī yì chā bié shì jiè jiū jìng wú ài xiū xíng bǐ bù sī yì
了达彼不思议差别世界究竟无碍，修行彼不思议

pú sà jiān gù shēn xīn fā qǐ bǐ bù sī yì pú sà dà yuàn jìng yè
菩萨坚固深心，发起彼不思议菩萨大愿净业。

jiàn cì nánxíng zhì yán fú tí pàn mó lì jù luò zhōubiàn qiú mì
渐次南行，至阎浮提畔摩利聚落，周遍求觅

hǎi chuáng bǐ qiū nǎi jiàn qí zài jīngxíng dì cè jié jiā[34] fū zuò rù yú
海幢比丘。乃见其在经行地侧结加[34]趺坐，入于

sān mèi lí chū rù xī wú bié sī jué shēn ān bú dòng
三昧，离出入息，无别思觉，身安不动。

cóng qí zú xià chū wú shù bǎi qiān yì zhǎngzhě jū shì pó
从其足下，出无数百千亿长者、居士、婆

luó ménzhòng jiē yǐ zhǒngzhǒng zhūzhuāngyán jù zhuāngyán qí shēn
罗门众，皆以种种诸庄严具庄严其身，

xī zhuóbǎoguān dǐng xì míngzhū pǔ wǎng shí fāng yī qiè shì jiè
悉著宝冠，顶系明珠，普往十方一切世界，

yù yī qiè bǎo yī qiè yīng luò yī qiè yī fú yī qiè yǐn shí rú fǎ
雨一切宝、一切璎珞、一切衣服、一切饮食如法

shàngwèi yī qiè huā yī qiè mán yī qiè xiāng yī qiè tú xiāng
上味、一切华、一切鬘、一切香、一切涂香、

yī qiè yù lè zī shēng zhī jù yú yī qiè chù jiù shè yī qiè pín qióng
一切欲乐资生之具，于一切处救摄一切贫穷

zhòngshēng ān wèi yī qiè kǔ nǎozhòngshēng jiē lìng huān xǐ xīn yì
众生，安慰一切苦恼众生，皆令欢喜心意

qīng jìng chéng jiù wú shàng pú tí zhī dào
清净，成就无上菩提之道。

cóng qí liǎng xī chū wú shù bǎi qiān yì chà dì lì pó luó mén
从其两膝，出无数百千亿刹帝力、婆罗门

zhòng jiē xī cōng huì zhǒngzhǒng sè xiàng zhǒngzhǒngxíngmào
众，皆悉聪慧，种种色相、种种形貌、

zhǒngzhǒng yī fú shàngmiàozhuāngyán pǔ biàn shí fāng yī qiè shì jiè
种种衣服上妙庄严，普遍十方一切世界，

ài yǔ tóng shì shè zhū zhòngshēng suǒ wèi pín zhě lìng zú bìngzhě lìng
爱语、同事摄诸众生。所谓贫者令足，病者令

yù wēi zhě lìng ān bù zhě lìng zhǐ yǒuyōu kǔ zhě xián shǐ kuài lè
愈，危者令安，怖者令止，有忧苦者咸使快乐；

fù yǐ fāngbiàn ér quàndǎo zhī jiē lìng shě è ān zhù shàn fǎ
复以方便而劝导之，皆令舍恶，安住善法。

[34] 丽本：跏；永乐北藏本及龙藏本：加

cóng qí yāojiān chūděngzhòngshēngshù wú liàngxiānrén huò fú
从其腰间，出等众生数无量仙人，或服
cǎo yī huòshù pí yī jiē zhí zǎopíng wēi yí jì jìng zhōuxuánwǎng
草衣或树皮衣，皆执澡瓶，威仪寂静，周旋往
fǎn shí fāng shì jiè yú xū kōngzhōng yǐ fó miào yīn chēngzàn rú
返十方世界，于虚空中，以佛妙音，称赞如
lái yǎnshuōzhū fǎ huòshuōqīngjìng fànxíng zhī dào lìng qí xiū xí
来，演说诸法；或说清净梵行之道，令其修习，
tiáo fú zhūgēn huòshuōzhū fǎ jiē wú zì xìng shǐ qí guānchá fā
调伏诸根；或说诸法皆无自性，使其观察，发
shēng zhì huì huòshuō shì jiānyán lùn guǐ zé huò fù kāi shì yī qiè zhì
生智慧；或说世间言论轨则，或复开示一切智
zhì chūyàofāngbiàn lìng suí cì dì gè xiū qí yè
智出要方便，令随次第各修其业。

cóng qí liǎng xié chū bù sī yì lóng bù sī yì lóng nǚ shì
从其两胁，出不思议龙、不思议龙女，示
xiàn bù sī yì zhūlóngshénbiàn suǒwèi yù bù sī yì xiāngyún bù sī
现不思议诸龙神变，所谓雨不思议香云、不思
yì huāyún bù sī yì mányún bù sī yì bǎo gàiyún bù sī yì bǎo
议华云、不思议鬘云、不思议宝盖云、不思议宝
fānyún bù sī yì miàobǎozhuāngyán jù yún bù sī yì dà mó ní bǎo
幡云、不思议妙宝庄严具云、不思议大摩尼宝
yún bù sī yì bǎoyīngluòyún bù sī yì bǎozuòyún bù sī yì bǎo
云、不思议宝璎珞云、不思议宝座云、不思议宝
gōngdiànyún bù sī yì bǎoliánhuāyún bù sī yì bǎoguānyún bù
宫殿云、不思议宝莲华云、不思议宝冠云、不
sī yì tiānshēnyún bù sī yì cǎi nǚ yún xī biàn xū kōng ér wéizhuāng
思议天身云、不思议采女云，悉遍虚空而为庄
yán chōngmǎn yī qiè shí fāng shì jiè zhū fó dàochǎng ér wéigòngyǎng
严，充满一切十方世界，诸佛道场而为供养，
lìng zhūzhòngshēng jiē shēnghuān xǐ
令诸众生皆生欢喜。

cóngxiōngqiánwàn zì zhōng chū wú shù bǎiqiān yì ē xiū luó
从胸前卍[35]字中，出无数百千亿阿修罗
wáng jiē xī shì xiàn bù kě sī yì zì zàihuàn lì lìng bǎi shì jiè jiē
王，皆悉示现不可思议自在幻力，令百世界皆

[35] 丽本：卐；永乐北藏本及龙藏本：卍

dà zhèndòng yī qiè hǎi shuǐ zì rán yǒng fèi yī qiè shānwáng hù xiāng
大震动，一切海水自然涌沸，一切山王互相
chōng jī zhū tiāngōngdiàn wú bú dòngyáo zhū mó guāngmíng wú bù yǐn
冲击，诸天宫殿无不动摇，诸魔光明无不隐
bì zhū mó bīngzhòng wú bù cuī fú pǔ lìng zhòngshēng shě jiāomàn
蔽，诸魔兵众无不摧伏；普令众生，舍憍慢
xīn chú nù hài xīn pò fán nǎoshān xī zhòng è fǎ cháng wú
心，除怒害心，破烦恼山，息众恶法，长无
dòuzhēng yǒnggòng hé shàn fù yǐ huàn lì kāi wù zhòngshēng
斗诤，永共和善；复以幻力，开悟众生，
lìng miè zuì è lìng bù shēng sǐ lìng chū zhū qù lìng lí rǎn zhuó
令灭罪恶，令怖生死，令出诸趣，令离染著，
lìng zhù wú shàng pú tí zhī xīn lìng xiū yī qiè zhū pú sà xíng lìng zhù yī
令住无上菩提之心，令修一切诸菩萨行，令住一
qiè zhū bō luó mì lìng rù yī qiè zhū pú sà dì lìng guān yī qiè wēi
切诸波罗蜜，令入一切诸菩萨地，令观一切微
miào fǎ mén lìng zhī yī qiè zhū fó fāngbiàn rú shì suǒ zuò zhōubiàn
妙法门，令知一切诸佛方便。如是所作，周遍
fǎ jiè
法界。

cóng qí bèi shàng wèi yīng yǐ èr shèng ér dé dù zhě chū wú shù
从其背上，为应以二乘而得度者，出无数
bǎi qiān yì shēngwén dú jué wèi zhuó wǒ zhě shuō wú yǒu wǒ wèi
百千亿声闻、独觉；为著我者，说无有我；为
zhí cháng zhě shuō yī qiè xíng jiē xī wú cháng wèi tān xíng zhě shuō
执常者，说一切行皆悉无常；为贪行者，说
bú jìng guān wèi chēn xíng zhě shuō cí xīn guān wèi chī xíng zhě shuō
不净观；为瞋行者，说慈心观；为痴行者，说
yuán qǐ guān wèi děng fēn xíng zhě shuō yǔ zhì huì xiāng yìng jìng jiè fǎ
缘起观；为等分行者，说与智慧相应境界法；
wèi yào zhuó jìng jiè zhě shuō wú suǒ yǒu fǎ wèi yào zhuó jì jìng chù zhě
为乐著境界者，说无所有法；为乐著寂静处者，
shuō fā dà shì yuàn pǔ ráo yì yī qiè zhòngshēng fǎ rú shì suǒ zuò
说发大誓愿普饶益一切众生法。如是所作，
zhōubiàn fǎ jiè
周遍法界。

cóng qí liǎngjiān chū wú shù bǎi qiān yì zhū yè chā luó chàwáng
从其两肩，出无数百千亿诸夜叉、罗刹王，

zhǒngzhǒngxíngmào zhǒngzhǒng sè xiàng huòchánghuòduǎn jiē kě
种 种形貌、种 种色相，或长或短，皆可
bù wèi wú liàngjuànshǔ ér zì wéirào shǒu hù yī qiè xíngshànzhòng
怖畏，无量眷属而自围绕，守护一切行善 众
shēng bìngzhūxiánshèng pú sà zhòng huì ruò xiàngzhèngzhù jí zhèng
生，并诸贤 圣、菩萨 众 会，若向 正 住及 正
zhù zhě huò shí xiànzuò zhí jīn gāngshén shǒu hù zhū fó jí fó zhùchù
住者；或时现作执金刚 神，守护诸佛及佛住处，
huòbiànshǒu hù yī qiè shì jiān yǒu bù wèizhě lìng dé ān wěn yǒu jí
或遍守护一切世间。有怖畏者，令得安隐；有疾
bìngzhě lìng dé chúchài yǒu kǔ nǎozhě lìng dé miǎn lí yǒuguò
病者，令得除差；有苦恼者，令得免离；有过
è zhě lìng qí yàn huǐ yǒu zāi hèngzhě lìng qí xī miè rú shì lì
恶者，令其厌悔；有灾横者，令其息灭。如是利
yì yī qiè zhòngshēng jiē xī lìng qí shěshēng sǐ lún zhuànzhèng fǎ
益一切 众 生，皆悉令其舍 生 死轮 转 正 法
lún
轮。

cóng qí fù chū wú shù bǎi qiān yì jǐn nà luó wáng gè yǒu wú
从其腹，出无数百千亿紧那罗 王，各有无
shù jǐn nà luó nǚ qiánhòuwéirào yòuchū wú shù bǎi qiān yì qián tà pó
数紧那罗女前后围绕；又出无数百千亿乾闼婆
wáng gè yǒu wú shù qián tà pó nǚ qiánhòuwéirào gè zòu wú shù bǎi
王，各有无数乾闼婆女前后围绕。各奏无数百
qiāntiānyuè gē yǒngzàn tàn zhū fǎ shí xìng gē yǒngzàn tàn yī qiè zhū
千天乐，歌咏赞叹诸法实性，歌咏赞叹一切诸
fó gē yǒngzàn tàn fā pú tí xīn gē yǒngzàn tàn xiū pú sà xíng gē
佛，歌咏赞叹发菩提心，歌咏赞叹修菩萨行，歌
yǒngzàn tàn yī qiè zhū fó chéngzhèng jué mén gē yǒngzàn tàn yī qiè zhū
咏赞叹一切诸佛 成 正 觉门，歌咏赞叹一切诸
fó zhuàn fǎ lún mén gē yǒngzàn tàn yī qiè zhū fó xiànshénbiànmén
佛 转 法轮门，歌咏赞叹一切诸佛现神变门，
kāi shì yǎnshuō yī qiè zhū fó bō niè pánmén kāi shì yǎnshuōshǒu hù yī
开示演说一切诸佛般涅槃门，开示演说守护一
qiè zhū fó jiàomén kāi shì yǎnshuōlìng yī qiè zhòngshēng jiē huān xǐ mén
切诸佛教门，开示演说令一切 众 生 皆欢喜门，
kāi shì yǎnshuōyán jìng yī qiè zhū fó chàmén kāi shì yǎnshuōxiǎn shì yī
开示演说严净一切诸佛刹门，开示演说显示一

qiè wēimiào fǎ mén kāi shì yǎnshuō shě lí yī qiè zhūzhàng ài mén kāi
切微妙法门，开示演说舍离一切诸障碍门，开
shì yǎnshuō fā shēng yī qiè zhū shàngēnmén rú shì zhōubiàn shí fāng fǎ
示演说发生一切诸善根门。如是周遍十方法
jiè
界。

cóng qí miànmén chū wú shù bǎi qiān yì zhuàn lún shèngwáng
从其面门，出无数百千亿转轮圣王，
qī bǎo jù zú sì bīngwéi rào fàng dà shě guāng yù wú liàngbǎo
七宝具足，四兵围绕，放大舍光，雨无量宝；
zhū pín fá zhě xī shǐ chōng zú lìng qí yǒngduàn bù yǔ qǔ xíng duān
诸贫乏者悉使充足，令其永断不与取行；端
zhèng cǎi nǚ wú shù bǎi qiān xī yǐ shě shī xīn wú suǒzhuó lìng qí yǒng
正采女无数百千，悉以舍施心无所著，令其永
duàn xié yín zhī xíng lìng shēng cí xīn bú duànshēngmìng lìng qí jiū
断邪淫之行；令生慈心，不断生命；令其究
jìng chángzhēn shí yǔ bú zuò xū kuáng wú yì tán shuō lìng shè tā yǔ
竟常真实语，不作虚诳无益谈说；令摄他语，
bù xíng lí jiàn lìng róu ruǎn yǔ wú yǒu cū è lìng chángyǎnshuōshèn
不行离间；令柔软语，无有粗恶；令常演说甚
shēn jué dìngmíngliǎo zhī yì bú zuò wú yì qǐ shì yán cí wèishuōshǎo
深决定明了之义，不作无义绮饰言辞；为说少
yù lìng chú tān ài xīn wú xiá gòu wèishuō dà bēi lìng chú fèn nù
欲，令除贪爱，心无瑕垢；为说大悲，令除忿怒，
yì dé qīngjìng wèishuō shí yì lìng qí guānchá yī qiè zhū fǎ shēn
意得清净；为说实义，令其观察一切诸法，深
rù yīn yuán shànmíng dì lǐ bá xié jiàn cì pò yí huòshān yī
入因缘，善明谛理，拔邪见刺，破疑惑山，一
qiè zhàng ài xī jiē chúmiè rú shì suǒ zuò chōngmǎn fǎ jiè
切障碍悉皆除灭。如是所作，充满法界。

cóng qí liǎng mù chū wú shù bǎi qiān yì rì lún pǔ zhào yī qiè
从其两目，出无数百千亿日轮，普照一切
zhū dà dì yù jí zhū è qù jiē lìng lí kǔ yòuzhào yī qiè shì jiè
诸大地狱及诸恶趣，皆令离苦；又照一切世界
zhōngjiān lìng chú hēi àn yòuzhào yī qiè shí fāngzhòngshēng jiē lìng
中间，令除黑暗；又照一切十方众生，皆令
shě lí yú chī yì zhàng yú gòuzhuóguó tǔ fàngqīngjìngguāng bái yín
舍离愚痴翳障；于垢浊国土放清净光，白银

guó tǔ fànghuáng jīn sè guāng huáng jīn guó tǔ fàng bái yín sè guāng
国土放 黄 金色 光， 黄 金国土放白银色 光，

liú lí guó tǔ fàng bō lí sè guāng bō lí guó tǔ fàng liú lí sè guāng
琉璃国土放玻瓈色 光， 玻瓈国土放琉璃色 光，

chē qú guó tǔ fàngmǎnǎo sè guāng mǎnǎoguó tǔ fàngchē qú sè guāng
砗磲国土放码碯色 光， 码碯国土放砗磲色 光，

dì qīngguó tǔ fàng rì zàngmó ní wáng sè guāng rì zàngmó ní wáng
帝青国土放日藏摩尼王色 光， 日藏摩尼王

guó tǔ fàng dì qīng sè guāng chì zhēnzhū guó tǔ fàngyuèguāngwǎngzàng
国土放帝青色 光， 赤真珠国土放月 光 网 藏

mó ní wáng sè guāng yuèguāngwǎngzàng mó ní wángguó tǔ fàng chì
摩尼王色 光， 月 光 网 藏摩尼王国土放赤

zhēnzhū sè guāng yī bǎosuǒ chéngguó tǔ fàngzhǒngzhǒngbǎo sè guāng
真珠色 光， 一宝所 成 国土放 种 种 宝色 光，

zhǒngzhǒngbǎosuǒ chéngguó tǔ fàng yī bǎo sè guāng zhàozhūzhòng
种 种 宝所 成 国土放一宝色 光， 照诸 众

shēng xīn zhī chóu lín bàn zhūzhòngshēng wú liàng shì yè yán shì yī
生 心之稠 林， 办[36]诸 众 生 无量事业， 严饰一

qiè shì jiān jìng jiè lìng zhūzhòngshēng xīn dé qīngliángshēng dà huān xǐ
切世间境界， 令诸 众 生 心得清 凉 生 大 欢 喜。

rú shì suǒ zuò chōngmǎn fǎ jiè
如是所作， 充 满法界。

cóng qí méijiān bái háoxiàngzhōng chū wú shù bǎi qiān yì dì shì
从其眉间白毫 相 中， 出无数百千亿帝释，

jiē yú jìng jiè ér dé zì zài mó ní bǎozhū xì qí dǐngshàng guāng
皆于境界而得自在， 摩尼宝珠系其顶 上， 光

zhào yī qiè zhūtiāngōngdiàn zhèndòng yī qiè xū mí shānwáng jué wù
照一切诸天宫 殿， 震 动一切须弥山 王， 觉悟

yī qiè zhūtiān dà zhòng tàn fú dé lì shuō zhì huì lì shēng qí yào
一切诸天大 众； 叹福德力， 说智慧力， 生 其乐

lì chí qí zhì lì jìng qí niàn lì jiān qí suǒ fā pú tí xīn lì
力， 持其志力， 净其念力， 坚其所发菩提心力，

zànyàojiàn fó lìng chú shì yù zànyàowén fǎ lìng yàn shì jìng zàn
赞乐见佛； 令除世欲， 赞乐闻法； 令厌世境， 赞

yàoguān zhì lìng jué shì rǎn zhǐ xiū luó zhàn duàn fán nǎozhēng
乐观智； 令绝世染， 止修罗战， 断烦恼 诤，

[36] 丽本：辨；永乐北藏本及龙藏本：辨

miè bù sǐ xīn fā xiáng mó yuàn xīng lì zhèng fǎ xū mí shānwáng
灭怖死心，发降魔愿，兴立正法须弥山王，

chéngbàn zhòngshēng yī qiè shì yè rú shì suǒ zuò zhōubiàn fǎ jiè
成办[37]众生一切事业。如是所作，周遍法界。

cóng qí é shàng chū wú shù bǎi qiān yì fàn tiān sè xiàngduān yán shì jiān wú bǐ wēi yí jì jìng yán yīn měimiào quàn fó shuō fǎ tàn fó gōng dé lìng zhū pú sà xī jiē huān xǐ néngbàn zhòng shēng wú liàng shì yè pǔ biàn yī qiè shí fāng shì jiè
从其额上，出无数百千亿梵天，色相端严，世间无比，威仪寂静，言音美妙，劝佛说法，叹佛功德，令诸菩萨悉皆欢喜，能办[38]众生无量事业，普遍一切十方世界。

cóng qí tóu shàng chū wú liàng fó chà wēi chén shù zhū pú sà zhòng xī yǐ xiànghǎozhuāngyán qí shēn fàng wú biānguāng shuōzhǒngzhǒng xíng suǒ wèi zàn tàn bù shī lìng shě qiān tān dé zhòngmiàobǎozhuāng yán shì jiè chēngyángzàn tàn chí jiè gōng dé lìng zhū zhòngshēngyǒng duànzhū è zhù yú pú sà dà cí bēi jiè shuō yī qiè yǒu xī jiē rú mèng shuōzhū yù lè wú yǒu zī wèi lìng zhū zhòngshēng lí fán nǎo fù shuō rěn rǔ lì lìng yú zhū fǎ xīn dé zì zài zàn jīn sè shēn lìng zhū zhòngshēng lí chēn huì gòu qǐ duì zhì xíng jué chùshēngdào tàn jīng jìn xíng lìng qí yuǎn lí shì jiānfàng yì jiē xī qín xiū wú liàngmiào fǎ yòu wèi zàn tàn chán bō luó mì lìng qí yī qiè xīn dé zì zài yòu wèi yǎn shuō bō rě bō luó mì kāi shì zhèngjiàn lìng zhū zhòngshēngyào zì zài
从其头上，出无量佛刹微尘数诸菩萨众，悉以相好庄严其身，放无边光，说种种行。所谓赞叹布施，令舍悭贪，得众妙宝庄严世界；称扬赞叹持戒功德，令诸众生永断诸恶，住于菩萨大慈悲戒；说一切有悉皆如梦，说诸欲乐无有滋味，令诸众生离烦恼缚；说忍辱力，令于诸法心得自在；赞金色身，令诸众生离瞋恚垢，起对治行，绝畜生道；叹精进行，令其远离世间放逸，皆悉勤修无量妙法；又为赞叹禅波罗蜜，令其一切心得自在；又为演说般若波罗蜜，开示正见，令诸众生乐自在

[37] 丽本：辨；永乐北藏本及龙藏本：辨
[38] 丽本：辨；永乐北藏本及龙藏本：辨

zhì bá zhū jiàn dú yòu wèi yǎn shuō suí shùn shì jiān zhǒng zhǒng suǒ zuò lìng
智拔诸见毒；又为演说随顺世间种种所作，令
zhū zhòng shēng suī lí shēng sǐ ér yú zhū qù zì zài shòu shēng yòu wèi
诸众生虽离生死，而于诸趣自在受生；又为
shì xiàn shén tōng biàn huà shuō shòu mìng zì zài lìng zhū zhòng shēng fā dà
示现神通变化，说寿命自在，令诸众生发大
shì yuàn yòu wèi yǎn shuō chéng jiù zǒng chí lì chū shēng dà yuàn lì
誓愿；又为演说成就总持力、出生大愿力、
jìng zhì sān mèi lì zì zài shòu shēng lì yòu wèi yǎn shuō zhǒng zhǒng zhū
净治三昧力、自在受生力；又为演说种种诸
zhì suǒ wèi pǔ zhī zhòng shēng zhū gēn zhì pǔ zhī yī qiè xīn xíng zhì
智，所谓普知众生诸根智、普知一切心行智、
pǔ zhī rú lái shí lì zhì pǔ zhī zhū fó zì zài zhì rú shì suǒ zuò
普知如来十力智、普知诸佛自在智。如是所作，
zhōu biàn fǎ jiè
周遍法界。

cóng qí dǐng shàng chū wú shù bǎi qiān yì rú lái shēn qí shēn
从其顶上，出无数百千亿如来身，其身
wú děng zhū xiàng suí hǎo qīng jìng zhuāng yán wēi guāng hè yì rú zhēn
无等，诸相随好，清净庄严，威光赫奕如真
jīn shān wú liàng guāng míng pǔ zhào shí fāng chū miào yīn shēng chōng
金山，无量光明普照十方，出妙音声充
mǎn fǎ jiè shì xiàn wú liàng dà shén tōng lì wèi yī qiè shì jiān pǔ yù
满法界，示现无量大神通力，为一切世间普雨
fǎ yǔ suǒ wèi wèi zuò pú tí dào chǎng zhū pú sà yù pǔ zhī píng děng
法雨。所谓为坐菩提道场诸菩萨，雨普知平等
fǎ yǔ wèi guàn dǐng wèi zhū pú sà yù rù pǔ mén fǎ yǔ wèi fǎ
法雨；为灌顶位诸菩萨，雨入普门法雨；为法
wáng zǐ wèi zhū pú sà yù pǔ zhuāng yán fǎ yǔ wèi tóng zǐ wèi zhū pú
王子位诸菩萨，雨普庄严法雨；为童子位诸菩
sà yù jiān gù shān fǎ yǔ wèi bú tuì wèi zhū pú sà yù hǎi zàng fǎ
萨，雨坚固山法雨；为不退位诸菩萨，雨海藏法
yǔ wèi chéng jiù zhèng xīn wèi zhū pú sà yù pǔ jìng jiè fǎ yǔ wèi
雨；为成就正心位诸菩萨，雨普境界法雨；为
fāng biàn jù zú wèi zhū pú sà yù zì xìng mén fǎ yǔ wèi shēng guì wèi
方便具足位诸菩萨，雨自性门法雨；为生贵位
zhū pú sà yù suí shùn shì jiān fǎ yǔ wèi xiū xíng wèi zhū pú sà yù
诸菩萨，雨随顺世间法雨；为修行位诸菩萨，雨

pǔ bēi mǐn fǎ yǔ wèi xīn xué zhū pú sà yù jī jí zàng fǎ yǔ wèi
普悲愍法雨；为新学诸菩萨，雨积集藏法雨；为
chū fā xīn zhū pú sà yù shè zhòngshēng fǎ yǔ wèi xìn jiě zhū pú sà
初发心诸菩萨，雨摄众生法雨；为信解诸菩萨，
yù wú jìn jìng jiè pǔ xiànqián fǎ yǔ wèi sè jiè zhū zhòngshēng yù pǔ
雨无尽境界普现前法雨；为色界诸众生，雨普
mén fǎ yǔ wèi zhū fàn tiān yù pǔ zàng fǎ yǔ wèi zhū zì zài tiān
门法雨；为诸梵天，雨普藏法雨；为诸自在天，
yù shēng lì fǎ yǔ wèi zhū mó zhòng yù xīn chuáng fǎ yǔ wèi zhū
雨生力法雨；为诸魔众，雨心幢法雨；为诸
huà lè tiān yù jìng niàn fǎ yǔ wèi zhū dōushuàitiān yù shēng yì fǎ
化乐天，雨净念法雨；为诸兜率天，雨生意法
yǔ wèi zhū yè mó tiān yù huān xǐ fǎ yǔ wèi zhū dāo lì tiān yù
雨；为诸夜摩天，雨欢喜法雨；为诸忉利天，雨
jí zhuāngyán xū kōng jiè fǎ yǔ wèi zhū yè chāwáng yù huān xǐ fǎ
疾庄严虚空界法雨；为诸夜叉王，雨欢喜法
yǔ wèi zhū qián tà pó wáng yù jīn gāng lún fǎ yǔ wèi zhū ē xiū
雨；为诸乾闼婆王，雨金刚轮法雨；为诸阿修
luó wáng yù dà jìng jiè fǎ yǔ wèi zhū jiā lóu luó wáng yù wú biān
罗王，雨大境界法雨；为诸迦楼罗王，雨无边
guāngmíng fǎ yǔ wèi zhū jǐn nà luó wáng yù yī qiè shì jiān shū shèng
光明法雨；为诸紧那罗王，雨一切世间殊胜
zhì fǎ yǔ wèi zhū rén wáng yù wú yàozhuó fǎ yǔ wèi zhū lóngwáng
智法雨；为诸人王，雨无乐著法雨；为诸龙王，
yù huān xǐ chuáng fǎ yǔ wèi zhū mó hóu luó qié wáng yù dà xiū xī
雨欢喜幢法雨；为诸摩睺罗伽王，雨大休息
fǎ yǔ wèi zhū dì yù zhòngshēng yù zhèngniànzhuāngyán fǎ yǔ
法雨；为诸地狱众生，雨正念庄严法雨；
wèi zhū chùshēng yù zhì huì zàng fǎ yǔ wèi yán luó wáng jiè zhòngshēng
为诸畜生，雨智慧藏法雨；为阎罗王界众生，
yù wú wèi fǎ yǔ wèi zhū è nàn chùzhòngshēng yù pǔ ān wèi fǎ yǔ
雨无畏法雨；为诸厄难处众生，雨普安慰法雨。
xī lìng dé rù xiánshèngzhòng huì rú shì suǒ zuò chōngmǎn fǎ jiè
悉令得入贤圣众会。如是所作，充满法界。
hǎi chuáng bǐ qiū yòu yú qí shēn yī qiè máokǒng yī yī jiē chū
海幢比丘又于其身一切毛孔，一一皆出
ē sēng qí fó chà wēi chén shù guāngmíngwǎng yī yī guāngmíngwǎng
阿僧祇佛刹微尘数光明网，一一光明网

jù ē sēng qí sè xiàng ē sēng qí zhuāngyán ē sēng qí jìng jiè
具阿僧祇色相、阿僧祇庄严、阿僧祇境界、

ē sēng qí shì yè chōngmǎn shí fāng yī qiè fǎ jiè
阿僧祇事业，充满十方一切法界。

ěr shí shàn cái tóng zǐ yī xīn guānchá hǎi chuáng bǐ qiū shēn
尔时，善财童子一心观察海幢比丘，深

shēng kě yǎng yì niàn bǐ sānmèi jiě tuō sī wéi bǐ bù sī yì pú sà
生渴仰，忆念彼三昧解脱，思惟彼不思议菩萨

sānmèi sī wéi bǐ bù sī yì lì yì zhòngshēngfāngbiàn hǎi sī wéi bǐ
三昧，思惟彼不思议利益众生方便海，思惟彼

bù sī yì wú zuòyòng pǔ zhuāngyánmén sī wéi bǐ zhuāngyán fǎ jiè
不思议无作用普庄严门，思惟彼庄严法界

qīngjìng zhì sī wéi bǐ shòu fó jiā chí zhì sī wéi bǐ chūshēng pú sà
清净智，思惟彼受佛加持智，思惟彼出生菩萨

zì zài lì sī wéi bǐ jiān gù pú sà dà yuàn lì sī wéi bǐ zēngguǎng
自在力，思惟彼坚固菩萨大愿力，思惟彼增广

pú sà zhū xíng lì rú shì zhù lì sī wéiguānchá jīng yī rì yī yè
菩萨诸行力。如是住立，思惟观察，经一日一夜，

nǎi zhì jīng yú qī rì qī yè bànyuè yī yuè nǎi zhì liù yuè fù
乃至经于七日七夜、半月、一月，乃至六月，复

jīng liù rì
经六日。

guò cǐ yǐ hòu hǎi chuáng bǐ qiū cóngsānmèichū shàn cái tóng
过此已后，海幢比丘从三昧出。善财童

zǐ zànyán shèngzhě xī yǒu qí tè rú cǐ sānmèi zuì wéishèn
子赞言：“圣者！希有奇特！如此三昧最为甚

shēn rú cǐ sānmèi zuì wéiguǎng dà rú cǐ sānmèi jìng jiè wú liàng
深，如此三昧最为广大，如此三昧境界无量，

rú cǐ sānmèishén lì nán sī rú cǐ sānmèiguāngmíng wú děng rú cǐ
如此三昧神力难思，如此三昧光明无等，如此

sānmèizhuāngyán wú shù rú cǐ sānmèiwēi lì nán zhì rú cǐ sānmèi
三昧庄严无数，如此三昧威力难制，如此三昧

jìng jiè píngděng rú cǐ sānmèi pǔ zhào shí fāng rú cǐ sānmèi lì yì
境界平等，如此三昧普照十方，如此三昧利益

wú xiàn yǐ néngchúmiè yī qiè zhòngshēng wú liàng kǔ gù suǒ wèinéng
无限，以能除灭一切众生无量苦故。所谓能

lìng yī qiè zhòngshēng lí pín kǔ gù chū dì yù gù miǎnchùshēng gù
令一切众生离贫苦故，出地狱故，免畜生故，

bì zhū nànmén gù kāi rén tiāndào gù lìng[39] rén tiānzhòngshēng
闭诸难门故，开人、天道故，令人、天众生
xǐ lè gù lìng qí ài yào chánjìng jiè gù néng lìng zēngzhǎng yǒu wéi lè
喜乐故，令其爱乐禅境界故，能令增长有为乐
gù néng wèi xiǎn shì chū yǒu lè gù néng wèi yǐn fā pú tí xīn gù
故，能为显示出有乐故，能为引发菩提心故，
néng shǐ zēngzhǎng fú zhì xíng gù néng lìng zēngzhǎng dà bēi xīn gù néng
能使增长福智行故，能令增长大悲心故，能
lìng shēng qǐ dà yuàn lì gù néng lìng míngliǎo pú sà dào gù néng shǐ
令生起大愿力故，能令明了菩萨道故，能使
zhuāngyán jiū jìng zhì gù néng lìng qù rù dà shèngjìng gù néng lìng zhào
庄严究竟智故，能令趣入大乘境故，能令照
liǎo pǔ xiánxíng gù néng lìng zhèng dé zhū pú sà dì zhì guāngmíng gù
了普贤行故，能令证得诸菩萨地智光明故，
néng lìng chéng jiù yī qiè pú sà zhū yuànxíng gù néng lìng ān zhù yī qiè
能令成就一切菩萨诸愿行故，能令安住一切
zhì zhì jìng jiè zhōng gù shèngzhě cǐ sān mèi zhě míng wéi hé
智智境界中故。圣者！此三昧者，名为何
děng
等？”

hǎi chuáng bǐ qiū yán shànnán zǐ cǐ sān mèi míng pǔ yǎn
海幢比丘言：“善男子！此三昧名普眼
shě dé yòu míng bō rě bō luó mì jìng jiè qīng jìng guāngmíng yòu míng pǔ
舍得，又名般若波罗蜜境界清净光明，又名普
zhuāngyán qīng jìng mén shànnán zǐ wǒ yǐ xiū xí bō rě bō luó mì
庄严清净门。善男子！我以修习般若波罗蜜
gù dé cǐ pǔ zhuāngyán qīng jìng sān mèi děng bǎi wàn ē sēng qí sān
故，得此普庄严清净三昧等百万阿僧祇三
mèi
昧。”

shàn cái tóng zǐ yán shèngzhě cǐ sān mèi jìng jiè jiū jìng wéi
善财童子言：“圣者！此三昧境界究竟唯
rú shì yé
如是耶？”

hǎi chuángyán shànnán zǐ rù cǐ sān mèi shí liǎo zhī yī
海幢言：“善男子！入此三昧时，了知一

[39] 丽本：令；永乐北藏本：令；龙藏本：合；校勘：令

qiè shì jiè wú suǒzhàng ài wǎng yì yī qiè shì jiè wú suǒzhàng ài
切世界，无所障碍；往诣一切世界，无所障碍；

chāoguò yī qiè shì jiè wú suǒzhàng ài zhuāngyán yī qiè shì jiè
超过一切世界，无所障碍；庄严一切世界，

wú suǒzhàng ài xiū zhì yī qiè shì jiè wú suǒzhàng ài yán jìng yī
无所障碍；修治一切世界，无所障碍；严净一

qiè shì jiè wú suǒzhàng ài jiàn yī qiè fó wú suǒzhàng ài guān
切世界，无所障碍；见一切佛，无所障碍；观

yī qiè fó guǎng dà wēi dé wú suǒzhàng ài zhī yī qiè fó zì zài shén
一切佛广大威德，无所障碍；知一切佛自在神

lì wú suǒzhàng ài zhèng yī qiè fó zhū guǎng dà lì wú suǒzhàng
力，无所障碍；证一切佛诸广大力，无所障

ài rù yī qiè fó zhū gōng dé hǎi wú suǒzhàng ài shòu yī qiè fó
碍；入一切佛诸功德海，无所障碍；受一切佛

wú liàngmiào fǎ wú suǒzhàng ài rù yī qiè fó fǎ zhōng xiū xí miào
无量妙法，无所障碍；入一切佛法中修习妙

xíng wú suǒzhàng ài zhèng yī qiè fó zhuàn fǎ lún píngděng zhì wú
行，无所障碍；证一切佛转法轮平等智，无

suǒzhàng ài rù yī qiè zhū fó zhòng huì dàochǎng hǎi wú suǒzhàng ài
所障碍；入一切诸佛众会道场海，无所障碍；

guān shí fāng fó fǎ wú suǒzhàng ài dà bēi shè shòu shí fāngzhòngshēng
观十方佛法，无所障碍；大悲摄受十方众生，

wú suǒzhàng ài cháng qǐ dà cí chōngmǎn shí fāng wú suǒzhàng ài
无所障碍；常起大慈充满十方，无所障碍；

jiàn shí fāng fó xīn wú yàn zú wú suǒzhàng ài rù yī qiè zhòngshēng
见十方佛心无厌足，无所障碍；入一切众生

hǎi wú suǒzhàng ài zhī yī qiè zhòngshēnggēn hǎi wú suǒzhàng ài
海，无所障碍；知一切众生根海，无所障碍；

zhī yī qiè zhòngshēng zhū gēn chā bié zhì wú suǒzhàng ài
知一切众生诸根差别智，无所障碍。

shànnán zǐ wǒ wéi zhī cǐ yī bō rě bō luó mì sān mèi
“善男子！我唯知此一般若波罗蜜三昧

guāngmíng rú zhū pú sà rù zhì huì hǎi jìng fǎ jiè jìng dá yī qiè
光明。如诸菩萨入智慧海，净法界境，达一切

qù biàn wú liàngchà zǒng chí zì zài sān mèiqīng jìng shéntōngguǎng
趣，遍无量刹，总持自在，三昧清净，神通广

dà biàn cái wú jìn shànshuōzhū dì wéizhòngshēng yī ér wǒ
大，辩才无尽，善说诸地，为众生依；而我

hé néng zhī qí miàoxíng biàn[40] qí gōng dé liǎo qí suǒxíng míng qí
何能知其妙行，辩其功德，了其所行，明其

jìng jiè jiū qí yuàn lì rù qí yàomén dá qí suǒzhèng shuō qí
境界，究其愿力，入其要门，达其所证，说其

dào fēn zhù qí sānmèi jiàn qí xīn jìng dé qí suǒyǒupíngděng zhì
道分，住其三昧，见其心境，得其所有平等智

huì
慧？

shànnán zǐ cóng cǐ nánxíng yǒu yī zhùchù míngyuē hǎi
“善男子！从此南行，有一住处，名曰海

cháo bǐ yǒuyuán lín míng pǔ zhuāngyán yú qí yuánzhōng yǒu
潮；彼有园林，名普庄严；于其园中，有

yōu pó yí míngyuē xiū shě rǔ wǎng bǐ wèn pú sà yún hé xué pú sà
优婆夷，名曰休舍。汝往彼问菩萨云何学菩萨

xíng xiū pú sà dào
行、修菩萨道？”

shí shàn cái tóng zǐ yú hǎi chuáng bǐ qiū suǒ dé jiān gù shēn
时，善财童子于海幢比丘所，得坚固身，

huòmiào fǎ cái rù shēn jìng jiè zhì huì míngchè sān mèizhàoyào
获妙法财，入深境界，智慧明彻，三昧照耀，

zhù qīng jìng jiě jiànshènshēn fǎ qí xīn ān zhù zhū qīng jìng mén zhì
住清净解，见甚深法，其心安住诸清净门，智

huì guāngmíngchōngmǎn shí fāng xīn shēnghuān xǐ yǒngyuè wú liàng
慧光明充满十方，心生欢喜，踊跃无量；

wǔ tǐ tóu dì dǐng lǐ qí zú rào wú liàng zā gōng jìng zhānyǎng
五体投地，顶礼其足，绕无量匝，恭敬瞻仰，

sī wéiguānchá zī jiē liàn mù chí qí mínghào xiǎng qí róng zhǐ
思惟观察，咨嗟恋慕，持其名号，想其容止，

niàn qí yīn shēng sī qí sānmèi jí bǐ dà yuànsuǒxíng jìng jiè shòu qí
念其音声，思其三昧及彼大愿所行境界，受其

zhì huì qīng jìng guāngmíng cí tuì ér xíng
智慧清净光明；辞退而行。

大方广佛华严经卷第六十三

[40] 丽本：辨；永乐北藏本及龙藏本：辩

bǔ quēzhēnyán

补阙真言

（三遍）

ná mó sānmǎnduō mò tuó nán ē bō là dì hē duōzhé zhé
南无三满哆.没驮喃.阿钵啰帝.喝多折.折
nà mí ǎn jī mí jī mí dá tǎ gě tǎ nán mò wǎ shān dìng
捺弥.唵.鸡弥鸡弥.怛塔葛塔喃.末瓦山.矴
bō là dì wū dá mó dá mó dá tǎ gě tǎ nán mò wǎ hòng pō
钵啰帝.乌怛摩怛摩.怛塔葛塔喃.末瓦吽.婆
suō hē
莎诃.

jǔ zàn

举赞

fú chéngdōng jì tóng zǐ nánxún bǎi chéngyānshuǐmiǎo wú yín
福城东际童子南询百城烟水渺无垠.
zhī shi yì cháng lún wǔ shí sān rén yì qǔ hé yángchūn
知识异常伦.五十三人.一曲和阳春.

jǔ zì mǔzàn

举字母赞

（一遍）

huāyán zì mǔ zhòng yì qīn xuān shàn cái tóng zǐ dé zhēnchuán
华严字母.众艺亲宣.善财童子得真传.
mì mì yì yōuxuán gōng dé wú biān chàngsòng lì rén tiān
秘密义幽玄.功德无边.唱诵利人天.

huāyán zì mǔ

华严字母

（一遍）

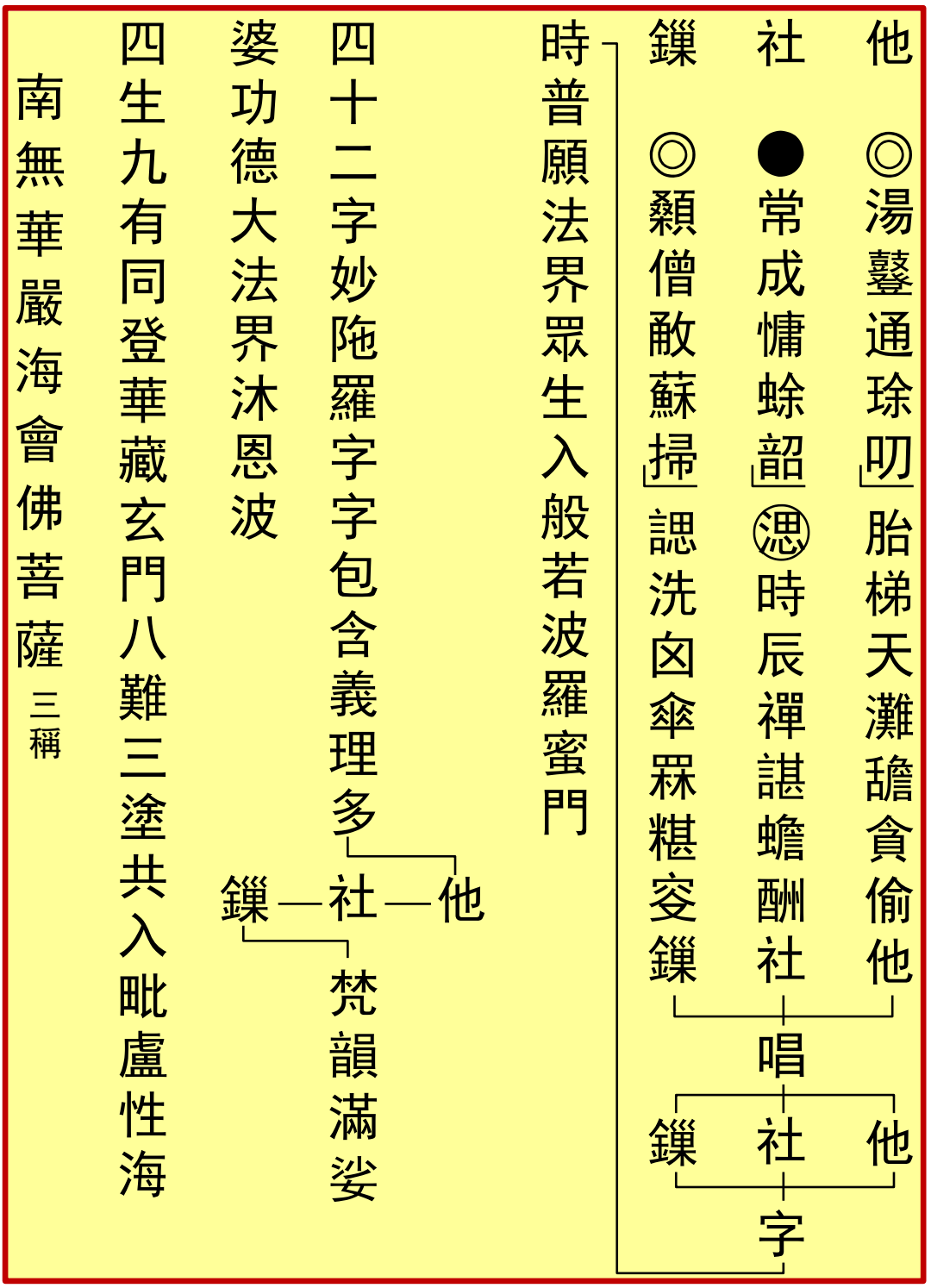

tao tang teng tong tu tao tai ti tin tan tin tan tou tao

19. 他 湯 鼕 通 珍 叨 胎 梯 天 灘 醓 貪 偷 他

chàngtao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě bō luó mì

唱 他字时. 普愿法界众生. 入般若波罗蜜

mén

门.

chao chang cheng chong chu chao chai chi chin chan chin
20. 社 常 成 慵 蜍 韶 漶 時 辰 禪 諶
chanchouchao chàngchao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù
蟾 酬 社 唱 社 字时. 普 愿 法 界 众 生 . 入
bō rě bō luó mì mén
般若波罗蜜门.

sao sangseng song su sao sai si sin san sin san sou sao
21. 鏁 顙 僧 敢 蘇 掃 諰 洗 囟 傘 罧 糂 窔 鏁
chàngsao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě bō luó mì
唱 鏁字时. 普 愿 法 界 众 生 . 入般若波罗蜜
mén
门.

sì shí èr zì miào tuó luó zì zì bāohán yì lǐ duō tao chao
四十二字 妙 陀罗. 字字包含义理多. 他. 社 .
sao fàn yùnmǎnsuō pó gōng dé dà fǎ jiè mù ēn bō
鏁. 梵韵满娑婆. 功 德 大. 法界沐恩波.

sì shēng jiǔ yǒu tóngdēnghuāzàngxuánmén bā nánsān tú
四 生 九有. 同 登 华 藏 玄 门. 八难三途.
gòng rù pí lú xìng hǎi
共 入毗卢性海.

ná mó huāyán hǎi huì fó pú sà
南无华严海会佛菩萨（合掌三称）

huí xiàng jì
回 向 偈

（一遍）

yuàn yǐ cǐ gōng dé pǔ jí yú yī qiè
愿 以 此 功 德 普 及 于 一 切
wǒ děng yǔ zhòngshēng jiē gòngchéng fó dào
我 等 与 众 生 皆 共 成 佛 道

dà fāngguǎng fó huā yán jīng juàn dì liù shí sì

大方广佛华严经卷第六十四

táng yú tiánguósānzàngshāmén shí chānántuó yì

唐于阗国三藏沙门实叉难陀译[41]

rù fǎ jiè pǐn dì sān shí jiǔ zhī wǔ

入法界品第三十九之五

ěr shí shàn cái tóng zǐ méngshàn zhī shí lì yī shàn zhī shí jiào

尔时，善财童子蒙善知识力，依善知识教，

niànshàn zhī shí yǔ yú shàn zhī shí shēn xīn ài yào zuò shì niànyán

念善知识语，于善知识深心爱乐，作是念言：

“yīn shàn zhī shí lìng wǒ jiàn fó yīn shàn zhī shí lìng wǒ wén fǎ

“因善知识，令我见佛；因善知识，令我闻法。

shàn zhī shí zhě shì wǒ shī fù shì dǎo yú wǒ zhū fó fǎ gù shàn zhī shí

善知识者是我师傅，示导于我诸佛法故；善知识

zhě shì wǒ yǎn mù lìng wǒ jiàn fó rú xū kōng gù shàn zhī shí zhě shì wǒ

者是我眼目，令我见佛如虚空故；善知识者是我

jīn jì lìng wǒ dé rù zhū fó rú lái liánhuā chí gù

津济，令我得入诸佛如来莲华池故。”

jiànjiànnánxíng zhì hǎi cháochù jiàn pǔ zhuāngyányuán zhòng

渐渐南行，至海潮处，见普庄严园，众

bǎoyuánqiángzhōu zā wéirào yī qiè bǎo shùháng liè zhuāngyán yī qiè

宝垣墙周匝围绕，一切宝树行列庄严；一切

bǎohuāshù yù zhòngmiàohuā bù sàn qí dì yī qiè bǎoxiāngshù

宝华树，雨众妙华，布散其地；一切宝香树，

xiāng qì fēn yūn pǔ xūn shí fāng yī qiè bǎomán shù yù dà bǎomán

香气氛氳，普熏十方；一切宝鬘树，雨大宝鬘，

chùchùchuí xià yī qiè mó ní bǎowáng shù yù dà mó ní bǎo biàn

处处垂下；一切摩尼宝王树，雨大摩尼宝，遍

bù chōngmǎn yī qiè bǎo yī shù yù zhǒngzhǒng sè yī suí qí suǒ

布充满；一切宝衣树，雨种种色衣，随其所

yìng zhōu zā fū bù yī qiè yīn yuè shù fēngdòngchéng yīn qí yīn

应，周匝敷布；一切音乐树，风动成音，其音

[41] 丽本：于闐國三藏實叉難陀奉制譯；永乐北藏本及龙藏本：唐于闐國三藏沙門實叉難陀譯

měimiào guò yú tiānyuè yī qiè zhuāngyán jù shù gè yù zhēnwán
美妙，过于天乐；一切 庄 严具树，各雨珍玩

qí miào zhī wù chùchù fēn bù yǐ wéiyán shì
奇妙之物，处处分布，以为严饰。

qí dì qīngjìng wú yǒugāo xià yú zhōng jù yǒu bǎiwàndiàntáng
其地清净无有高下，于 中 具有百万殿堂，

dà mó ní bǎo zhī suǒ hé chéng bǎiwàn lóu gé yán fú tán jīn yǐ fù
大摩尼宝之所合 成；百万楼阁，阎浮檀金以覆

qí shàng bǎiwàngōngdiàn pí lú zhēnuó mó ní bǎojiàncuòzhuāngyán
其 上；百万 宫 殿，毗卢遮那摩尼宝间错 庄 严；

yī wàn yù chí zhòngbǎo hé chéng qī bǎo lán shǔn zhōu zā wéirào
一万浴池，众 宝合 成；七宝栏楯，周 匝围绕；

qī bǎo jiē dào sì miànfēn bù bā gōng dé shuǐ zhànrányíngmǎn
七宝阶道，四 面 分布；八功德水，湛然盈满，

qí shuǐxiāng qì rú tiānzhāntán jīn shā bù dǐ shuǐqīngbǎozhūzhōubiàn
其水香气如天栴檀，金沙布底，水清宝珠周 遍

jiàncuò fú yàn kǒngquè jù zhǐ luó niǎoyóu xì qí zhōng chū hé
间错；凫鴈、孔雀、俱枳罗鸟游戏其 中，出和

yǎ yīn bǎoduō luó shùzhōu zā háng liè fù yǐ bǎowǎng chuízhū jīn
雅音；宝多罗树周 匝行列，覆以宝 网，垂诸金

líng wēifēng xú yáo héngchūměi yīn shī dà bǎozhàng bǎo shù wéi
铃，微风徐摇，恒出美音；施大宝 帐，宝树围

rào jiàn lì wú shù mó ní bǎochuáng guāngmíng pǔ zhào bǎi qiānyóuxún
绕，建立无数摩尼宝 幢，光 明普照百千由旬。

qí zhōng fù yǒu bǎiwàn bēi chí hēi zhāntán ní níng jī qí dǐ yī qiè
其 中 复有百万陂池，黑栴檀泥凝积其底，一切

miàobǎo yǐ wéi liánhuā fū bù shuǐshàng dà mó ní huāguāng sè zhàoyào
妙宝以为莲华敷布水 上，大摩尼华 光 色照耀

yuánzhōng
园 中。

fù yǒuguǎng dà gōngdiàn míngzhuāngyánchuáng hǎi zàngmiào
复有广大宫殿，名 庄 严 幢，海藏妙

bǎo yǐ wéi qí dì pí liú lí bǎo yǐ wéi qí zhù yán fú tán jīn yǐ fù
宝以为其地，毗琉璃宝以为其柱，阎浮檀金以覆

qí shàng guāngzàngmó ní yǐ wéizhuāngyán wú shù bǎowángguāngyàn
其上，光 藏摩尼以为 庄 严，无数宝王 光 焰

chì rán chónglóu xié gé zhǒngzhǒngzhuāng shì ē lú nuóxiāngwáng
炽然，重 楼挟阁种 种 庄 饰；阿卢那香 王、

jué wù xiāngwáng jiē chūmiàoxiāng pǔ xūn yī qiè qí gōngdiànzhōng
觉悟香王，皆出妙香普熏一切。其宫殿中，

fù yǒu wú liàngbǎoliánhuāzuòzhōu huí bù liè suǒ wèizhàoyào shí fāngmó
复有无量宝莲华座周回布列，所谓照耀十方摩

ní bǎoliánhuāzuò pí lú zhēnuómó ní bǎoliánhuāzuò zhàoyào shì jiān
尼宝莲华座、毗卢遮那摩尼宝莲华座、照耀世间

mó ní bǎoliánhuāzuò miàozàngmó ní bǎoliánhuāzuò shī zǐ zàngmó
摩尼宝莲华座、妙藏摩尼宝莲华座、师子藏摩

ní bǎoliánhuāzuò lí gòuzàngmó ní bǎoliánhuāzuò pǔ ménmó ní
尼宝莲华座、离垢藏摩尼宝莲华座、普门摩尼

bǎoliánhuāzuò guāngyánmó ní bǎoliánhuāzuò ān zhù dà hǎi zàngqīng
宝莲华座、光严摩尼宝莲华座、安住大海藏清

jìng mó ní wángbǎoliánhuāzuò jīn gāng shī zǐ mó ní bǎoliánhuāzuò
净摩尼王宝莲华座、金刚师子摩尼宝莲华座。

yuánzhōng fù yǒu bǎi wànzhǒngzhàng suǒ wèi yī zhàng mánzhàng
园中复有百万种帐，所谓衣帐、鬘帐、

xiāngzhàng huāzhàng zhī zhàng mó ní zhàng zhēn jīn zhàng zhuāng
香帐、华帐、枝帐、摩尼帐、真金帐、庄

yán jù zhàng yīn yuèzhàng xiàngwángshénbiànzhàng mǎwángshén
严具帐、音乐帐、象王神变帐、马王神

biànzhàng dì shì suǒzhuómó ní bǎozhàng rú shì děng qí shù bǎi
变帐、帝释所著摩尼宝帐，如是等，其数百

wàn yǒu bǎi wàn dà bǎowǎng mí fù qí shàng suǒ wèibǎo língwǎng
万。有百万大宝网弥覆其上，所谓宝铃网、

bǎo gài wǎng bǎoshēnwǎng hǎi zàngzhēnzhūwǎng gàn liú lí mó ní
宝盖网、宝身网、海藏真珠网、绀琉璃摩尼

bǎowǎng shī zǐ mó ní wǎng yuèguāngmó ní wǎng zhǒngzhǒngxíng
宝网、师子摩尼网、月光摩尼网、种种形

xiàngzhòngxiāngwǎng bǎoguānwǎng bǎoyīngluò wǎng rú shì děng
像众香网、宝冠网、宝璎珞网，如是等，

qí shù bǎi wàn yǒu bǎi wàn dà guāngmíng zhī suǒzhàoyào suǒ wèiyàn
其数百万。有百万大光明之所照耀，所谓焰

guāngmó ní bǎoguāngmíng rì zàngmó ní bǎoguāngmíng yuèchuáng
光摩尼宝光明、日藏摩尼宝光明、月幢

mó ní bǎoguāngmíng xiāngyànmó ní bǎoguāngmíng shèngzàngmó ní
摩尼宝光明、香焰摩尼宝光明、胜藏摩尼

bǎoguāngmíng liánhuāzàngmó ní bǎoguāngmíng yànchuángmó ní bǎo
宝光明、莲华藏摩尼宝光明、焰幢摩尼宝

guāngmíng dà dēng mó ní bǎoguāngmíng pǔ zhào shí fāng mó ní bǎo
光 明、大 灯 摩 尼 宝 光 明、普 照 十 方 摩 尼 宝

guāngmíng xiāngguāng mó ní bǎoguāngmíng rú shì děng qí shù bǎi
光 明、香 光 摩 尼 宝 光 明，如 是 等，其 数 百

wàn cháng yù bǎi wànzhuāngyán jù bǎi wàn hēi zhān tán xiāng chūmiào
万。常 雨 百 万 庄 严 具，百 万 黑 栴 檀 香 出 妙

yīn shēng bǎi wàn chūguò zhū tiānmàn tuó luó huā ér yǐ sàn zhī bǎi wàn
音 声，百 万 出 过 诸 天 曼 陀 罗 华 而 以 散 之，百 万

chūguò zhū tiānyīng luò yǐ wéi zhuāngyán bǎi wàn chūguò zhū tiān miàobǎo
出 过 诸 天 璎 珞 以 为 庄 严，百 万 出 过 诸 天 妙 宝

mán dài chù chù chuí xià bǎi wàn chūguò zhū tiānzhòng sè miào yī bǎi wàn
鬘 带 处 处 垂 下，百 万 出 过 诸 天 众 色 妙 衣，百 万

zá sè mó ní bǎomiàoguāng pǔ zhào bǎi wàntiān zǐ xīn yàozhānyǎng
杂 色 摩 尼 宝 妙 光 普 照，百 万 天 子 欣 乐 瞻 仰

tóu miànzuò lǐ bǎi wàn cǎi nǚ yú xū kōngzhōng tóu shēn ér xià bǎi
头 面 作 礼，百 万 采 女 于 虚 空 中 投 身 而 下，百

wàn pú sà gōngjìng qīn jìn chángyàowén fǎ
万 菩 萨 恭 敬 亲 近 常 乐 闻 法。

shí xiū shè yōu pó yí zuòzhēn jīn zuò dài hǎi zàngzhēnzhū wǎng
时，休 舍 优 婆 夷 坐 真 金 座，戴 海 藏 真 珠 网，

guānguàchūguò zhū tiānzhēn jīn bǎochuàn chuígànqīng fà dà mó ní
冠 挂 出 过 诸 天 真 金 宝 钏，垂 绀 青 发，大 摩 尼

wǎngzhuāngyán qí shǒu shī zǐ kǒu mó ní bǎo yǐ wéi ěr dāng rú yì
网 庄 严 其 首，师 子 口 摩 尼 宝 以 为 耳 珰，如 意

mó ní bǎowáng yǐ wéiyīng luò yī qiè bǎowǎngchuí fù qí shēn bǎi
摩 尼 宝 王 以 为 璎 珞，一 切 宝 网 垂 覆 其 身，百

qiān yì nà yóu tā zhòngshēng qū gōnggōng jìng dōngfāngyǒu wú liàng
千 亿 那 由 他 众 生 曲 躬 恭 敬。东 方 有 无 量

zhòngshēng lái yì qí suǒ suǒ wèi fàn tiān fànzhòngtiān dà fàn tiān
众 生 来 诣 其 所，所 谓 梵 天、梵 众 天、大 梵 天、

fàn fǔ tiān zì zài tiān nǎi zhì yī qiè rén jí fēi rén nán xī
梵 辅 天、自 在 天，乃 至 一 切 人 及 非 人；南、西、

běi fāng sì wéi shàng xià jiē yì rú shì qí yǒujiàn cǐ yōu
北 方，四 维、上、下，皆 亦 如 是。其 有 见 此 优

pó yí zhě yī qiè bìng kǔ xī dé chúmiè lí fán nǎogòu bá zhū jiàn
婆 夷 者，一 切 病 苦 悉 得 除 灭，离 烦 恼 垢，拔 诸 见

cì cuī zhàng ài shān rù yú wú ài qīngjìng jìng jiè zēngmíng yī qiè
刺，摧 障 碍 山，入 于 无 碍 清 净 境 界，增 明 一 切

suǒ yǒu shàn gēn zhǎng yǎng zhū gēn rù yī qiè zhì huì mén rù yī qiè
所有善根，长养诸根；入一切智慧门，入一切
zǒng chí mén yī qiè sān mèi mén yī qiè dà yuàn mén yī qiè miào xíng
总持门；一切三昧门、一切大愿门、一切妙行
mén yī qiè gōng dé mén jiē dé xiàn qián qí xīn guǎng dà jù zú
门、一切功德门，皆得现前；其心广大，具足
shén tōng shēn wú zhàng ài zhì yī qiè chù
神通，身无障碍，至一切处。

ěr shí shàn cái tóng zǐ rù pǔ zhuāng yán yuán zhōu biàn guān chá
尔时，善财童子入普庄严园，周遍观察，
jiàn xiū shè yōu pó yí zuò yú miào zuò wǎng yì qí suǒ dǐng lǐ qí zú
见休舍优婆夷坐于妙座，往诣其所，顶礼其足，
rào wú shù zā bó yán shèng zhě wǒ yǐ xiān fā ē nòu duō luó
绕无数匝，白言：“圣者！我已先发阿耨多罗
sān miǎo sān pú tí xīn ér wèi zhī pú sà yún hé xué pú sà xíng yún
三藐三菩提心，而未知菩萨云何学菩萨行？云
hé xiū pú sà dào wǒ wén shèng zhě shàn néng yòu huì yuàn wèi wǒ
何修菩萨道？我闻圣者善能诱诲，愿为我
shuō
说！”

xiū shè gào yán shàn nán zǐ wǒ wéi dé pú sà yī jiě tuō
休舍告言：“善男子！我唯得菩萨一解脱
mén ruò yǒu jiàn wén yì niàn yú wǒ yǔ wǒ tóng zhù gōng jǐ wǒ zhě
门，若有见闻忆念于我，与我同住，供给我者，
xī bù táng juān shàn nán zǐ ruò yǒu zhòng shēng bú zhòng shàn gēn bú
悉不唐捐。善男子！若有众生不种善根，不
wéi shàn yǒu zhī suǒ shè shòu bù wéi zhū fó zhī suǒ hù niàn shì rén zhōng
为善友之所摄受，不为诸佛之所护念，是人终
bù dé jiàn yú wǒ shàn nán zǐ qí yǒu zhòng shēng dé jiàn wǒ zhě jiē
不得见于我。善男子！其有众生得见我者，皆
yú ē nòu duō luó sān miǎo sān pú tí huò bú tuì zhuǎn
于阿耨多罗三藐三菩提获不退转。

shàn nán zǐ dōng fāng zhū fó cháng lái zhì cǐ chǔ yú bǎo
“善男子！东方诸佛常来至此，处于宝
zuò wèi wǒ shuō fǎ nán xī běi fāng sì wéi shàng xià
座为我说法；南、西、北方，四维、上、下，
yī qiè zhū fó xī lái zhì cǐ chǔ yú bǎo zuò wèi wǒ shuō fǎ shàn nán
一切诸佛悉来至此，处于宝座为我说法。善男

zǐ wǒ cháng bù lí jiàn fó wén fǎ yǔ zhū pú sà ér gòngtóng
子！我常不离见佛闻法，与诸菩萨而共同
zhù
住。

shànnán zǐ wǒ cǐ dà zhòng yǒu bā wàn sì qiān yì nà
“善男子！我此大众，有八万四千亿那
yóu tā jiē zài cǐ yuán yǔ wǒ tóngxíng xī yú ē nòuduō luó sānmiǎo
由他，皆在此园与我同行，悉于阿耨多罗三藐
sān pú tí dé bú tuì zhuǎn qí yú zhòngshēngzhù cǐ yuánzhě yì jiē
三菩提得不退转；其余众生住此园者，亦皆
pǔ rù bú tuì zhuǎnwèi
普入不退转位。”

shàn cái bó yán shèngzhě fā ē nòuduō luó sānmiǎosān pú
善财白言：“圣者发阿耨多罗三藐三菩
tí xīn wéi jiǔ jìn yé
提心为久近耶？”

dá yán shànnán zǐ wǒ yì guò qù yú rán dēng fó suǒ
答言：“善男子！我忆过去，于然灯佛所，
xiū xíng fàn xíng gōng jìng gòngyǎng wén fǎ shòu chí cì qián yú lí
修行梵行，恭敬供养，闻法受持；次前，于离
gòu fó suǒ chū jiā xué dào shòu chí zhèng fǎ cì qián yú miàochuáng
垢佛所，出家学道，受持正法；次前，于妙幢
fó suǒ cì qián yú shèng xū mí fó suǒ cì qián yú liánhuā dé
佛所；次前，于胜须弥佛所；次前，于莲华德
zàng fó suǒ cì qián yú pí lú zhēnuó fó suǒ cì qián yú pǔ
藏佛所；次前，于毗卢遮那佛所；次前，于普
yǎn fó suǒ cì qián yú fànshòu fó suǒ cì qián yú jīn gāng qí
眼佛所；次前，于梵寿佛所；次前，于金刚齊
fó suǒ cì qián yú pó lóu nuótiān fó suǒ shànnán zǐ wǒ yì
[42]佛所；次前，于婆楼那天佛所。善男子！我忆
guò qù yú wú liàng jié wú liàngshēngzhōng rú shì cì dì sān shí liù
过去，于无量劫无量生中，如是次第三十六
héng hé shā fó suǒ jiē xī chéng shì gōngjìng gòngyǎng wén fǎ shòu
恒河沙佛所，皆悉承事，恭敬供养，闻法受
chí jìng xiū fànxíng yú cǐ yǐ wǎng fó zhì suǒ zhī fēi wǒ néng
持，净修梵行。于此已往，佛智所知，非我能

[42] 丽本：齋；永乐北藏本及龙藏本：齊

cè
测。

shànnán zǐ pú sà chū fā xīn wú yǒuliàng chōngmǎn yī
“善男子！菩萨初发心无有量，充满一
qiè fǎ jiè gù pú sà dà bēi mén wú yǒuliàng pǔ rù yī qiè shì jiān gù
切法界故；菩萨大悲门无有量，普入一切世间故；
pú sà dà yuànmén wú yǒuliàng jiū jìng shí fāng fǎ jiè gù pú sà dà
菩萨大愿门无有量，究竟十方法界故；菩萨大
cí mén wú yǒuliàng pǔ fù yī qiè zhòngshēng gù pú sà suǒ xiū xíng wú
慈门无有量，普覆一切众生故；菩萨所修行无
yǒuliàng yú yī qiè chà yī qiè jié zhōng xiū xí gù pú sà sānmèi lì
有量，于一切刹一切劫中修习故；菩萨三昧力
wú yǒuliàng lìng pú sà dào bú tuì gù pú sà zǒng chí lì wú yǒuliàng
无有量，令菩萨道不退故；菩萨总持力无有量，
néng chí yī qiè shì jiān gù pú sà zhì guāng lì wú yǒuliàng pǔ néng
能持一切世间故；菩萨智光力无有量，普能
zhèng rù sān shì gù pú sà shéntōng lì wú yǒuliàng pǔ xiàn yī qiè chà
证入三世故；菩萨神通力无有量，普现一切刹
wǎng gù pú sà biàn cái lì wú yǒuliàng yī yīn yī qiè xī jiě gù
网故；菩萨辩才力无有量，一音一切悉解故；
pú sà qīng jìng shēn wú yǒuliàng xī biàn yī qiè fó chà gù
菩萨清净身无有量，悉遍一切佛刹故。”

shàn cái tóng zǐ yán shèngzhě jiǔ rú dāng dé ē nòuduō luó
善财童子言：“圣者久如当得阿耨多罗
sānmiǎosān pú tí
三藐三菩提？”

dá yán shànnán zǐ pú sà bú wèijiàohuàtiáo fú yī zhòng
答言：“善男子！菩萨不为教化调伏一众
shēng gù fā pú tí xīn bú wèijiàohuàtiáo fú bǎizhòngshēng gù fā pú
生故发菩提心，不为教化调伏百众生故发菩
tí xīn nǎi zhì bú wèijiàohuàtiáo fú bù kě shuō bù kě shuōzhuǎnzhòng
提心，乃至不为教化调伏不可说不可说转众
shēng gù fā pú tí xīn bú wèijiàohuà yī shì jiè zhòngshēng gù fā pú
生故发菩提心；不为教化一世界众生故发菩
tí xīn nǎi zhì bú wèijiàohuà bù kě shuō bù kě shuōzhuǎn shì jiè zhòng
提心，乃至不为教化不可说不可说转世界众
shēng gù fā pú tí xīn bú wèijiàohuàyán fú tí wēichénshù shì jiè
生故发菩提心；不为教化阎浮提微尘数世界

zhòngshēng gù fā pú tí xīn bú wèijiàohuàsānqiān dà qiān shì jiè wēi
众 生 故发菩提心，不为教化三千大千世界微

chénshù shì jiè zhòngshēng gù fā pú tí xīn nǎi zhì bú wèijiàohuà bù
尘数世界 众 生 故发菩提心，乃至不为教化不

kě shuō bù kě shuōzhuǎnsānqiān dà qiān shì jiè wēichénshù shì jiè zhòng
可说不可说 转 三千大千世界微尘数世界 众

shēng gù fā pú tí xīn bú wèigòngyǎng yī rú lái gù fā pú tí xīn
生 故发菩提心；不为供 养一如来故发菩提心，

nǎi zhì bú wèigòngyǎng bù kě shuō bù kě shuōzhuǎn rú lái gù fā pú
乃至不为供 养不可说不可说 转 如来故发菩

tí xīn bú wèigòngyǎng yī shì jiè zhōng cì dì xīng shì zhū rú lái gù
提心；不为供 养一世界 中 次第兴世诸如来故

fā pú tí xīn nǎi zhì bú wèigòngyǎng bù kě shuō bù kě shuōzhuǎn shì
发菩提心，乃至不为供 养不可说不可说 转 世

jiè zhōng cì dì xīng shì zhū rú lái gù fā pú tí xīn bú wèigòngyǎng
界 中 次第兴世诸如来故发菩提心；不为供 养

yī sānqiān dà qiān shì jiè wēichénshù shì jiè zhōng cì dì xīng shì zhū rú
一三千大千世界微尘数世界 中 次第兴世诸如

lái gù fā pú tí xīn nǎi zhì bú wèigòngyǎng bù kě shuō bù kě shuō
来故发菩提心，乃至不为供 养不可说不可说

zhuǎn fó chàwēichénshù shì jiè zhōng cì dì xīng shì zhū rú lái gù fā pú
转 佛刹微尘数世界 中 次第兴世诸如来故发菩

tí xīn bú wèiyánjìng yī shì jiè gù fā pú tí xīn nǎi zhì bú wèiyán
提心；不为严净一世界故发菩提心，乃至不为严

jìng bù kě shuō bù kě shuōzhuǎn shì jiè gù fā pú tí xīn bú wèiyánjìng
净不可说不可说 转 世界故发菩提心；不为严净

yī sānqiān dà qiān shì jiè wēichénshù shì jiè gù fā pú tí xīn nǎi zhì
一三千大千世界微尘数世界故发菩提心，乃至

bú wèiyánjìng bù kě shuō bù kě shuōzhuǎnsānqiān dà qiān shì jiè wēi
不为严净不可说不可说 转 三千大千世界微

chénshù shì jiè gù fā pú tí xīn bú wèizhù chí yī rú lái yí fǎ gù
尘数世界故发菩提心；不为住持一如来遗法故

fā pú tí xīn nǎi zhì bú wèizhù chí bù kě shuō bù kě shuōzhuǎn rú lái
发菩提心，乃至不为住持不可说不可说 转 如来

yí fǎ gù fā pú tí xīn bú wèizhù chí yī shì jiè rú lái yí fǎ gù fā
遗法故发菩提心；不为住持一世界如来遗法故发

pú tí xīn nǎi zhì bú wèizhù chí bù kě shuō bù kě shuōzhuǎn shì jiè rú
菩提心，乃至不为住持不可说不可说 转 世界如

lái yí fǎ gù fā pú tí xīn bú wèi zhù chí yī yán fú tí wēi chén shù
来遗法故发菩提心；不为住持一阎浮提微尘数
shì jiè rú lái yí fǎ gù fā pú tí xīn nǎi zhì bú wèi zhù chí bù kě
世界如来遗法故发菩提心，乃至不为住持不可
shuō bù kě shuōzhuǎn fó chà wēi chén shù shì jiè rú lái yí fǎ gù fā pú
说不可说 转 佛刹微尘数世界如来遗法故发菩
tí xīn rú shì lüè shuō bú wèi mǎn yī fó shì yuàn gù bú wèi wǎng
提心。如是略说，不为满一佛誓愿故，不为往
yī fó guó tǔ gù bú wèi rù yī fó zhòng huì gù bú wèi chí yī fó fǎ
一佛国土故，不为入一佛众会故，不为持一佛法
yǎn gù bú wèi zhuàn yī fó fǎ lún gù bú wèi zhī yī shì jiè zhōng zhū
眼故，不为转一佛法轮故，不为知一世界中诸
jié cì dì gù bú wèi zhī yī zhòngshēng xīn hǎi gù bú wèi zhī yī
劫次第故，不为知一众生心海故，不为知一
zhòngshēng gēn hǎi gù bú wèi zhī yī zhòngshēng yè hǎi gù bú wèi zhī
众生根海故，不为知一众生业海故，不为知
yī zhòngshēng xíng hǎi gù bú wèi zhī yī zhòngshēng fán nǎo hǎi gù bú
一众生行海故，不为知一众生烦恼海故，不
wèi zhī yī zhòngshēng fán nǎo xí hǎi gù nǎi zhì bú wèi zhī bù kě shuō
为知一众生烦恼习海故，乃至不为知不可说
bù kě shuōzhuǎn fó chà wēi chén shù zhòngshēng fán nǎo xí hǎi gù fā
不可说 转 佛刹微尘数众生烦恼习海故，发
pú tí xīn
菩提心。

yù jiào huà tiáo fú yī qiè zhòngshēng xī wú yú gù fā pú tí
“欲教化调伏一切众生悉无余故发菩提
xīn yù chéng shì gòngyǎng yī qiè zhū fó xī wú yú gù fā pú tí xīn
心，欲承事供养一切诸佛悉无余故发菩提心，
yù yán jìng yī qiè zhū fó guó tǔ xī wú yú gù fā pú tí xīn yù hù chí
欲严净一切诸佛国土悉无余故发菩提心，欲护持
yī qiè zhū fó zhèngjiào xī wú yú gù fā pú tí xīn yù chéngmǎn yī
一切诸佛正教悉无余故发菩提心，欲成满一
qiè rú lái shì yuàn xī wú yú gù fā pú tí xīn yù wǎng yī qiè zhū fó
切如来誓愿悉无余故发菩提心，欲往一切诸佛
guó tǔ xī wú yú gù fā pú tí xīn yù rù yī qiè zhū fó zhòng huì xī
国土悉无余故发菩提心，欲入一切诸佛众会悉
wú yú gù fā pú tí xīn yù zhī yī qiè shì jiè zhōng zhū jié cì dì xī
无余故发菩提心，欲知一切世界中诸劫次第悉

wú yú gù fā pú tí xīn yù zhī yī qiè zhòngshēng xīn hǎi xī wú yú gù
无余故发菩提心，欲知一切众生心海悉无余故
fā pú tí xīn yù zhī yī qiè zhòngshēnggēn hǎi xī wú yú gù fā pú tí
发菩提心，欲知一切众生根海悉无余故发菩提
xīn yù zhī yī qiè zhòngshēng yè hǎi xī wú yú gù fā pú tí xīn yù
心，欲知一切众生业海悉无余故发菩提心，欲
zhī yī qiè zhòngshēngxíng hǎi xī wú yú gù fā pú tí xīn yù miè yī qiè
知一切众生行海悉无余故发菩提心，欲灭一切
zhòngshēng zhū fán nǎo hǎi xī wú yú gù fā pú tí xīn yù bá yī qiè
众生诸烦恼海悉无余故发菩提心，欲拔一切
zhòngshēng fán nǎo xí hǎi xī wú yú gù fā pú tí xīn shànnán zǐ
众生烦恼习海悉无余故发菩提心。善男子！
qǔ yàoyán zhī pú sà yǐ rú shì děng bǎi wàn ē sēng qí fāngbiànxíng gù
取要言之，菩萨以如是等百万阿僧祇方便行故
fā pú tí xīn
发菩提心。

shànnán zǐ pú sà xíng pǔ rù yī qiè fǎ jiē zhèng dé gù
“善男子！菩萨行普入一切法皆证得故，
pǔ rù yī qiè chà xī yán jìng gù shì gù shànnán zǐ yán jìng yī qiè
普入一切刹悉严净故。是故，善男子！严净一切
shì jiè jìn wǒ yuàn nǎi jìn bá yī qiè zhòngshēng fán nǎo xí qì jìn
世界尽，我愿乃尽；拔一切众生烦恼习气尽，
wǒ yuàn nǎi mǎn
我愿乃满。”

shàn cái tóng zǐ yán shèngzhě cǐ jiě tuō míngwéi hé
善财童子言：“圣者！此解脱名为何
děng
等？”

dá yán shànnán zǐ cǐ jiě tuō míng lí yōu ān wěnchuáng
答言：“善男子！此解脱名离忧安隐幢。
shànnán zǐ wǒ wéi zhī cǐ yī jiě tuō mén rú zhū pú sà mó hē sà
善男子！我唯知此一解脱门。如诸菩萨摩诃萨，
qí xīn rú hǎi xī néngróngshòu yī qiè fó fǎ rú xū mí shān zhì
其心如海，悉能容受一切佛法；如须弥山，志
yì jiān gù bù kě dòngyáo rú shànjiànyào néngchúzhòngshēngfán
意坚固，不可动摇；如善见药，能除众生烦
nǎozhòngbìng rú míngjìng rì néng pò zhòngshēng wú míng àn zhàng
恼重病；如明净日，能破众生无明暗障；

yóu rú dà dì néngzuò yī qiè zhòngshēng yī chù yóu rú hǎofēng
犹如大地，能作一切众生依处；犹如好风，

néngzuò yī qiè zhòngshēng yì lì yóu rú míngdēng néngwèizhòngshēng
能作一切众生义利；犹如明灯，能为众生

shēng zhì huì guāng yóu rú dà yún néngwèizhòngshēng yù jì miè fǎ
生智慧光；犹如大云，能为众生雨寂灭法；

yóu rú jìng yuè néngwèizhòngshēngfàng fú dé guāng yóu rú dì shì
犹如净月，能为众生放福德光；犹如帝释，

xī néngshǒu hù yī qiè zhòngshēng ér wǒ yún hé néng zhī néngshuō bǐ
悉能守护一切众生。而我云何能知能说彼

gōng dé xíng
功德行？

shànnán zǐ yú cǐ nánfāng hǎi cháo zhī chù yǒu yī guó tǔ
“善男子！于此南方海潮之处，有一国土，

míngnuó luó sù zhōngyǒuxiān rén míng pí mù qú shā rǔ yì bǐ wèn
名那罗素；中有仙人，名毗目瞿沙。汝诣彼问

pú sà yún hé xué pú sà xíng xiū pú sà dào
菩萨云何学菩萨行、修菩萨道？”

shí shàn cái tóng zǐ dǐng lǐ qí zú rào wú shù zā yīn qín zhān
时，善财童子顶礼其足，绕无数匝，殷勤瞻

yǎng bēi qì liú lèi zuò shì sī wéi dé pú tí nán jìn shàn zhī
仰，悲泣流泪，作是思惟：“得菩提难，近善知

shí nán yù shàn zhī shí nán dé pú sà zhūgēnnán jìng pú sà zhūgēn
识难，遇善知识难，得菩萨诸根难，净菩萨诸根

nán zhí tóngxíngshàn zhī shí nán rú lǐ guānchánán yī jiào xiū xíng
难，值同行善知识难，如理观察难，依教修行

nán zhí yù chūshēngshàn xīn fāngbiànnán zhí yù zēngzhǎng yī qiè zhì
难，值遇出生善心方便难，值遇增长一切智

fǎ guāngmíngnán zuò shì niàn yǐ cí tuì ér xíng
法光明难。”作是念已，辞退而行。

ěr shí shàn cái tóng zǐ suí shùn sī wéi pú sà zhèngjiào suí shùn
尔时，善财童子随顺思惟菩萨正教，随顺

sī wéi pú sà jìng xíng shēngzēngzhǎng pú sà fú lì xīn shēngmíngjiàn
思惟菩萨净行，生增长菩萨福力心，生明见

yī qiè zhū fó xīn shēngchūshēng yī qiè zhū fó xīn shēngzēngzhǎng yī
一切诸佛心，生出生一切诸佛心，生增长一

qiè dà yuàn xīn shēng pǔ jiàn shí fāngzhū fǎ xīn shēngmíngzhàozhū fǎ
切大愿心，生普见十方诸法心，生明照诸法

shí xìng xīn shēng pǔ sàn yī qiè zhàng ài xīn shēngguānchá fǎ jiè wú
实性心，生普散一切障碍心，生观察法界无
àn xīn shēngqīngjìng yì bǎozhuāngyán xīn shēng cuī fú yī qiè zhòng
暗心，生清净意宝庄严心，生摧伏一切众
mó xīn
魔心。

jiànjiànyóuxíng zhì nuó luó sù guó zhōubiàn tuī qiú pí mù qú shā
渐渐游行，至那罗素国，周遍推求毗目瞿沙。
jiàn yī dà lín ē sēng qí shù yǐ wéizhuāngyán suǒ wèizhǒngzhǒng yè
见一大林，阿僧祇树以为庄严，所谓种种叶
shù fú shū bù hù zhǒngzhǒnghuāshù kāi fū xiānróng zhǒngzhǒngguǒshù
树扶疎布濩，种种华树开敷鲜荣，种种果树
xiāng xù chéngshú zhǒngzhǒngbǎoshù yù mó ní guǒ dà zhān tán shù chù
相续成熟，种种宝树雨摩尼果，大栴檀树处
chùháng liè zhū chénshuǐshù chángchūhǎoxiāng yuè yì xiāngshùmiào
处行列，诸沉水树常出好香，悦意香树妙
xiāngzhuāngyán bō zhà[43] luó shù sì miànwéirào ní jū lǜ shù qí shēn
香庄严，波咤罗树四面围绕，尼拘律树其身
sǒngzhuó yán fú tán shù cháng yù gānguǒ yōu bō luó huā bō tóu mó
耸擢，阎浮檀树常雨甘果，优钵罗华、波头摩
huā yǐ yán chí zhǎo
华以严池沼。

shí shàn cái tóng zǐ jiàn bǐ xiānrén zài zhān tán shù xià fū cǎo ér
时，善财童子见彼仙人在栴檀树下敷草而
zuò lǐng tú yī wàn huòzhuó lù pí huòzhuóshù pí huò fù biān
坐，领徒一万，或著鹿皮，或著树皮，或复编
cǎo yǐ wéi yī fú jì huánchuí bìn qiánhòuwéirào shàn cái jiàn yǐ
草以为衣服，髻环垂鬓，前后围绕。善财见已，
wǎng yì qí suǒ wǔ tǐ tóu dì zuò rú shì yán wǒ jīn dé yù zhēn
往诣其所，五体投地，作如是言：“我今得遇真
shàn zhī shí shàn zhī shí zhě zé shì qù xiàng yī qiè zhì mén lìng wǒ
善知识。善知识者，则是趣向一切智门，令我
dé rù zhēn shí dào gù shàn zhī shí zhě zé shì qù xiàng yī qiè zhì shèng
得入真实道故；善知识者，则是趣向一切智乘，
lìng wǒ dé zhì rú lái dì gù shàn zhī shí zhě zé shì qù xiàng yī qiè
令我得至如来地故；善知识者，则是趣向一切

[43] 丽本：吒；永乐北藏本及龙藏本：咤

zhì chuán lìng wǒ dé zhì zhì bǎozhōu gù shàn zhī shí zhě zé shì qù
智船，令我得至智宝洲故；善知识者，则是趣

xiàng yī qiè zhì jù lìng wǒ dé shēng shí lì guāng gù shàn zhī shí zhě
向一切智炬，令我得生十力光故；善知识者，

zé shì qù xiàng yī qiè zhì dào lìng wǒ dé rù niè pánchéng gù shàn zhī
则是趣向一切智道，令我得入涅槃城故；善知

shí zhě zé shì qù xiàng yī qiè zhì dēng lìng wǒ dé jiàn yí xiǎndào gù
识者，则是趣向一切智灯，令我得见夷险道故；

shàn zhī shí zhě zé shì qù xiàng yī qiè zhì qiáo lìng wǒ dé dù xiǎn è
善知识者，则是趣向一切智桥，令我得度险恶

chù gù shàn zhī shí zhě zé shì qù xiàng yī qiè zhì gài lìng wǒ dé
处故；善知识者，则是趣向一切智盖，令我得

shēng dà cí liáng gù shàn zhī shí zhě zé shì qù xiàng yī qiè zhì yǎn
生大慈凉故；善知识者，则是趣向一切智眼，

lìng wǒ dé jiàn fǎ xìngmén gù shàn zhī shí zhě zé shì qù xiàng yī qiè
令我得见法性门故；善知识者，则是趣向一切

zhì cháo lìng wǒ mǎn zú dà bēi shuǐ gù
智潮，令我满足大悲水故。”

zuò shì yǔ yǐ cóng dì ér qǐ rào wú liàng zā hé zhǎngqián
作是语已，从地而起，绕无量匝，合掌前

zhù bó yán shèngzhě wǒ yǐ xiān fā ē nòuduō luó sānmiǎosān
住，白言：“圣者！我已先发阿耨多罗三藐三

pú tí xīn ér wèi zhī pú sà yún hé xué pú sà xíng yún hé xiū pú sà
菩提心，而未知菩萨云何学菩萨行？云何修菩萨

dào wǒ wénshèngzhěshànnéngyòu huì yuànwèi wǒ shuō
道？我闻圣者善能诱诲，愿为我说！”

shí pí mù qú shā gù qí tú zhòng ér zuò shì yán shàn
时，毗目瞿沙顾其徒众，而作是言：“善

nán zǐ cǐ tóng zǐ yǐ fā ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn shàn
男子！此童子已发阿耨多罗三藐三菩提心。善

nán zǐ cǐ tóng zǐ pǔ shī yī qièzhòngshēng wú wèi cǐ tóng zǐ pǔ
男子！此童子普施一切众生无畏，此童子普

yǔ[44] yī qièzhòngshēng lì yì cǐ tóng zǐ chángguān yī qiè zhū fó zhì
与[44]一切众生利益，此童子常观一切诸佛智

hǎi cǐ tóng zǐ yù yǐn yī qiè gān lù fǎ yǔ cǐ tóng zǐ yù cè yī qiè
海，此童子欲饮一切甘露法雨，此童子欲测一切

[44] 丽本：與；永乐北藏本及龙藏本：與

guǎng dà fǎ hǎi cǐ tóng zǐ yù lìng zhòng shēng zhù zhì hǎi zhōng cǐ
广 大法海，此童子欲令 众 生 住智海 中 ，此
tóng zǐ yù pǔ fā qǐ guǎng dà bēi yún cǐ tóng zǐ yù pǔ yù yú guǎng
童子欲普发起 广 大悲云，此童子欲普雨于 广
dà fǎ yǔ cǐ tóng zǐ yù yǐ zhì yuè pǔ zhào shì jiān cǐ tóng zǐ yù
大法雨，此童子欲以智月普照世间，此童子欲
miè shì jiān fán nǎo dú rè cǐ tóng zǐ yù zhǎng hán shí yī qiè shàn
灭世间烦恼毒热，此童子欲 长 含识一切善
gēn
根。”

shí zhū xiān zhòng wén shì yǔ yǐ gè yǐ zhǒng zhǒng shàng miào
时，诸仙 众 闻是语已，各以 种 种 上 妙
xiāng huā sàn shàn cái shàng tóu shēn zuò lǐ wéi rào gōng jìng zuò rú
香 华散 善 财 上 ，投身作礼，围绕恭 敬，作如
shì yán jīn cǐ tóng zǐ bì dāng jiù hù yī qiè zhòng shēng bì
是言：“今此童子，必 当 救护一切 众 生 ，必
dāng chú miè zhū dì yù kǔ bì dāng yǒng duàn zhū chù shēng dào bì dāng
当 除灭诸地狱苦，必 当 永 断 诸畜 生 道，必 当
zhuǎn qù yán luó wáng jiè bì dāng guān bì zhū nàn chù mén bì dāng gān
转 去阎罗 王 界，必 当 关 闭诸难处门，必 当 干
jié zhū ài yù hǎi bì lìng zhòng shēng yǒng miè kǔ yùn bì dāng yǒng pò
竭诸爱欲海，必令 众 生 永灭苦蕴，必 当 永 破
wú míng hēi àn bì dāng yǒng duàn tān ài xì fù bì yǐ fú dé dà lún
无明黑暗，必 当 永 断 贪爱系缚，必以福德大轮
wéi shān wéi rào shì jiān bì yǐ zhì huì dà bǎo xū mí xiǎn shì shì jiān bì
围 山 围绕世间，必以智慧大宝须弥显示世间，必
dāng chū xiàn qīng jìng zhì rì bì dāng kāi shì shàn gēn fǎ zàng bì shǐ shì
当 出现清净智日，必 当 开示 善 根法藏，必使世
jiān míng shí xiǎn yì
间明识险易。”

shí pí mù qú shā gào qún xiān yán shàn nán zǐ ruò yǒu
时，毗目瞿沙告群仙言：“善 男子！若有
néng fā ē nòu duō luó sān miǎo sān pú tí xīn bì dāng chéng jiù yī qiè
能 发阿耨多罗三 藐 三菩提心，必 当 成 就一切
zhì dào cǐ shàn nán zǐ yǐ fā ē nòu duō luó sān miǎo sān pú tí xīn
智道。此 善 男子已发阿耨多罗三 藐 三菩提心，
dāng jìng yī qiè fó gōng dé dì
当 净一切佛 功 德地。”

shí pí mù qú shā gào shàn cái tóng zǐ yán shànnán zǐ
时，毗目瞿沙告善财童子言：“善男子！

wǒ dé pú sà wú shèng chuáng jiě tuō
我得菩萨无胜幢解脱。”

shàn cái bó yán shèng zhě wú shèng chuáng jiě tuō jìng jiè
善财白言：“圣者！无胜幢解脱境界

yún hé
云何？”

shí pí mù xiān rén jí shēn yòu shǒu mó shàn cái dǐng zhí shàn
时，毗目仙人即申右手，摩善财顶，执善

cái shǒu jí shí shàn cái zì jiàn qí shēn wǎng shí fāng shí fó chà wēi
财手。即时，善财自见其身往十方十佛刹微

chén shù shì jiè zhōng dào shí fó chà wēi chén shù zhū fó suǒ jiàn bǐ fó
尘数世界中，到十佛刹微尘数诸佛所，见彼佛

chà jí qí zhòng huì zhū fó xiàng hǎo zhǒng zhǒng zhuāng yán yì wén
刹及其众会、诸佛相好、种种庄严；亦闻

bǐ fó suí zhū zhòng shēng xīn zhī suǒ yào ér yǎn shuō fǎ yī wén yī jù
彼佛随诸众生心之所乐而演说法，一文一句

jiē xī tōng dá gè bié shòu chí wú yǒu zá luàn yì zhī bǐ fó yǐ zhǒng
皆悉通达，各别受持无有杂乱；亦知彼佛以种

zhǒng jiě jìng zhì zhū yuàn yì zhī bǐ fó yǐ qīng jìng yuàn chéng jiù zhū lì
种解净治诸愿；亦知彼佛以清净愿成就诸力；

yì jiàn bǐ fó suí zhòng shēng xīn suǒ xiàn sè xiàng yì jiàn bǐ fó dà
亦见彼佛随众生心所现色相；亦见彼佛大

guāng míng wǎng zhǒng zhǒng zhū sè qīng jìng yuán mǎn yì zhī bǐ fó wú
光明网，种种诸色清净圆满；亦知彼佛无

ài zhì huì dà guāng míng lì yòu zì jiàn shēn yú zhū fó suǒ jīng yī rì
碍智慧大光明力；又自见身于诸佛所，经一日

yè huò qī rì yè bàn yuè yī yuè yī nián shí nián bǎi nián
夜或七日夜、半月、一月、一年、十年、百年、

qiān nián huò jīng yì nián huò ē yǔ duō yì nián huò nà yóu tā yì
千年，或经亿年，或阿庾多亿年，或那由他亿

nián huò jīng bàn jié huò jīng yī jié bǎi jié qiān jié huò bǎi qiān
年，或经半劫，或经一劫、百劫、千劫，或百千

yì nǎi zhì bù kě shuō bù kě shuō fó chà wēi chén shù jié
亿乃至不可说不可说佛刹微尘数劫。

ěr shí shàn cái tóng zǐ wéi pú sà wú shèng chuáng jiě tuō zhì
尔时，善财童子为菩萨无胜幢解脱智

guāngmíngzhào gù dé pí lú zhē nuózàng sān mèiguāngmíng wéi wú jìn
光 明 照 故，得毗卢遮那藏三昧 光 明；为无尽

zhì jiě tuō sān mèiguāngmíngzhào gù dé pǔ shè zhū fāng tuó luó ní guāng
智解脱三昧 光 明 照 故，得普摄诸方陀罗尼 光

míng wéi jīn gāng lún tuó luó ní ménguāngmíngzhào gù dé jí qīng jìng
明；为金刚轮陀罗尼门 光 明 照 故，得极清净

zhì huì xīn sān mèiguāngmíng wéi pǔ ménzhuāngyánzàng bō rě bō luó
智慧心三昧 光 明；为普门 庄 严藏般若波罗

mì guāngmíngzhào gù dé fó xū kōngzàng lún sān mèiguāngmíng wéi yī
蜜 光 明 照 故，得佛虚空藏轮三昧 光 明；为一

qiè fó fǎ lún sān mèiguāngmíngzhào gù dé sān shì wú jìn zhì sān mèi
切佛法轮三昧 光 明 照 故，得三世无尽智三昧

guāngmíng
光 明。

shí bǐ xiān rén fàngshàn cái shǒu shàn cái tóng zǐ jí zì jiànshēn
时，彼仙人放善财手，善财童子即自见身

huán zài běnchù
还在本处。

shí bǐ xiān rén gàoshàn cái yán shànnán zǐ rǔ yì niàn
时，彼仙人告善财言：“善男子！汝忆念

yé
耶？”

shàn cái yán wěi cǐ shì shèngzhěshàn zhī shí lì
善财言：“唯！此是圣者善知识力。”

xiān rén yán shànnán zǐ wǒ wéi zhī cǐ pú sà wú shèng
仙人言：“善男子！我唯知此菩萨无 胜

chuáng jiě tuō rú zhū pú sà mó hē sà chéng jiù yī qiè shū shèngsān
幢 解脱。如诸菩萨摩诃萨 成 就一切殊 胜 三

mèi yú yī qiè shí ér dé zì zài yú yī niànqǐngchūshēngzhū fó wú
昧，于一切时而得自在，于一念顷出 生 诸佛无

liàng zhì huì yǐ fó zhì dēng ér wéizhuāngyán pǔ zhào shì jiān yī niàn
量智慧，以佛智灯而为 庄 严普照世间，一念

pǔ rù sān shì jìng jiè fēn xíngbiànwǎng shí fāngguó tǔ zhì shēn pǔ rù
普入三世境界，分形遍往十方国土，智身普入

yī qiè fǎ jiè suí zhòngshēng xīn pǔ xiàn qí qiánguān qí gēnxíng ér wèi
一切法界，随众 生 心普现其前观其根行而为

lì yì fàng jìng guāngmíngshèn kě ài yào ér wǒ yún hé néng zhī néng
利益，放净 光 明 甚可爱乐；而我云何能知能

shuō bǐ gōng dé xíng bǐ shū shèngyuàn bǐ zhuāngyánchà bǐ zhì jìng
说彼功德行、彼殊胜愿、彼庄严刹、彼智境

jiè bǐ sān mèi suǒ xíng bǐ shéntōngbiànhuà bǐ jiě tuō yóu xì
界、彼三昧所行、彼神通变化、彼解脱游戏、

bǐ shēnxiàngchā bié bǐ yīn shēngqīng jìng bǐ zhì huì guāngmíng
彼身相差别、彼音声清净、彼智慧光明？

shànnán zǐ yú cǐ nánfāng yǒu yī jù luò míng yī sà
“善男子！于此南方，有一聚落，名伊萨

nuó yǒu pó luó mén míngyuēshèng rè rǔ yì bǐ wèn pú sà yún hé
那；有婆罗门，名曰胜热。汝诣彼问菩萨云何

xué pú sà xíng xiū pú sà dào
学菩萨行、修菩萨道？”

shí shàn cái tóng zǐ huān xǐ yǒngyuè dǐng lǐ qí zú rào wú
时，善财童子欢喜踊跃，顶礼其足，绕无

shù zā yīn qín zhānyǎng cí tuì nánxíng
数匝，殷勤瞻仰，辞退南行。

ěr shí shàn cái tóng zǐ wéi pú sà wú shèngchuáng jiě tuō suǒ
尔时，善财童子为菩萨无胜幢解脱所

zhào gù zhù zhū fó bù sī yì shén lì zhèng pú sà bù sī yì jiě tuō
照故，住诸佛不思议神力，证菩萨不思议解脱

shéntōng zhì dé pú sà bù sī yì sān mèi zhì guāngmíng dé yī qiè shí
神通智，得菩萨不思议三昧智光明，得一切时

xūn xiū sān mèi zhì guāngmíng dé liǎo zhī yī qiè jìng jiè jiē yī xiǎngsuǒ
熏修三昧智光明，得了知一切境界皆依想所

zhù sān mèi zhì guāngmíng dé yī qiè shì jiān shū shèng zhì guāngmíng yú
住三昧智光明，得一切世间殊胜智光明；于

yī qiè chù xī xiàn qí shēn yǐ jiū jìng zhì shuō wú èr wú fēn bié píngděng
一切处悉现其身，以究竟智说无二无分别平等

fǎ yǐ míngjìng zhì pǔ zhào jìng jiè fán suǒwén fǎ jiē néngrěn shòu
法，以明净智普照境界；凡所闻法皆能忍受，

qīngjìng xìn jiě yú fǎ zì xìng jué dìngmíngliǎo xīn héng bù shě pú sà
清净信解，于法自性决定明了；心恒不舍菩萨

miàoxíng qiú yī qiè zhì yǒng wú tuì zhuǎn huò dé shí lì zhì huì guāng
妙行，求一切智永无退转，获得十力智慧光

míng qín qiú miào fǎ cháng wú yàn zú yǐ zhèng xiū xíng rù fó jìng jiè
明，勤求妙法常无厌足，以正修行入佛境界，

chūshēng pú sà wú liàngzhuāngyán wú biān dà yuàn xī yǐ qīngjìng yǐ
出生菩萨无量庄严，无边大愿悉已清净；以

wú qióng jìn zhì zhī wú biān shì jiè wǎng yǐ wú qiè ruò xīn dù wú liàng
无穷尽智知无边世界网，以无怯弱心度无量
zhòngshēng hǎi liǎo wú biān pú sà zhū xíng jìng jiè jiàn wú biān shì jiè
众生海；了无边菩萨诸行境界，见无边世界
zhǒngzhǒng chā bié jiàn wú biān shì jiè zhǒngzhǒngzhuāngyán rù wú biān
种种差别，见无边世界种种庄严，入无边
shì jiè wēi xì jìng jiè zhī wú biān shì jiè zhǒngzhǒngmínghào zhī wú
世界微细境界，知无边世界种种名号，知无
biān shì jiè zhǒngzhǒngyánshuō zhī wú biānzhòngshēngzhǒngzhǒng jiě
边世界种种言说，知无边众生种种解，
jiàn wú biānzhòngshēngzhǒngzhǒngxíng jiàn wú biānzhòngshēngchéngshú
见无边众生种种行，见无边众生成熟
xíng jiàn wú biānzhòngshēngchā bié xiǎng niànshàn zhī shí
行，见无边众生差别想；念善知识。
jiàn cì yóuxíng zhì yī sà nuó jù luò jiàn bǐ shèng rè xiū zhū kǔ
渐次游行，至伊萨那聚落，见彼胜热修诸苦
xíng qiú yī qiè zhì sì miànhuǒ jù yóu rú dà shān zhōngyǒudāoshāngāo
行求一切智。四面火聚犹如大山，中有刀山高
jùn wú jí dēng bǐ shānshàng tóu shēn rù huǒ
峻无极，登彼山上投身入火。
shí shàn cái tóng zǐ dǐng lǐ qí zú hé zhǎng ér lì zuò rú
时，善财童子顶礼其足，合掌而立，作如
shì yán shèngzhě wǒ yǐ xiān fā ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí
是言：“圣者！我已先发阿耨多罗三藐三菩提
xīn ér wèi zhī pú sà yún hé xué pú sà xíng yún hé xiū pú sà dào
心，而未知菩萨云何学菩萨行？云何修菩萨道？
wǒ wénshèngzhě shànnéngyòu huì yuànwèi wǒ shuō
我闻圣者善能诱诲，愿为我说！”
pó luó ményán shànnán zǐ rǔ jīn ruò néngshàng cǐ dāo
婆罗门言：“善男子！汝今若能上此刀
shān tóu shēnhuǒ jù zhū pú sà xíng xī dé qīngjìng
山，投身火聚，诸菩萨行悉得清净。”
shí shàn cái tóng zǐ zuò rú shì niàn dé rén shēnnán lí
时，善财童子作如是念：“得人身难，离
zhū nànnán dé wú nànnán dé jìng fǎ nán dé zhí fó nán jù zhū
诸难难，得无难难，得净法难，得值佛难，具诸
gēnnán wén fó fǎ nán yù shàn rén nán féngzhēnshàn zhī shí nán
根难，闻佛法难，遇善人难，逢真善知识难，

shòu rú lǐ zhèngjiàonán dé zhèngmìngnán suí fǎ xíngnán cǐ jiāng
受如理正教难，得正命难，随法行难。此将
fēi mó mó suǒ shǐ yé jiāng fēi shì mó xiǎn è tú dǎng zhàxiàn pú
非魔、魔所使耶？将非是魔险恶徒党，诈现菩
sà shàn zhī shí xiàng ér yù wèi wǒ zuòshàngēnnán zuòshòumìngnán
萨善知识相，而欲为我作善根难、作寿命难，
zhàng wǒ xiū xíng yī qiè zhì dào qiān wǒ lìng rù zhū è dàozhōng yù
障我修行一切智道，牽我令入诸恶道中，欲
zhàng wǒ fǎ mén zhàng wǒ fó fǎ
障我法门、障我佛法？”

zuò shì niàn shí shí qiān fàn tiān zài xū kōngzhōng zuò rú shì
作是念时，十千梵天，在虚空中，作如是
yán shànnán zǐ mò zuò shì niàn mò zuò shì niàn jīn cǐ shèng
言：“善男子！莫作是念！莫作是念！今此圣
zhě dé jīn gāngyàn sān mèiguāngmíng fā dà jīng jìn dù zhūzhòngshēng
者得金刚焰三昧光明，发大精进，度诸众生，
xīn wú tuì zhuǎn yù jié yī qiè tān ài hǎi yù jié yī qiè xié jiànwǎng
心无退转；欲竭一切贪爱海，欲截一切邪见网，
yù shāo yī qiè fán nǎo xīn yù zhào yī qiè huòchóu lín yù duàn yī qiè
欲烧一切烦恼薪，欲照一切惑稠林，欲断一切
lǎo sǐ bù yù huài yī qiè sān shì zhàng yù fàng yī qiè fǎ guāng
老死怖，欲坏一切三世障，欲放一切法光
míng
明。

shànnán zǐ wǒ zhū fàn tiānduōzhuó xié jiàn jiē xī zì wèi
“善男子！我诸梵天多著邪见，皆悉自谓
shì zì zài zhě shì néngzuò zhě yú shì jiānzhōng wǒ shì zuì shèng jiàn
是自在者、是能作者，于世间中我是最胜。见
pó luó mén wǔ rè zhì shēn yú zì gōngdiàn xīn bú yàozhuó yú zhū chán
婆罗门五热炙身，于自宫殿心不乐著，于诸禅
dìng bú dé zī wèi jiē gòng lái yì pó luó ménsuǒ shí pó luó mén
定不得滋味，皆共来诣婆罗门所。时，婆罗门
yǐ shéntōng lì shì dà kǔ xíngwèi wǒ shuō fǎ néng lìng wǒ děng miè yī
以神通力示大苦行为我说法，能令我等，灭一
qiè jiàn chú yī qiè màn zhù yú dà cí xíng yú dà bēi qǐ guǎng
切见，除一切慢，住于大慈，行于大悲，起广
dà xīn fā pú tí yì chángjiàn zhū fó héngwénmiào fǎ yú yī
大心，发菩提意，常见诸佛，恒闻妙法，于一

qiè chù xīn wú suǒ ài
切处心无所碍。”

fù yǒu shí qiān zhū mó zài xū kōng zhōng yǐ tiān mó ní bǎo sàn
复有十千诸魔，在虚空中，以天摩尼宝散

pó luó mén shàng gào shàn cái yán shàn nán zǐ cǐ pó luó mén wǔ
婆罗门上，告善财言：“善男子！此婆罗门五

rè zhì shēn shí qí huǒ guāng míng yìng duó yú wǒ suǒ yǒu gōng diàn zhū
热炙身时，其火光明映夺于我所有宫殿诸

zhuāng yán jù jiē rú jù mò lìng wǒ yú zhōng bù shēng yào zhuó wǒ yǔ
庄严具皆如聚墨，令我于中不生乐著，我与

juàn shǔ lái yì qí suǒ cǐ pó luó mén wèi wǒ shuō fǎ lìng wǒ jí yú wú
眷属来诣其所。此婆罗门为我说法，令我及余无

liàng tiān zǐ zhū tiān nǚ děng jiē yú ē nòu duō luó sān miǎo sān pú tí
量天子、诸天女等，皆于阿耨多罗三藐三菩提

dé bú tuì zhuǎn
得不退转。”

fù yǒu shí qiān zì zài tiān wáng yú xū kōng zhōng gè sàn tiān huā
复有十千自在天王，于虚空中，各散天华，

zuò rú shì yán shàn nán zǐ cǐ pó luó mén wǔ rè zhì shēn shí
作如是言：“善男子！此婆罗门五热炙身时，

qí huǒ guāng míng yìng duó wǒ děng suǒ yǒu gōng diàn zhū zhuāng yán jù jiē
其火光明映夺我等所有宫殿诸庄严具皆

rú jù mò lìng wǒ yú zhōng bù shēng ài zhuó jí yǔ juàn shǔ lái yì qí
如聚墨，令我于中不生爱著，即与眷属来诣其

suǒ cǐ pó luó mén wèi wǒ shuō fǎ lìng wǒ yú xīn ér dé zì zài yú
所。此婆罗门为我说法，令我于心而得自在，于

fán nǎo zhōng ér dé zì zài yú shòu shēng zhōng ér dé zì zài yú zhū
烦恼中而得自在，于受生中而得自在，于诸

yè zhàng ér dé zì zài yú zhū sān mèi ér dé zì zài yú zhuāng yán jù
业障而得自在，于诸三昧而得自在，于庄严具

ér dé zì zài yú shòu mìng zhōng ér dé zì zài nǎi zhì néng yú yī qiè
而得自在，于寿命中而得自在，乃至能于一切

fó fǎ ér dé zì zài
佛法而得自在。”

fù yǒu shí qiān huà lè tiān wáng yú xū kōng zhōng zuò tiān yīn yuè
复有十千化乐天王，于虚空中，作天音乐，

gōng jìng gòng yǎng zuò rú shì yán shàn nán zǐ cǐ pó luó mén wǔ
恭敬供养，作如是言：“善男子！此婆罗门五

rè zhì shēn shí qí huǒguāngmíngzhào wǒ gōngdiànzhūzhuāngyán jù jí
热炙身时，其火光明照我宫殿诸庄严具及
zhū cǎi nǚ néng lìng wǒ děng bú shòu yù lè bù qiú yù lè shēn xīn
诸采女，能令我等不受欲乐、不求欲乐、身心
róu ruǎn jí yǔ zhòng jù lái yì qí suǒ shí pó luó ménwèi wǒ shuō
柔软，即与众俱来诣其所。时，婆罗门为我说
fǎ néng lìng wǒ děng xīn dé qīngjìng xīn dé míng jié xīn dé chúnshàn
法，能令我等心得清净、心得明洁、心得纯善、
xīn dé róu ruǎn xīn shēnghuān xǐ nǎi zhì lìng dé qīngjìng shí lì qīngjìng
心得柔软、心生欢喜，乃至令得清净十力清净
zhī shēn shēng wú liàngshēn nǎi zhì lìng dé fó shēn fó yǔ fó shēng
之身，生无量身，乃至令得佛身、佛语、佛声、
fó xīn jù zú chéng jiù yī qiè zhì zhì
佛心，具足成就一切智智。”

fù yǒu shí qiāndōushuàitiānwáng tiān zǐ tiān nǚ wú liàngjuàn
复有十千兜率天王、天子、天女、无量眷
shǔ yú xū kōngzhōng yù zhòngmiàoxiāng gōngjìngdǐng lǐ zuò rú
属，于虚空中，雨众妙香，恭敬顶礼，作如
shì yán shànnán zǐ cǐ pó luó mén wǔ rè zhì shēn shí lìng wǒ
是言：“善男子！此婆罗门五热炙身时，令我
děngzhūtiān jí qí juànshǔ yú zì gōngdiàn wú yǒuyàozhuó gòng yì qí
等诸天及其眷属，于自宫殿无有乐著，共诣其
suǒ wén qí shuō fǎ néng lìng wǒ děng bù tān jìng jiè shǎo yù zhī zú
所。闻其说法，能令我等不贪境界，少欲知足，
xīn shēnghuān xǐ xīn dé chōngmǎn shēngzhūshàngēn fā pú tí xīn
心生欢喜，心得充满，生诸善根，发菩提心，
nǎi zhì yuánmǎn yī qiè fó fǎ
乃至圆满一切佛法。”

fù yǒu shí qiānsān shí sāntiānbìng qí juànshǔ tiān zǐ tiān nǚ
复有十千三十三天并其眷属、天子、天女，
qiánhòuwéi rào yú xū kōngzhōng yù tiānmàntuó luó huā gōngjìnggòng
前后围绕，于虚空中，雨天曼陀罗华，恭敬供
yǎng zuò rú shì yán shànnán zǐ cǐ pó luó mén wǔ rè zhì shēn
养，作如是言：“善男子！此婆罗门五热炙身
shí lìng wǒ děngzhū tiān yú tiān yīn yuè bù shēngyàozhuó gòng yì qí suǒ
时，令我等诸天于天音乐不生乐著，共诣其所。
shí pó luó ménwèi wǒ děngshuō yī qiè zhū fǎ wú chángbàihuài lìng
时，婆罗门为我等说一切诸法无常败坏，令

wǒ shě lí yī qiè yù lè lìng wǒ duàn chú jiāo màn fàng yì lìng wǒ ài
我舍离一切欲乐，令我断除憍慢放逸，令我爱
yào wú shàng pú tí yòu shànnán zǐ wǒ dāng jiàn cǐ pó luó mén shí
乐无上菩提。又，善男子！我当见此婆罗门时，
xū mí shān dǐng liù zhǒng zhèn dòng wǒ děng kǒng bù jiē fā pú tí xīn
须弥山顶六种震动，我等恐怖，皆发菩提心
jiān gù bú dòng
坚固不动。”

fù yǒu shí qiān lóng wáng suǒ wèi yī nuó bá luó lóng wáng nán tuó
复有十千龙王，所谓伊那跋罗龙王、难陀
yōu bō nán tuó lóng wáng děng yú xū kōng zhōng yù hēi zhān tán wú
优波难陀龙王等，于虚空中，雨黑栴檀；无
liàng lóng nǚ zòu tiān yīn yuè yù tiān miào huā jí tiān xiāng shuǐ gōng jìng
量龙女奏天音乐，雨天妙华及天香水，恭敬
gòng yǎng zuò rú shì yán shànnán zǐ cǐ pó luó mén wǔ rè zhì
供养，作如是言：“善男子！此婆罗门五热炙
shēn shí qí huǒ guāng míng pǔ zhào yī qiè zhū lóng gōng diàn lìng zhū lóng
身时，其火光明普照一切诸龙宫殿，令诸龙
zhòng lí rè shā bù jīn chì niǎo bù miè chú chēn huì shēn dé qīng liáng
众离热沙怖、金翅鸟怖，灭除瞋恚，身得清凉，
xīn wú gòu zhuó wén fǎ xìn jiě yàn wù lóng qù yǐ zhì chéng xīn huǐ
心无垢浊，闻法信解，厌恶龙趣，以至诚心悔
chú yè zhàng nǎi zhì fā ē nòu duō luó sān miǎo sān pú tí yì zhù yī qiè
除业障，乃至发阿耨多罗三藐三菩提意住一切
zhì
智。”

fù yǒu shí qiān yè chā wáng yú xū kōng zhōng yǐ zhǒng zhǒng
复有十千夜叉王，于虚空中，以种种
gòng jù gōng jìng gòng yǎng cǐ pó luó mén jí yǐ shàn cái zuò rú shì yán
供具，恭敬供养此婆罗门及以善财，作如是言：
shànnán zǐ cǐ pó luó mén wǔ rè zhì shēn shí wǒ jí juàn shǔ xī
“善男子！此婆罗门五热炙身时，我及眷属悉
yú zhòng shēng fā cí mǐn xīn yī qiè luó chà jiū pán tú děng yì shēng
于众生发慈愍心，一切罗刹、鸠槃荼等亦生
cí xīn yǐ cí xīn gù yú zhū zhòng shēng wú suǒ nǎo hài ér lái jiàn wǒ
慈心；以慈心故，于诸众生无所恼害而来见我。
wǒ jí bǐ děng yú zì gōng diàn bù shēng yào zhuó jí yǔ gòng jù
我及彼等，于自宫殿不生乐著，即与共俱，

lái yì qí suǒ shí pó luó mén jí wèi wǒ děng rú yìngshuō fǎ yī
来诣其所。时，婆罗门即为我等如应说法，一
qiè jiē dé shēn xīn ān lè yòu lìng wú liàng yè chā luó chà jiū pán
切皆得身心安乐，又令无量夜叉、罗刹、鸠槃
tú děng fā yú wú shàng pú tí zhī xīn
荼等发于无上菩提之心。”

fù yǒu shí qiānqián tà pó wáng yú xū kōngzhōng zuò rú shì
复有十千乾闼婆王，于虚空中，作如是
yán shànnán zǐ cǐ pó luó mén wǔ rè zhì shēn shí qí huǒguāng
言：“善男子！此婆罗门五热炙身时，其火光
míngzhào wǒ gōngdiàn xī lìng wǒ děngshòu bù sī yì wú liàngkuài lè
明照我宫殿，悉令我等受不思议无量快乐，
shì gù wǒ děng lái yì qí suǒ cǐ pó luó ménwèi wǒ shuō fǎ néng lìng
是故我等来诣其所。此婆罗门为我说法，能令
wǒ děng yú ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí dé bú tuì zhuǎn
我等于阿耨多罗三藐三菩提得不退转。”

fù yǒu shí qiān ē xiū luó wáng cóng dà hǎi chū zhù zài xū kōng
复有十千阿修罗王，从大海出，住在虚空，
shū yòu xī lún hé zhǎngqián lǐ zuò rú shì yán shànnán zǐ
舒右膝轮，合掌前礼，作如是言：“善男子！
cǐ pó luó mén wǔ rè zhì shēn shí wǒ ē xiū luó suǒ yǒugōngdiàn dà
此婆罗门五热炙身时，我阿修罗所有宫殿、大
hǎi dà dì xī jiē zhèndòng lìng wǒ děngshě jiāomànfàng yì shì
海、大地，悉皆震动，令我等舍憍慢放逸，是
gù wǒ děng lái yì qí suǒ cóng qí wén fǎ shě lí chǎnkuáng ān
故我等来诣其所。从其闻法，舍离谄诳，安
zhù rěn dì jiān gù bú dòng yuánmǎn shí lì
住忍地，坚固不动，圆满十力。”

fù yǒu shí qiān jiā lóu luó wáng yǒng lì chí wáng ér wéishàng
复有十千迦楼罗王，勇力持王而为上
shǒu huàzuò wàidàotóng zǐ zhī xíng yú xū kōngzhōngchàng rú shì yán
首，化作外道童子之形，于虚空中唱如是言：
shànnán zǐ cǐ pó luó mén wǔ rè zhì shēn shí qí huǒguāngmíng
“善男子！此婆罗门五热炙身时，其火光明
zhào wǒ gōngdiàn yī qiè zhèndòng jiē xī kǒng bù shì gù wǒ děng lái
照我宫殿，一切震动皆悉恐怖，是故我等来
yì qí suǒ shí pó luó mén jí wèi wǒ děng rú yìngshuō fǎ lìng xiū
诣其所。时，婆罗门即为我等如应说法，令修

xí dà cí chēngzàn dà bēi dù shēng sǐ hǎi yú yù ní zhōng bá
习大慈，称赞大悲，度生死海，于欲泥中拔

jì zhòngshēng tàn pú tí xīn qǐ fāngbiàn zhì suí qí suǒ yí tiáo fú
济众生，叹菩提心，起方便智，随其所宜调伏

zhòngshēng
众生。”

fù yǒu shí qiān jǐn nà luó wáng yú xū kōngzhōng chàng rú shì
复有十千紧那罗王，于虚空中，唱如是

yán shànnán zǐ cǐ pó luó mén wǔ rè zhì shēn shí wǒ děngsuǒ
言：“善男子！此婆罗门五热炙身时，我等所

zhù gōngdiàn zhū duō luó shù zhū bǎo líng wǎng zhū bǎozēng dài zhū yīn
住宫殿诸多罗树、诸宝铃网、诸宝缯带、诸音

yuè shù zhū miàobǎo shù jí zhū yuè qì zì rán ér chū fó shēng fǎ
乐树、诸妙宝树及诸乐器，自然而出佛声、法

shēng jí bú tuì zhuǎn pú sà sēngshēng yuàn qiú wú shàng pú tí zhī
声及不退转菩萨僧声、愿求无上菩提之

shēng yún mǒufāng mǒuguó yǒumǒu pú sà fā pú tí xīn
声，云：‘某方、某国，有某菩萨，发菩提心；

mǒufāng mǒuguó yǒumǒu pú sà xiū xíng kǔ xíng nánshě néngshě
某方、某国，有某菩萨，修行苦行，难舍能舍，

nǎi zhì qīngjìng yī qiè zhì xíng mǒufāng mǒuguó yǒumǒu pú sà
乃至清净一切智行；某方、某国，有某菩萨，

wǎng yì dàochǎng nǎi zhì mǒufāng mǒuguó yǒumǒu rú lái zuò
往诣道场；乃至某方、某国，有某如来，作

fó shì yǐ ér bō niè pán
佛事已，而般涅槃。’

shànnán zǐ jiǎ shǐ yǒu rén yǐ yán fú tí yī qiè cǎo mù
“善男子！假使有人，以阎浮提一切草木

mò wéi wēi chén cǐ wēi chén shù kě zhī biān jì wǒ gōngdiànzhōngbǎo
末为微尘，此微尘数可知边际，我宫殿中宝

duō luó shù nǎi zhì yuè qì suǒshuō pú sà míng rú lái míng suǒ fā dà
多罗树乃至乐器所说菩萨名、如来名、所发大

yuàn suǒ xiū xíngděng wú yǒunéng dé zhī qí biān jì
愿、所修行等，无有能得知其边际。

shànnán zǐ wǒ děng yǐ wén fó shēng fǎ shēng pú sà
“善男子！我等以闻佛声、法声、菩萨

sēngshēng shēng dà huān xǐ lái yì qí suǒ shí pó luó mén jí
僧声，生大欢喜，来诣其所。时，婆罗门即

wèi wǒ děng rú yìngshuō fǎ lìng wǒ jí yú wú liàngzhòngshēng yú ē nòu
为我等如应说法，令我及余无量众生于阿耨
duō luó sānmiǎosān pú tí dé bú tuì zhuǎn
多罗三藐三菩提得不退转。”

fù yǒu wú liàng yù jiè zhū tiān yú xū kōngzhōng yǐ miàogòng
复有无量欲界诸天，于虚空中，以妙供
jù gōng jìng gòngyǎng chàng rú shì yán shànnán zǐ cǐ pó
具，恭敬供养，唱如是言：“善男子！此婆
luó mén wǔ rè zhì shēn shí qí huǒguāngmíngzhào ē bí děng yī qiè dì
罗门五热炙身时，其火光明照阿鼻等一切地
yù zhū suǒshòu kǔ xī lìng xiū xī wǒ děngjiàn cǐ huǒguāngmíng gù
狱，诸所受苦悉令休息。我等见此火光明故，
xīn shēng jìng xìn yǐ xìn xīn gù cóng bǐ mìngzhōng shēng yú tiānzhōng
心生净信；以信心故，从彼命终，生于天中；
wèi zhī ēn gù ér lái qí suǒ gōng jìng zhānyǎng wú yǒuyàn zú
为知恩故，而来其所，恭敬瞻仰，无有厌足。
shí pó luó mén wèi wǒ shuō fǎ lìng wú liàngzhòngshēng fā pú tí
时，婆罗门为我说法，令无量众生发菩提
xīn
心。”

ěr shí shàn cái tóng zǐ wén rú shì fǎ xīn dà huān xǐ yú
尔时，善财童子闻如是法，心大欢喜，于
pó luó mén suǒ fā qǐ zhēn shí shàn zhī shí xīn tóu dǐng lǐ jìng chàng
婆罗门所，发起真实善知识心，头顶礼敬，唱
rú shì yán wǒ yú dà shèngshàn zhī shí suǒshēng bú shàn xīn wéi
如是言：“我于大圣善知识所生不善心，唯
yuànshèngzhěróng wǒ huǐ guò
愿圣者容我悔过！”

shí pó luó mén jí wèishàn cái ér shuōsòngyán
时，婆罗门即为善财而说颂言：

ruò yǒu zhū pú sà shùn shàn zhī shí jiào
若有诸菩萨　顺善知识教
yī qiè wú yí jù ān zhù xīn bú dòng
一切无疑惧　安住心不动
dāng zhī rú shì rén bì huò guǎng dà lì
当知如是人　必获广大利
zuò pú tí shù xià chéng yú wú shàng jué
坐菩提树下　成于无上觉

ěr shí shàn cái tóng zǐ jí dēngdāoshān zì tóu huǒ jù wèi
尔时，善财童子即登刀山，自投火聚；未

zhì zhōngjiān jí dé pú sà shànzhù sānmèi cái chùhuǒyàn yòu dé
至中间，即得菩萨善住三昧；才触火焰，又得

pú sà jì jìng lè shéntōngsānmèi shàn cái bó yán shèn qí shèng
菩萨寂静乐神通三昧。善财白言：“甚奇！圣

zhě rú shì dāoshān jí dà huǒ jù wǒ shēnchù shí ān wěnkuài
者！如是刀山及大火聚，我身触时安隐快

lè
乐。”

shí pó luó méngàoshàn cái yán shànnán zǐ wǒ wéi dé
时，婆罗门告善财言：“善男子！我唯得

cǐ pú sà wú jìn lún jiě tuō rú zhū pú sà mó hē sà dà gōng dé yàn
此菩萨无尽轮解脱。如诸菩萨摩诃萨大功德焰，

néngshāo yī qiè zhòngshēngjiànhuò lìng wú yǒu yú bì bú tuì zhuǎn wú
能烧一切众生见惑令无有余，必不退转无

qióng jìn xīn wú xiè dài xīn wú qiè ruò xīn fā rú jīn gāngzàng nà
穷尽心、无懈怠心、无怯弱心，发如金刚藏那

luó yán xīn jí xiū zhū xíng wú chí huǎn xīn yuàn rú fēng lún pǔ chí yī
罗延心，疾修诸行无迟缓心，愿如风轮普持一

qiè jīng jìn dà shì jiē wú tuì zhuǎn ér wǒ yún hé néng zhī néngshuō bǐ
切精进大誓皆无退转；而我云何能知能说彼

gōng dé xíng
功德行？

shànnán zǐ yú cǐ nā fāng yǒuchéngmíng shī zǐ fèn xùn
“善男子！于此南方，有城名师子奋迅；

zhōngyǒutóng nǚ míngyuē cí xíng rǔ yì bǐ wèn pú sà yún hé xué pú
中有童女，名曰慈行。汝诣彼问菩萨云何学菩

sà xíng xiū pú sà dào
萨行、修菩萨道？”

shí shàn cái tóng zǐ dǐng lǐ qí zú rào wú shù zā cí tuì ér
时，善财童子顶礼其足，绕无数匝，辞退而

qù
去。

bǔ quēzhēnyán

补阙真言

（三遍）

ná mó sānmǎnduō mò tuó nán ē bō là dì hē duōzhé zhé
南无三满哆. 没驮喃. 阿钵啰帝. 喝多折. 折

nà mí ǎn jī mí jī mí dá tǎ gě tǎ nán mò wǎ shān dìng
捺弥. 唵. 鸡弥鸡弥. 怛塔葛塔喃. 末瓦山. 矴

bō là dì wū dá mó dá mó dá tǎ gě tǎ nán mò wǎ hòng pō
钵啰帝. 乌怛摩怛摩. 怛塔葛塔喃. 末瓦吽. 婆

suō hē
莎诃.

jǔ zàn

举赞

fú chéngdōng jì tóng zǐ nánxún bǎi chéngyānshuǐmiǎo wú yín
福城东际童子南询. 百城烟水渺无垠.

zhī shi yì cháng lún wǔ shí sān rén yì qǔ hé yángchūn
知识异常伦. 五十三人. 一曲和阳春.

jǔ zì mǔzàn

举字母赞

（一遍）

huāyán zì mǔ zhòng yì qīn xuān shàn cái tóng zǐ dé zhēnchuán
华严字母. 众艺亲宣. 善财童子得真传.

mì mì yì yōuxuán gōng dé wú biān chàngsòng lì rén tiān
秘密义幽玄. 功德无边. 唱诵利人天.

huāyán zì mǔ

华严字母

（一遍）

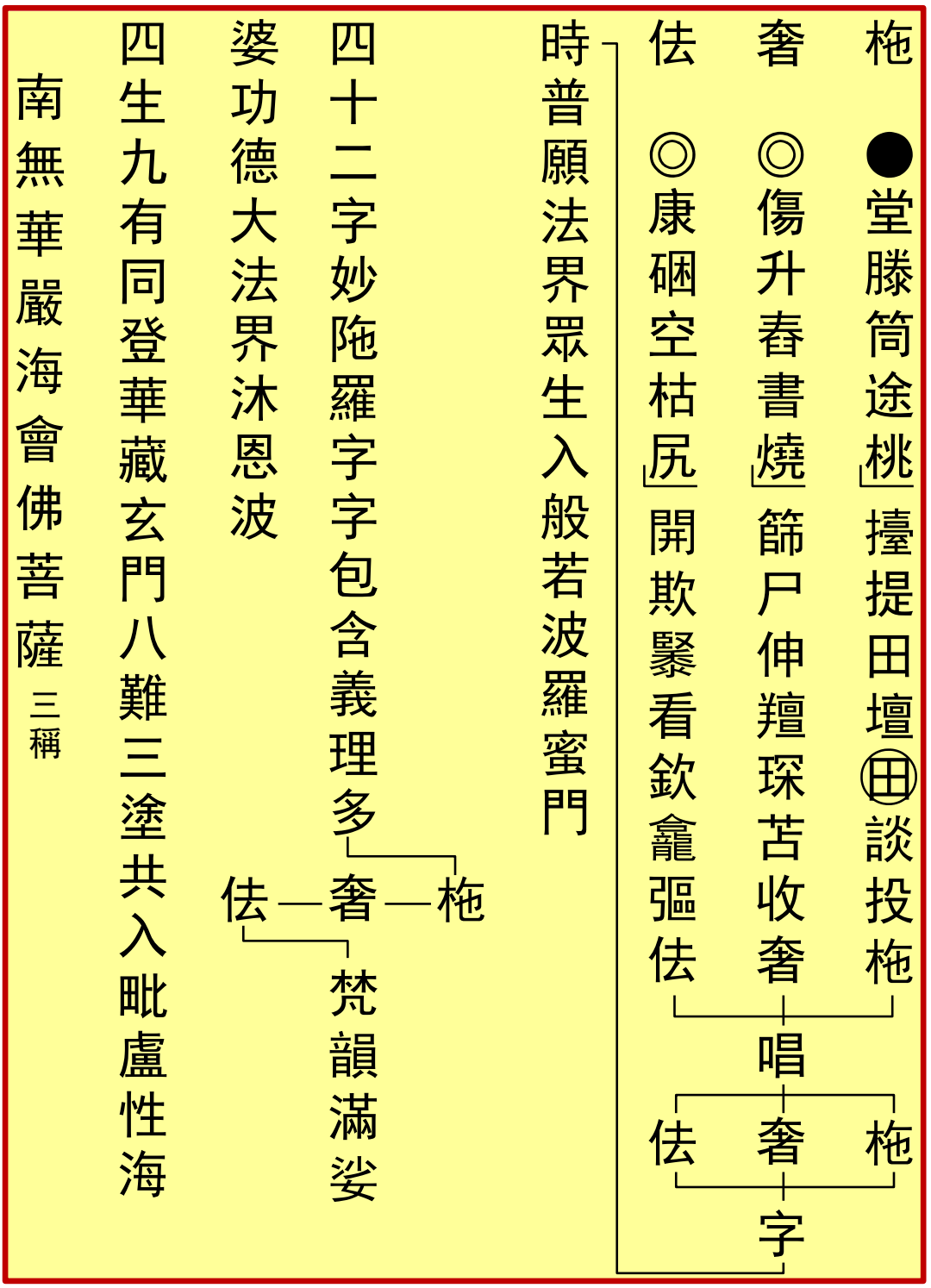

tao tang teng tong tu tao tai ti tin tan tin tan tou tao

22. 梳 堂 滕 筒 途 桃 擡 提 田 壇 田 談 投 梳

chàng tao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòng shēng rù bō rě bō luó mì

唱 梳 字 时. 普 愿 法 界 众 生. 入 般 若 波 罗 蜜

mén

门.

shao shang sheng shong shu shao shai shi shin shan shin shan
23. 奢 傷 升 舂 書 燒 篩 尸 伸 羶 琛 苫

shoushao changshao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě
收奢 唱奢字时. 普愿法界众 生. 入般若

bō luó mì mén
波罗蜜门.

kao kang keng kong ku kao kai ki kin kan kin kan kou kao
24. 佉 康 硜 空 枯 尻 開 欺 鬆 看 欽 龕 彄 佉

changkao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě bō luó mì
唱佉字时. 普愿法界众 生. 入般若波罗蜜

mén
门.

sì shí èr zì miào tuó luó zì zì bāohán yì lǐ duō tao shao
四十二字妙陀罗. 字字包含义理多. 梼. 奢.

kao fàn yùn mǎn suō pó gōng dé dà fǎ jiè mù ēn bō
佉. 梵韵满娑婆. 功德大. 法界沐恩波.

sì shēng jiǔ yǒu tóngdēnghuāzàngxuánmén bā nánsān tú
四生九有. 同登华藏玄门. 八难三途.

gòng rù pí lú xìng hǎi
共入毗卢性海.

ná mó huāyán hǎi huì fó pú sà
南无华严海会佛菩萨（合掌三称）

huí xiàng jì
回向偈

（一遍）

yuàn yǐ cǐ gōng dé pǔ jí yú yī qiè
愿以此功德 普及于一切

wǒ děng yǔ zhòngshēng jiē gòngchéng fó dào
我等与众生 皆共成佛道

此咒置经书中可灭误跨之罪

仁・慧・草・堂

www.renhuicaotang.com